

ČAKAJOČI OB OGNJU - Ob ognju tik ob cesti, ki vodi na črnomaljsko odlagališče komunalnih odpadkov, prebivalci bližnjih Vranovičev tako kot pred letom dni ponovno preprečujejo dovoz smeti. Zahtevajo, naj odlagališče dokončno zaprejo, moti pa jih predvsem, da v občini še niso začeli s pripravo terena za novo deponijo. Črnomelj se je tako že začel dušiti v smeteh, saj so zadnje odpejali še v preteklem letu, boje pa se celo, da se bodo iz kupov odpadkov razširile bolezni. Na občini so povedali, da proti Vranovičanom na sodišču že teče postopek zaradi motenja posesti, vaščani pa zatrjujejo, da na sodišče ne bodo šli. Več na drugi strani. (Foto: M. B.-J.)

Črnomelj se duši v kupih smeti

Občinsko odlagališče komunalnih odpadkov pri Vranovičih so prebivalci te vasi takoj po novem letu znova zaprli - Zahtevajo zaprtje deponije in novo odlagališče

VRANOVIČI, ČRNOMELJ - Na prvi delovni dan v letošnjem letu so prebivalci Vranovičev zopet zaprli - tako kot so že prej napovedali - dovoz smeti na občinsko deponijo komunalnih odpadkov v bližini njihove vasi. Niso sicer postavili zapor, kot pred letom dni, ko je bilo odlagališče zaprto dober mesec, ampak so se le postavili ob cesti, ki vodi na deponijo, in dali jasno vedeti, da ne dovolijo več odlaganja smeti.

Še isti dan se je na izredni seji sestali občinski izvršni svet, ki je pregledal vse postopke za novo deponijo odpadkov, ki sicer še niso zaključeni. Ob tem je poudaril, da lokalni načrt predvideva uporabo deponije pri Vranovičih do zapolnitve, hkrati pa bi pripravljali tudi novo odlagališče. Komunali je vlada naročila, naj pripravi odgovor na očitke Vranovičanov o slabem nadzoru pri privozu odpadkov na odlagališče ter o vplivu izcednih voda na okolje. To slednje so na Komunalni pojasnili, da so vsake tri mesece meritve izcednih voda in da te ne vplivajo na bližnje izvirne Lahinjo.

Izvršni svet je imenoval posebno skupino, ki naj bi se z Vranovičani pogovarjala o ureditvi razmer. V njej so člani izvršnega sveta Dušan Kočever, Mojca Stjepanovič, Vinko Kunič in Viktor Zupanič. Ta skupina je že prvi dan zapore povabila predstavnike Vranovičanov na razgovor, a se slednji niso odzvali, češ da čakajo odgovor z republike. Na redni seji izvršnega sveta pred tednom dni so ponovno predlagali razgovor z Vranovičani. Predsednika izvršnega sveta in skupščine občine ter Dušan Kočever, predstojnik oddelka za lokalni razvoj, so še isti dan obiskali Vranovičane na deponiji, jim predlagali plačilo odškodnine ter jih povabili na sestanek, na katerega niso pristali ne takrat ne v ponedeljek, teden dni po zapori. Vztrajajo, da se ne bodo pogovarjali z občinskimi močmi, dokler ne bo odziva z republike.

Vranovičani so namreč obvestilo o zapori odlagališča poslali kar na devet naslovov: predsedniku Republike Slovenije, predsedniku republiške vlade, ministrstvu za okolje in prostor, inšpekciji za delo, ministrstvu za notranje zadeve, Geološkemu zavodu, UNZ Novo mesto, policiji Črnomelj ter črnomaljski skupščini občine. Čeprav od vseh pričakujejo odgovore, se do ponedeljka, 10. januarja, ko to poročamo, razen črnomaljskega vodstva ni odzval nihče.

Sicer pa so Vranovičani zatrili, da so lani zaporo deponije le prekinili, ne pa je tudi zaključili, ter da bodo šli

● **Predsednik skupščine občine Črnomelj Martin Janžekovič je ob ponovnem zapletu z občinsko deponijo odpadkov dejal, da odlagališča ni moč narediti kjerkoli, saj ga, ne glede na dognanja stroke povsod odklanjajo. "Na lanski junijski seji občinske skupščine so delegati sprejeli sklep, da na vranoviški deponiji odlagamo smeti, dokler ne bo polna. Očitek Vranovičanov, da v tisoč dneh nismo prav nič naredili, je neupravičen, saj smo opravili vse postopke za novo odlagališče. Ne vem pa, na kakšen način bi se lahko prišli do nove deponije, saj so delegati že dvakrat zavrnili sprejem spremembe prostorskega plana, po katerem bi bilo odlagališče v rudniški kadunji. Čez čas lahko postopek ponovimo, a ni zagotovila, da ne bi kadunja padla še tretjič. Lahko pa poskusimo s točkovanjem za drugo najprimernejšo deponijo v občini in seveda z vsemi potrebnimi postopki, ki temu sledijo," je dejal Janžekovič.**

tokrat do konca. Kot sami pravijo, zahtevajo uresničevanje tistega, kar je

že napisano, torej prenehanje odlaganja smeti na deponiji, ki je bila v začetku mišljena le kot začasna za dve leti, sedaj pa nanjo privlačajo odpadke že 22. leto. Vseh 84 polnoletnih Vranovičanov je podpisalo tudi pooblastila, da vsak zastopa vse kraje. Četudi so se na zboru krajanov dogovorili, da bo ob deponiji le delegacija krajanov, jih je skoraj vedno po 20 do 30. "Nad nami izvajajo politični genocid in če nas bodo imeli še naprej za bedake, bomo zahtevali, da odpeljejo še te smeti, ki so že na deponiji. Če nas bodo tako kot lani klicali na sodišče, ne bomo šli, ampak bomo začeli s splošno državno nepokorščino, kajti če drugi ničesar ne spoštujemo, tudi mi ne bomo," so dejali Vranovičani.

M. BEZEK-JAKŠE

POMOČ ZA ŠKODO

BREŽICE - Občina Brežice je od Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo RS prejela prvo pomoč za odpravo škode zaradi suše, in sicer v višini 4,72 milijonov tolarjev. Od tega je 2,5 milijona nakazala Občinski gasilski zvezi za čez tisoč opravljenih prevozov vode s cisterno. Za registriranje nakupa semen za jesensko setev so namenili nekaj čez 300 tisočakov, poleg tega pa bodo kmetijstvu namenili še preostalih 1,9 milijona tolarjev.

Nov otroški avtomobilski sedež

Udobje in zaščita - Otrok gleda v nasprotno smer vožnje

NOVO MESTO - Letos bo švedski Volvo v svojo ponudbo uvrstil zanimiv avtomobilski varnostni otroški sedež. Novi sedež je namenjen otrokom od 3 do 18 kg teže, se pravi od dojenčkov do 4-letnih otrok, in je zasnovan izključno za tako namesnitev, da otrok gleda v nasprotno smer vožnje. Sedež je plod razvoja novega sodelovanja med Volvom in Renaultom in je primeren za uporabo v vseh modelih obeh avtomobilskih znamk.

Posebnosti novega otroškega sedeža so majhna teža (4 kilograme in pol), uporabnost na vseh potniških sedežih (spredaj in zadaj), lahka uporaba s pomočjo posebnih pasov in vgrajenih varnostnih pasov. Oblika novega otroškega sedeža zagotavlja

udobje, obenem pa nudi odlično zaščito otroka ob čelnih in bočnih trčenjih ter trčenjih pod ostrejšim kotom. Novi sedež ne zagotavlja le odlične zaščite, ampak je tudi prijazen za okolje, saj je izdelan iz polietilena, ki je primeren za ponovno predelavo. Mehka in prijetna obloga je na voljo v več privlačnih vzorcih.



DRUŠTVO INVALIDOV V NOVIH PROSTORI - V Erjavčevi hiši na Bregu št. 1 v Novem mestu, kjer je v svojih dobrih časih delovala Dolenjska turistična zveza, je že nekaj časa zatočišče za 897 članov Društva invalidov. Ti so na svoje nove prostore nadvse ponosni, saj tako tudi čutijo, da kot delovni invalidi niso povsem na dnu današnje družbe. V preteklem letu so naredili vse, kar so si v programu zamislili, in v priznanje prejeli plaketo Novega mesta. Tudi letos se bodo trudili, da bodo naredili čimveč na področju prireditve, izletov in socialnih programov. Podrobní program bodo člani našli v svojem glasilu "Moč volje", ki bo kmalu izšlo. Člani se najbolj veselijo tradicionalnega občnega zbora, ki ga na slovenski kulturni praznik pripravijo skupaj z gledališčniki iz Mire Peči. Praznik društva pa bodo slavili 25. junija neke na območju Otočec. Na sliki: takole sta sekretarju Zvonetu Tkalcu (desno) prišla voščiti Ivan Pintarič z Velikega Slatnika in mlajši Tomažev Bojan. (Foto: J. Pavlin)

Heroj Jože Boldan - Silni

Konec minulega tedna je umrl narodni heroj Jože Boldan-Silni iz Kočevja. Rojen je bil avgusta 1915 v Višnjah pri Ambrusu v Suhi krajini. Po poklicu je bil mesarski delavec, malo pred začetkom druge svetovne vojne pa se je zaposlil pri Rudniku Kočevju.

Za NOB je začel delati že avgusta 1941. Italijanski okupatorji so ga decembra 1941 zaprli. V zaporu je bil do maja 1942. Takoj ko je bil izpuščen, je odšel v partizane, in sicer v zapadnodolenjski odred. Bil je mitraljezelec in se je prvič posebno odlikoval v boju z Italijani na Mali gori pri Kočevju.

Ob ustanovitvi prve slovenske partizanske brigade Toneta Tomšiča je bil v njej najprej vodnik, potem komandir čete in nato komandant bataljona. S Tomšičevo brigado je krenil tudi na legendarni pohod 14. divizije na Stajersko. Bil je hraber borec in starešina in soborci so ga imeli radi. Njegovemu bataljonu so rekli

Spolitiziranost...

(Nadaljevanje s 1. strani)

bernik, ki je poudaril bogate izkušnje iz partizanskega bojevanja in razvijanja doktrine o splošnem ljudskem odporu, ki se ji ne bi smeli preprosto odreči. Strah ga je tudi politične razvnanosti, kakršne ne pomeni v svojem dolgem življenju, pa tudi mnogo premočne spolitiziranosti obrambnih vprašanj, ki odrija stroko na obrobje.

Mag. Anžič je opozoril na neustrezno organiziranost služb državne varnosti, in to v luči najnovejšega odstopa predstojnika Voma Andreja Lovšina. Zaradi znanih posegov je Sova skorajda v razsulu, Vomo pa ima pristojnosti, ki segajo tudi na civilno področje in je povsem brez političnega nadzora. Po njegovem bi morali obe, torej civilno in vojaško obveščevalno službo, združiti ter ju podvreči močnemu političnemu nadzoru parlamenta in strokovnemu nadzoru vlade. Izdatno je treba čimprej povečati ugled slovenske policije, ki je v očeh ljudi zelo padel in je mnogo manjši, kot je bil v letih od 1967 do 1991 ugled takratne milice, kar je dokazano z raziskavami javnega mnenja.

Mnoga pojasnila v zvezi s sprejemanjem nove zakonodaje in resolucije o nacionalni varnosti je na javni tribuni dal vodja poslanske skupine Miran Potrč in poudaril, da preprosto prenosljivih splošnih evropskih vzorov na tem področju ni in da moramo sami domisliti take rešitve, ki bodo imele podporo čimveč ljudi. Gre tudi za velike denarje, ki jih bo treba žrtvovati za našo obrambno usposobljenost in moč. Sonja Lokar je pripomnila, da dilema "maslo ali topovi" nikakor ni lažna in da imajo davkoplačevalci oz. državljani pravico vplivati na obrambni koncept in vedeti, za kaj je bil njihov denar porabljen. Ocenila je tudi, da je po treh letih samostojnosti Slovenija od zunaj manj ogrožena, navznoter pa veliko bolj "zahrabljana" - tudi kar zadeva njeno obrambno moč.

M. LEGAN

● *Politik je minljiva oseba, ki pušča za seboj trajne posledice. (Brač)*

naša anketa

Ali ne prehitevamo?

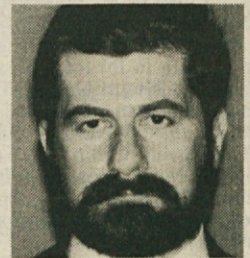
Kljub temu da je uveljavitev nove lokalne samouprave tik pred durmi - letos spomladi bi morale biti že izvedene lokalne volitve - pa je marsikje celo za vodilne ljudi v občini čista neznanica, kakšno obliko naj bi ta dejansko dobila. Nekatere zaokrožene enote z močnejšo tradicijo samostojne uprave v preteklosti in z močnejšim gospodarskim, kulturnim in političnim potencialom v sedanosti kažejo težnjo, da bi poleg že sedaj uveljavljenih občinskih središč brez večjih težav prerasle v samostojne občine, težje pa bo tam, kjer take želje sicer so, a so podprte le s teritorialno zaokroženostjo, vse ostalo, vključno z infrastrukturo, pa teži k močnemu občinskemu središču. Nobena skrivnost ni, da so se dosedanja občinska in regionalna središča razvijala neprimerno močnejše od svojega zaledja in dostikrat tudi na njegov račun. Prednosti, pridobljene na ta način, jim bodo ostale, zato bo start v novo lokalno samoupravo, milo rečeno, neenak, ne ve pa se še, od kod in kakšna bodo sredstva, ki naj bi zagotavljala njeno delovanje. Marsikaj še ni dovolj domišljenega, in ker tudi zakon o referendumu, ki naj bi osnovala za svobodno odločanje o lokalni samoupravi, še ni sprejet, se lahko upravičeno vprašamo, zakaj z novo samoupravo tako hitimo.

Dr. MIHAEL PETROVIČ, predsednik SO Kočevje: "Svojo občino želi Kočevska Reka, baje pa o lastnih občinah razmišljajo še v nekaterih KS, vendar o tem uradno nisem obveščen. Kaže tudi, da bodo nekateri kraji na obrobju združeni v občine s krajevnimi skupnostmi iz drugih občin. To velja predvsem za KS Poljanska dolina, KS Struge in KS Draga, slišati pa je tudi, da se Ribnica poteguje za sedež okraja. Po enem izmed prvih predlogov pa naj bi občina ostala taka, kot je."



FRANC MIHELIČ, predsednik SO Ribnica: "O tem še nismo razpravljali, iz raznih govoric pa sklepam, da naj bi bili bodoči občini poleg Ribnice z območjem Lončarje in delom Slemen še Loški Potok z območjem Drage in Trave ter Sodražica z večjim delom Slemen. Še prej pa je treba doreči pristojnosti, delo in financiranje novih občin, saj se storitve za občane ne smejo poslabšati. Naravni sedež okraja za zahodno Dolenjsko bi bil v Ribnici."

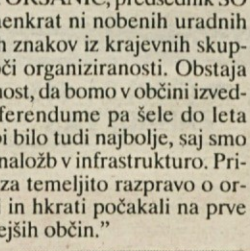
BRANKO MATKOVIČ, predsednik SO Metlika: "V naši občini ni ne težej ne pogojev za razdelitev občine, kar je velika prednost. Medtem ko bodo druge občine porabljale svoje sile za teritorialno in materialno delitev, bomo mi lahko svoje moči porabili za uresničevanje že zastavljenih nalog pri nadaljnjem razvoju občine, predvsem na komunalnem področju. Vse občine brez izjeme pa bodo imele odsele žal manjše pristojnosti kot doslej."



DANILO SITER, predsednik SO Krško: "Žal se ne da dokončno povedati, kako bo, saj ostaja nedorečeno financiranje bodočih občin. Nekatere krajevne skupnosti se želijo odcepiti, zato upam, da se bodo finančno osamosvojile in da bodo lahko usmerjale denar v projekte, ki si jih želijo izpeljati, pa zdaj ne pridejo na vrsto. Sam si bom prizadeval, da se bo volja občanov izražena na referendumih, tudi uresničila."



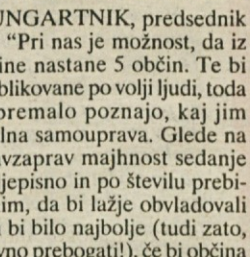
BREDA MIJOVIČ, predsednica SO Sevnica: "Uvajanje lokalne samouprave ne bi smelo pomeniti nastajanja majhnih, nerazvitih in s tem neperspektivnih lokalnih skupnosti. Edino solidarnostno prelivanje znotraj celotne občine lahko zagotovi zmanjšanje razlik v stopnji razvosti posameznih KS. Ob razpravah o reorganizaciji bi kazalo preveriti smotrnost nadaljnega obstoja KS Primož, ki ima le 293 prebivalcev, in njene priključitve h KS Studence."



FRANCI KONCILIJSKI, predsednik SO Novo mesto: "Težko bo zamujeno popraviti, v naglici pa lahko delamo tudi napake. Jaz bi sedaj predlagal sprejem ustreznih ustavnih dopolnil, preoblikovanje trodomne skupščine v enodomno in podaljšanje mandata za dve leti. S tem bi KS omogočil preoblikovanje v lokalno samoupravo, sedež sedanje občine bi preoblikoval v okraj in oblikoval primeren pokrajino, predvsem pa bi poskrbel za ustrezne vire financiranja."



CIRIL PUNGARTNIK, predsednik SO Trebnje: "Pri nas je možnost, da iz sedanje občine nastane 5 občin. Te bi morale biti oblikovane po volji ljudi, toda ti, žal, vse premalo poznajo, kaj jim prinaša lokalna samouprava. Glede na velikost, pravzaprav majhnost sedanje občine, zemljepisno in po številu prebivalstva, menim, da bi lažje obvladovali vse težave in bi bilo najbolje (tudi zato, ker nismo ravno prebogati!), če bi občina ostala skupaj v sedanjih mejah."



Ljubljansko pismo

Rablji so znani

A kdo vse so žrtve?

LJUBLJANA - Minilo je pol stoletja in nekaj let čez, odkar so nacisti, fašisti in njihovi pomagači začeli v Sloveniji uresničevati Hitlerjevo zapoved, izrečeno aprila 1941 v Mariboru: "Napravite mi to deželo spet nemško!" Če bi zmagala Nemčija ob pomoči drugih držav takratne "osi", bi Slovenci, kolikor bi nas preživelo vojno, zdaj živeli neke na vzhodu, menda bližje Urala.

Pred leti se o "žrtvah vojnega nasilja" niti ni veliko govorilo, zdaj pa o tej "kategoriji" Slovencev piše nekaj celo v novi slovenski ustavi. V 50. členu ustave RS namreč stoji, da "vojni veterani in žrtve vojnega nasilja uživajo posebne pravice, ki se določijo z zakonom". Tudi Spomenica ZZZB Slovenije zahteva priznanje in popravilo krivic vsem, ki so med drugo svetovno vojno bili izgnanci, taboriščniki, delovni deportiranci, zaporniki, interniranci in prisilni mobiliziranci v Nemčijo, Italijo, Madžarsko (in morda še kam). Kot rečeno (in piše v ustavi), naj bi popravili krivice z zakonom, kar se tudi dogaja, saj ga poslanci državnega zbora pravkar že tretjič berejo.

A to "branje" ne poteka brez težav, saj je Ustava v svojem 50. členu tako "nejasno izrazna". Avtorji zakona namreč sodijo, da so žrtve vojnega nasilja "osebe, ki so bile izpostavljene nasilnim dejanjem in prisilnim ukrepom okupatorja", med takšna nasilna dejanja in ukrepe pa je, kot vemo, možno uvrstiti tudi prepoved gibanja prebivalstva, odvzem svobode, racije, zaplembe premoženja itd. Ra-

zumljivo, da izgnanci, ukradeni otroci in interniranci ne morejo soglašati s takšno razlago 50. člena ustave, saj jih je pred dvajsetimi leti doletela veliko hujša usoda, prizadela so jih mnogo hujša dejanja. Zgodovinsko dejstvo je namreč, da izgon skoraj 80.000 Slovencev in naselitev Nemcev (Kočevarjev) na njihove domove ni bila samo groba kršitev človekovih pravic, temveč začetek genocidnega iztrebljanja slovenskega naroda, kar je bilo izpričano in obsojeno v Nürnbergu. Zato izgnanci sodijo, da bi jim morala slovenska zakonodaja hkrati s priznanjem statusa žrtev nacifašističnega nasilja zagotoviti najmanj toliko osnovnih pravic in varstva, kot je predvideno v predlogu zakona o vojnih veteranih.

Kot posebno "zanimivost" velja poudariti, da avtorji zakona med žrtve vojnega nasilja uvrščajo tudi prisilne mobilizirance, čeprav je bila njihova usoda drugačna kot nemočnih žrtev nacifašističnega nasilja. Mobilizirancem naj bi - po predlogu zakona - prisilno služenje v okupatorski vojski vključevali v delovno dobo, medtem ko je moralo najmanj pet letnikov izgnancev po vrnitvi iz izgnanstva odslužiti vojaški rok v polnem trajanju in bi tudi tega časa ne mogli vključiti v delovno dobo. Nobena evropska država doslej ni priznala služenja v okupatorjevi vojski za "delovna leta". Če je Slovenija res sestavni del Evrope, njenih demokratičnih norm in mednarodno priznana članica protihitlerjevske koalicije - kako bo takšno neskladje med "delovnopravnim" statusom prisilnih mobilizirancev in trpljenjem izgnancev pojasnila veteranskim organizacijam Evrope in sveta na bližnji konferenci v Lizboni? Veliko prisilnih mobilizirancev je prejela mesečno rento, večini je materialno odškodnino še vedno dolžna Nemčija - kot pravna naslednica tretjega rajha - izgnanci pa doslej še niso prejeli nikakršne odškodnine za svoje trpljenje.

VINKO BLATNIK



PRIZNANJA SEVNIŠKIM ČEBELARJEM

SEVNICA - Na občnem zboru tukajšnjega čebelarskega društva so drugo nedeljo v januarju prejeli priznanja Antona Janše 3. stopnje: Blaž Jene, Franc Marolt, Adolf Teraž, Mirko Slemenšek, Alojz Flajs, Stane Resnik, Stane Vovk, Martin Popelar in Vid Krhen. Franc Repar je dobil posebno nagrado: Sevnico na panjski končnici. Priložnostna spominska priznanja in nagrade so dobili še Darčko Abram, Vili Jeraj, Slavica Sajdl, Tonika Kozinec, Mirko Štojs, Anton Božič, Bojan Novšak, Olga Jurkošek, Brane Dolenc ter mladi čebelarji, ki so sevnškemu društvu lani priborili med drugim tudi 1. in 2. mesto na državnem prvenstvu mladih čebelarjev: Iztok Felicijan, Robi Gabron, Miha in Nina Pfeifer, Aleš Mirt, Jure Klakočar in Robi Črnič.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Čprav je še daleč do koledarske pomladi, smo v ponedeljek na tržnici že lahko kupili šopke teloha po 100 tolarjev, merica prvega regrata in motovilca pa je veljala 100 tolarjev. Izpisali smo še naslednje cene: žolca 200, krvavice 400, prekajene klobase 900, ocvirki 400, prekajena slanina 600, jajca 8 do 14, jabolka 50 do 60, med 350, orehi 900, por 200, krhlji 400, česen 320, lešniki in orehi 800 tolarjev za kilogram. Pri Sadju in zelenjavi so stale: banane 50, limone 60, pomaranče 80, mandarine 85, fižol 55, grah 60, grozdje 270, kisló zelje 95, solata 150, česen 250, grenivke 130, orehi v lupini 370 in radič 170 tolarjev. Pri Deladiniju je veljala solata 200, banane 110, mandarine 100 in 140, kivi 160, paprika 280, paradiznik 320, papaja 290, dinje 300, kokoš 250, ananas 320, dateljni 180, suho tropsko sadje 140 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu je bilo naprodaj 200 do tri mesece starih in 90 starejših prašičev. Prvih so prodali 130 po 220 do 250 tolarjev, drugih pa 85 po 180 do 210 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Za slabo mleko ni milosti

S prvim januarjem, kot smo napovedali že takrat, ko popravljeni pravilnik še ni bil sprejet, je začel veljati novi sistem odkupovanja mleka, ki je prilagojen poostrenim higienskim zahtevam Evropske unije. Slovenska vlada je tik pred iztekom starega leta sprejela spremembe pravilnika, ki jih morajo rejci krav molznic natančneje poznati, da zaradi nevednosti kasneje ne bo prišlo do nepotrebnih nesporazumov ali celo sporov.

Popravljeni pravilnik o določanju odkupnih cen mleka bo s svojimi zaostrenimi higienskimi zahtevami vsekakor prizadel rejce, seveda predvsem slabe. Podobno kot prej bo odkupljeno mleko razvrščeno v štiri kakovostne razrede, ob njih pa bo še tudi vnaprejšnji obstoj tako imenovani ekstra razred, v katerega bo uvrščeno mleko z do 50.000 mikroorganizmov v mililitru in ki bo dobivalo 10-odstotno nagrado glede na osnovno ceno mleka.

V prvi razred bo uvrščeno mleko s 50.000 do 100.000 mikroorganizmov v mililitru in bo dobivalo 5-odstoten pribitek na osnovno ceno, v drugi razred mleko s 100.000 do 400.000 mikroorganizmi in bo brez pribitka ali odbitka, medtem ko bo smelo mleko iz tretjega kakovostnega razreda vsebovati do 800.000 mikroorganizmov, njegov odbitek pa bo 5-odstoten. Odkup mleka, ki bo uvrščeno v četrti kakovostni razred in bo vsebovalo 800.000 do 3.000.000 mikroorganizmov, bo že zelo vprašljiv iz več razlogov, med njimi tudi iz ekonomskega. Odbitek bo znašal po zdaj veljavni pravilniku kar 30 odst. in veliko vprašanje je, če se bo ob toliko zmanjšani in že tako nezadovoljivi odkupni ceni pridobivanje mleka kmetu sploh še izplačalo.

Ob ostro postavljenih merilih se kar sam ponuja sklep, da bodo morali kmetje v prihodnje mnogo bolj poskrbeti za higieno mleka in vse, kar je povezano z njo. Brez hlajenja, vestnega dela in temeljitga čiščenja molznih naprav, posod in vsega, kar pride z mlekom v stik, ne bo ustrezne prodaje ne milosti za slabe. Da bi za več posameznih rejcev ugotavljali, kakšno mleko imajo, bo po novem obvezno štetje mikroorganizmov pri vseh tistih, ki na leto oddajo več kot 10.000 litrov mleka. Doslej je veljala meja 15.000 litrov. Pod to mejo so seveda veljali za manjše rejce skupni vzorec zbiralnice. Po novem tudi ne bodo več uporabljali ne dovolj natančnega klasičnega reduktaznega testa.

Inž. M. L.

Zdravje čebel je najpomembnejše

Sevniški čebelarji na občnem zboru ocenili preteklo leto kot zelo uspešno - Novo vodstvo društva - Letos 60-letnica ČD - 23. aprila DP mladih čebelarjev

SEVNICA - "Naša prva naloga v letošnjem letu je zadržati čim boljše zdravje čebel, potem pa dobro pripraviti državno tekmovanje mladih čebelarjev 23. aprila v Sevnici in primerno obeležiti 60-letnico našega čebelarskega društva," je ob koncu nedeljskega občnega zbora sevniških čebelarjev poudaril novoizvoljeni predsednik društva Janez Levstik.

Aprila lani so zaradi poslabšanja zdravja predsednika društva Franca Zagorca za podpredsednika imenovali Levstika. Seznanili so se s prvimi rezultati spomladanskega zatiranja varoze z bayvarolom. Svetovalki in preglednikom so poverili, da so pregledali stanje opušenih in na novo naseljenih čebelarstev. Konec maja so se čebelarji na žalni seji poslovili od pokojnega predsednika Zagorca, enega najmarljivejših posavskih čebelarjev, ki se je učinkovito lotil nevarne čebelje bolezni. Takrat so se čebelarji dogovorili za enotno jesensko zdravljenje čebel. Člani društva so kupili 50 matic, 57 pa so jih vzeli na testiranje. Za dolgoletno uspešno delo so bili lani ob občinskem prazniku sevniški čebelarji naposled odlikovani tudi z občinskim priznanjem.

Edino posavski svet čebelarjev je po besedah tajnika ČD Sevnica Viktorja Kladnika zahteve za prelevmanje posredoval v Ljubljano, medtem ko drugi slovenski čebelarji vse premalo "bombardirajo" ministra dr. Davorina Kračuna s podobnimi zahtevami, s kakršnimi so uspešni vinogradniki. Slovenija je imela včasih v Evropi cenjeno blagovno znamko za med, je menil Martin Kovač, medobčinski veterinarski inšpektor Hinko Maver pa je dejal, da naš med verjetno ne bo nikoli več tako cenjen, ker je že tudi pri nas okolje onesnaženo. Po njegovem bi morala država čebelarje podpreti s prelevmani in regresi. Franc Marolt je pre-

pričan, da bo velika škoda, če bo izgubljena kostanjeva paša. Direktor sevniškega Tanina Ivan Mirt je povedal, da strokovnjaki niso našli učin-

PEZDIRC - DIREKTOR VINSKE KLETI

METLIKA - Direktor metliške vinske kleti je z novim letom postal Anton Pezdirc, ki je zamenjal Jožeta Gosenco. Pezdirc dobro pozna delo v kleti, saj je več kot deset let v njej delal kot enolog.



ČEBELJA PIRAMIDA - Mentor čebelarskih krožkov na osnovnih šolah v Bostanju, Radečah in Sevnici, Franci Marolt ni le z mladimi čebelarji požel samo najvišjih nagrad na lanskem državnem tekmovanju mladih čebelarjev, temveč je postal lani širši javnosti znan tudi po bradi iz približno 25 tisoč čebel. Podjetni Franci, ki vse več kart svoje življenjske usode stavi na čebelarstvo, je izdal tudi koledarje s svojo znamenito, dober meter dolgo brado iz čebel. Na zadnjem občnem zboru sevniških čebelarjev pa je presenetil s "čebeljo piramido", kot je poimenoval reliefno razgibano "gorovje", ki so ga njegove čebele ustanile v okrog štirih tednih julija in avgusta, ko ni bilo paše, in sicer iz neuporabnega starega satja. Tega sedmega čebeljega pridelka oz. bolje izdelka po Maroltovih besedah doslej še ni zasledil niti v svetovni čebelarski literaturi. S tem naj bi iztržil 10-krat več kot z voskom! Na posnetku: Marolt razkazuje čebeljo piramido najstarejšemu čebelarju na zboru, 84-letnemu upokojenemu čevljarju Francu Stoparju iz Sevnice. Za njim opazujeta nenavadni izdelek veterinarja Olga Jurkošek in Hinko Maver. (Foto: P. Perc)

Zelo veliko povpraševanje po cepljenkah

V metliški zadrugi naprodaj 51.000 prvovrstnih

METLIKA - Zaradi zgodnjega snega lanskega jeseni je pet metliških trsničarjev, kooperantov tukajšnje kmetijske zadruge, izkopal trsne cepljenke šele v sredini decembra. Zato je zadruga začela s prodajo nekoliko pozneje, vendar jih je te dni že moč dobiti tako v Vinomerju kot v kmetijski zadrugi Črnomelj in Flori.

Na zalogi imajo 51 tisoč prvovrstnih cepljenk, kar je približno tretjina manj kot leto poprej. Lani je bilo namreč cepljenke težje prodati. Ljudje so manj obnavljali vinograde, tudi zaradi tega, ker so cene vinu padale. Prav zato so trsničarji tokrat zasadili manj cepljenk, za katere pa je v začetku kazalo, da bodo odlično uspele, a jih je pozneje nekoliko prizadela suša. Kot je povedala Ivanka Pečarič, tehnologinja vinogradniške proizvodnje v kmetijski zadrugi,

● Cene se bodo tokrat glede na sorto gibale med 130 in 150 tolarji za cepljenko. Najdražji bodo klonski material in namizne sorte, ki jih je malo, povpraševanje po njih pa veliko.

se sedaj glede na veliko povpraševanje celo boje, da bo cepljenk zmanjkalo.

Na voljo so vse priporočene sorte, laški rizling, rumeni muškát, sovijen, šardone, renski rizling, frankinja, žametna črnina, portugalka, namizne sorte in še nekaj drugih. Pri izboru sort se trsničarji vsako leto prilagajajo povpraševanju. Zadnja leta tisti vinogradniki, ki se odločajo za večje obnove vinogradov, bolj povprašujejo po vrhunskih sortah, ki se vse bolj uveljavljajo, prednost pa imajo bele sorte.

M.B.-J.

kovitega zdravila zoper kostanjevega raka, ki se je v naše gozdove razširil ob koncu petdesetih letih. V Italiji in Franciji so podobne tovarne, kot je sevniška taninka, organizirale posek

● Čebelarska pospeševalka oz. sve-tovalka na območju belokrajinskih, dolenskih in posavskih občin, veterinar dr. Olga Jurkošek, je opozorila, da je za zatiranje varoze najpomembnejše, da se za zdravljenje odločijo vsi čebelarji. Ker so tak boj zoper varozo opustili, so letos imeli ponoven izbruh v Metliki, Semiču in Kostanjevici, kjer bodo propadli celi čebelnjaki, tudi s po 40 panji!

in odkup kostanja, dokler se rak še ni razširil do korenin; po 10 letih iz panjev spet poganjajo zdravi kostanji.

P. PERC

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Čar različnosti

Vino, ki je doseglo na ocenjevanju 14,1 do 16,0 točke označujemo na etiketi kot mamizno vino z geografskim poreklom (g p). Vina, ocenjena z 16,1 do 18,0 točke imenujemo kakovostna vina. V prejšnjem članku sem omenil predlog, ki naj bi ga zakonili, namreč, da smejo v gostinstvu prodajati samo točna vina, ki so dosegla najmanj 15,0 točke. Od vinogradnikov pa slišim tožbe, kako se njihovo vino, ki je imelo tudi čez 16,0 točke, v gostilni tako spremeni, da ne zasluži več niti 15 točk. Vinogradniki se sram, da se pod njihovim imenom toči tako "dodelano" vino, vendar se tega ne upajo očitati gostincem, da ga ne bi izgubili. Resda se tako ne obnašajo vsi gostinci, res pa je tudi, da je preveč packarij, ki škodijo ugledu našega vina in gostinstvu nasplo.

Premalo je inšpektorjev, da bi lahko dovolj pogosto kontrolirali kakovost neustekleničenega vina v prometu. Tudi se ne bo dvignila kakovost neustekleničenega vina, če bo samo vinogradnik moral doseči v kakovosti 15,0 točke. Naš skupni cilj bi moral biti, da ustvarimo take razmere na trgu, da bo gostinec, če bo hotel uspevati, iskal najboljša vina in bo tudi dobro kletaril. Potem bo vinogradnik - kletar dobil tudi pošteno plačilo za vino.

Menim, da pri uveljavljanju kakovosti lahko veliko prispevajo sommelieri (someljeji), zato svetujem podjetnim in naprednim gostincem, naj se udeležujejo tečajev dopolnilnega izobrazovanja. Ti tečajni snovi obvezni, kot so tisti za pridobitev dovo-



ljenja za točenje odprtega vina. Pridobljeno znanje bo pomagalo razviti boljše ponudbo gostinskemu obratu in pridobiti tudi več dohodka. Kletarski tečaji, ki se jih udeležujejo vinogradniki, so obvezni samo za tiste, ki želijo dobiti dovoljenje za stekleničenje vina, toda kmetje vseeno v velikem številu obiskujejo te 42-urne tečaje. To je zelo pohvalno.

Katero vino je najboljšo? Če to vprašanje zastavimo vinogradnikom, bo marsikateri odgovoril: "Moje." Poznavalci vinske kakovosti pa na tako vprašanje ne bi odgovorili z imenom konkretnega vina. Na svetu je namreč toliko čudovitih vin, da je težko odločiti, katero vino je najboljšo, lahko pa rečemo: "Ob tej priliki ali ob tej hrani so najboljša bela vina, polsuha bela, zrela rdeča vina itd." Kako je potem možno določiti najboljšo vino?

Veliko ljudi se strinja, da je rumeni muškát prečudovit. Toda nobeno, še tako dobro ocenjeno vino ni primerno, da ga uživamo vsak dan, ob vsakem obroku. Imamo vina, ki so le za redke prilike, taka ki so za vsak dan, pa tudi taka, ki so primerna v trenutkih veselja, sprostitve. Vinogradniška družina se navadi na svoje vino in ga uživa vsak dan, ga vzljubi in ne razmišlja o užitkih ob drugih vinih. Svetujem pa, da tudi na kmetih imate vsaj dve različni vrsti in sicer zaradi lažjega kombiniranja s hrano, recimo: belo iz mešanik sort in rdeče iz mešanik sort. Razumno kombiniranje k dnevnim obrokom bo nudilo več užitka, pri tem pa bo organizem dobil več snovi, ki krepijo zdravje.

(Se nadaljuje.)

Dr. JULIJ NEMANIČ

PREDAVANJE ZA ČEBELARJE

SEMIČ - Čebelarsko društvo Semič priredi v nedeljo, 16. januarja, ob 9.30 v hotelu Smuk predavanje Pavleta Zidarja o zmogljivosti in obnovi pasišč za čabele ter o čebelarski etiki. Vabljeni vsi člani čebelarskih družin Metlika, Črnomelj in Semič.

SPET ZA REJCE

NOVO MESTO - Tako kot za minuli ponedeljek Društvo rejcev črno-bele pasme goveda in kmetijska svetovalna služba tudi za prihodnji ponedeljek, 17. januarja, pripravlja strokovna predavanja za rejce krav v A kontroli. Dr. Bojan Šobar bo govoril o vplivu molže in postopkov z mlekom na kakovost mleka, predstavljal bo tudi različna čistilna sredstva, dr. Tomaž Zadnik pa bo predaval o določanju somatakih celic v mleku ter o najpomembnejših boleznih krav z veliko mlečnostjo. Predavanja bodo ob 10. uri v prostorih Kmetijske šole Grm Pod Trško goro. Vabljeni!

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Ogrevanje in varčevanje

Ogrevanje postaja vse dražje. Zato je dobro vedeti, kako lahko stroške zmanjšamo, ne da bi zato prezebali, in kdaj je prihranek največji. Primer so prostori, kjer ni potrebna tako visoka temperatura, saj so preveč ogrevani prostori tudi sovražniki našega zdravja in nam po nepotrebnem praznijo žepa.

Kot premrzli tako tudi pretopli prostori neugodno vplivajo na sluznično dihal, zato se je pametno držati zdravstvenih priporočil, ki navajajo ustrezne temperature za bivalne prostore. Dnevna soba in jedilnica naj bi bili ogreti na 21 stopinj, spalnica in kuhinja na 18 stopinj, otroška soba na 20 stopinj in kopalnica na 23 stopinj. Za pred-sobo, vežo in stopnišče pa je dovolj 15 stopinj.

Ugotovljeno je: če znižamo temperaturo prostorov za eno stopinjo, prihranimo 6 odst. energije. Ponoči ne odklopimo kurjave, ker porabimo za ponovno segretje veliko več energije. Različno velike reže na oknih in vratih ustvarjajo preprih

in odvajajo toploto. Zdelamo jih s samolepilnimi trakovi. V zimskem času je pomembno prezračevanje prostorov. Če so okna le priprta, se prostor počasi ohlaja in vlaga se kondenzira po kotih, kar je pogoj za razvoj plesni. Pravilno zračimo tako, da vsak dan za deset minut na stečaj odpremo okna in napravimo preprih v spalnici, kuhinji in kopalnici.

Tudi z ustreznimi sodobnimi materiali se lahko izognemo plesni-vosti, saj je sovražnik našemu zdravju. Da preprečimo nepotrebno ogrevanje zunanjih sten za grelnimi telesi, le-te obložimo s folijo in privarčujemo do 8 odst. energije. Pozorni bodimo tudi na nameščanje zaves in na njihov material, saj pogosto zadržujejo toploto ob oknu. V sončnem vremenu odgrnemo zaves, da ogreva prostor tudi sonce, in s tem prihranimo do 10 odst. energije. Tudi dvojno zastekljena okna in izolacija strehe, sten ter kleti nam omogoči do 25 odst. prihranka.

So na Žagi Soteska le za delo?

Skupščina je ukinila samo sebe - S svojim denarjem si ne smejo niti strehe popraviti - Še ta mesec sklic skupščine - Vse hočejo doseči po zakoniti in legalni poti

SOTESKA - Na Novolesovi Žagi Soteska je že lep čas marsikaj narobe. Lani so zaposleni v Soteski stavkali, da bi na ta način dosegli rešitev zagatnega stanja, ki se vleče že dve leti. Pred dvema letoma je namreč skupščina Žage Soteska na predlog, ki so ga pripravili v Novolesovih strokovnih službah, pravzaprav ukinila samo sebe in prenesla vse upravljanje z Žago na nov upravni odbor. Zaposleni na Žagi so prepričani, da je to glavni krivec za njihovo sedanje žalostno stanje, in hočejo doseči, da bi Žaga Soteska delovala samostojno. Menijo namreč, da bi tako lahko preživeli in se razvijali, saj imajo dela dovolj, v Novolesu pa ne vidijo perspektive, marveč se bojijo, da jih bo ta kolos potegnil s seboj v propad.

Ukinitve skupščine kot najvišjega organa je tudi pravno nevzdržna stvar. Po zakonu o podjetjih je namreč za družbo z omejeno odgovornostjo, kar Žaga Soteska je, skupščina zakoniti organ, upravni odbor pa možen organ. V soteskem primeru, ki menda velja kar za celoten Novoles, pa je upravni odbor izključni organ upravljanja. Ker je upravni odbor sprejemal vse sklepe, je vsaj v primeru tistih, ki bi jih morala sprejeti skupščina, prekoračil svoje pristojnosti in so tako ti sklepi nični.

Seveda so takrat pred dvema letoma skupščine v Novolesovih podjetjih ukinili načrtno in s povsem jasnim namenom. V skupščinah namreč Novoles kot lastnik ni mogel imeti dvotretjinske večine, ki je potrebna

za spremembo statuta in za sprejem drugih pomembnih odločitev, v upravnih odborih pa je razmerje 2:1 za krovno podjetje. Tako so lahko izpeljali stvari, s katerimi se posamezna podjetja niso strinjala in ki jih sicer ob delujočih skupščinah ne bi mogli. "Lani pa so nam vzeli še finance, komercialno, nabavo, direktorjem družb povsem okrnili pooblastila; družbe so tako le še obrati, gola proizvodnja, ne pa več podjetja," pravijo v Soteski. "Smo popolnoma nesamostojni in brez motivov! Niti toliko ne moremo

razpolagati s svojim denarjem, da bi si kupili opeko za popravilo strehe."

Njihov cilj je zato najprej ponovno vzpostaviti skupščino kot zakonit in legitimen organ podjetja. "Skupščina naj potem najprej razpravlja o spremembah statuta, s katerimi je bila pred dvema letoma uknjena, in jih naj spremeni, dopolni ali sprejme. Prav tako naj skupščina odloča o tem, ali naj bo Žaga Soteska samostojno podjetje ali ne, ali se bo povezovala z Novolesom in kako," pravijo v Soteski. Vsekakor pa hočejo z Novolesom čiste račune in hočejo vedeti, koliko obveznosti odpade na Žago po prisilni poravnavi. "Vse to pa hočemo doseči po zakoniti poti in z zakonitimi sredstvi!" poudarjajo v Soteski.

V reševanje tega zagatnega stanja se je vključil tudi pravobranilec; ki naj bi še ta mesec sklical skupščino Žage Soteska, ki bo lahko javno odločala.

A. BARTELI

Sindikalna pravna pomoč

Zasebniki vse bolj kršijo delavske pravice - Največ dela z ugotavljanjem presežnih delavcev

NOVO MESTO - Pravica, ki na območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko nudi pravno pomoč, je v 11 mesecih lanskega leta napisala 60 predlogov za sodišče, 167 ugovorov, 25-krat je zastopala člane pred sodiščem in dala 754 nasvetov v zvezi z uveljavljanjem pravic delavcev, članov teh sindikatov. Poleg tega je zastopala v stečajju 267 delavcev Novolesovih Novih ambientov in 9 delavcev Razvojnoroziškovnega centra, v prisilni poravnavi pa še 292 delavcev novomeške Tovarne obutve. "Velika večina dela je vezana na ugotavljanje presežnih delavcev, vse več ga je iz zasebnih podjetij, kjer prihaja do grobih kršitev pravic delavcev," pravi Vanja Vizjak, ki na sindikatih nudi pravno pomoč. V sindikatih so prepričani, da bi bilo ob malo večji človečnosti, strpnosti in strokovnosti poslovojestv in strokovnih služb precej manj dela na tem

področju. Velika večina zadev je rešen v korist članov sindikata, za kar ge nedvomno zasluža tudi Vizjakovi, ki to delo opravljajo.



POUK V KLETI - Pouk v kletnih učilnicah stare šmihelske šole poteka pri stalni umetni svetlobi. Na sliki: učenci med odmorom v eni takih učilnic. (Foto: A. B.)

Kritične razmere v šmihelski šoli

V novomeški OŠ Šmihel poteka pouk na štirih lokacijah in tudi v povsem neprimernih prostorih - Rešitev le hkratna gradnja OŠ Drska in adaptacija šmihelske šole

NOVO MESTO - Šmihelska osnovna šola, ki danes spada med novomeške osemletke, je ena najstarejših šol v občini. Delovati je začela leta 1864 kot enorazrednica v hiši, v kateri je stanoval šmihelski cerkovnik, v šolskem letu 1886/87 so šolanje deklic prevzele šolske sestre v novem samostanu, pred stotimi leti se je deška šola preselila v novo šolsko poslopje, se pravi v pritlične prostore starega dela sedanje šole. Tako je šolsko poslopje, ki mu danes rečejo matična šola, eno najstarejših šolskih poslopij v občini, v katerih še vedno poteka šolski pouk. In, žal, tudi eno najslabših, najbolj neustreznih, in to ne samo v novomeški občini, ampak v Sloveniji sploh.

Razmere, v katerih danes poteka pouk v tej novomeški osnovni šoli, bi lahko brez pretiravanja označili kot kritične in alarmantne. Skoraj 1.000 učencev v 38 oddelkih se stiska v vseh mogočih in nemogočih prostorih in luknjah v starem šolskem poslopiju, njegovem prizidku, v nekdanjem samostanu šolskih sester de Notre Dame, v podružnični šoli v Birčni vasi, kjer bodo morali, kot kaže, v naslednjem šolskem letu tudi sedanjo spalnico učiteljskega stanovanja spreminiti v šolski razred; 6 oddelkov gostuje v šmihelskem internatu oz. v domu za učence, kot se mu sedaj reče, v katerem med drugim deluje tudi begunska šola, v njem živijo begunci in srednješolski dijaki. Ker v nobeni od "telovadnic" v nekdanjem samostanu ne morejo izvajati iger z žogo, imajo za interesne dejavnosti in najemu telovadnice v sosednji posebni osnovni šoli, na razredni stopnji pa imajo pouk telesne vzgoje kar v razredih; učilnico za gospodinjstvo pouk so morali vzeti v najem v bližnjem srednješolskem centru.

"Nimamo seveda ne ustreznih kabinetov ne primerne kuhinje, garderob, knjižnice, telovadnice, zunanjih igrišč in še marsičesa drugega, kar danes velja kot običajen šolski stan-

ZA ČLANE SINDIKATA CENEJŠE MESO

NOVO MESTO - Delikatesa v Jerebovi ulici 20 v Novem mestu nudi članom svobodnih sindikatov (z izkaznico) in sindikalnim organizacijam teh sindikatov 10 odst. nižje cene v redni prodaji za nakup mesnih izdelkov, pri večjih nakupih pa tudi možnost plačila na dva ali tri obroke. Če se odločite za nakup, vam blago pripeljejo na dom, prav tako pripeljejo na dom v Novem mestu in okolici narezek. Poleg mesnih izdelkov je moč v tej delikatesi dobiti še sveže piščančje meso ter goveje in svinjsko meso v večjih količinah.

POL ČLANARINE ZA POMOČ ČLANOM

NOVO MESTO - Ob koncu lanskega leta je bilo v območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko (občini Novo mesto in Trebnje) dobrih 19.500 članov. Do začetka lanskega decembra je območna organizacija dobila skupaj 18 milijonov tolarjev članarine, in sicer od članov v novomeški občini 15,5 milijona in od članov v trebanjski občini 2,5 milijona tolarjev. Polovico članarine iz novomeške občine so izločili v sklad za pomoč članom. Medtem ko novomeška sindikalna pisarna lahko pokriva vse stroške, jih taka pisarna v Trebnjem ne more, vendar je območna organizacija kljub temu leto zaključila pozitivno.

Novomeška poslanska pisarna

Telefonske številke in čas poslančeve dosegljivosti

NOVO MESTO - Izvoljeni poslanci morajo upoštevati predvsem želje svojih volilcev. Pri vsem tem si morajo pomagati s svojim poklicnim znanjem in izkušnjami, pričakovati pa morajo tudi kritične besede, saj bo malo takšnih, ki bi se pri njih oglašali zaradi pohval. Za takšne stike med poslanci in volilci zakon določa organiziranje poslanskih pisarn.

Za šesto volilno enoto in tretji volilni okraj občine Novo mesto je sedež takšne poslanske pisarne v skupščini občine Novo mesto na Novem trgu 6, v sobi 96. Volilci si lahko izberejo poslance, ki so bili v teh volilnih okrajih izvoljeni v Državni zbor Republike Slovenije: dr. Vido

● Dr. Vida Čadonič-Špelič, SKD, vsak dan med 9. in 12. uro; Rafael Kužnik, SNS, vsak ponedeljek od 8. do 10. ure in vsak petek med 12. in 14. uro; Tone Anderlič, LDS, vsak drugi ponedeljek od 15. do 17. ure.

Čadonič-Špelič iz SKD, Rafaela Kužnika iz SNS in Toneta Anderliča iz LDS. Oseba s katero se lahko dogovori za sestanek s poslancem, je Robert Judež, in sicer na tel. 323-332 ali 321-040, int. 296, vsak dan med 9. in 12. uro.

PROSIM ZA POJASNILO

V zvezi s člankom "Kabelsko omrežje še ne brez težav" v prejšnjem Dolenjskem listu prosim za pojasnilo, kdo si lahko dovoli spreminjati kanale med oddajanjem brez predhodnega obvestila. Gledaš televizijo in postaja kar na lepem izgine in se pojavi druga. Potem pa išči SLO 1, SLO 2, HTV 1, HTV 2 itd., itd! Smo med prvimi naročniki KaTV, za vzdrževanje redno plačujemo, dovolila sem priključek tudi za sosednjo stavbo, ker lastnik tega ni dovolil. Kdo je lastnik oz. upravitelj in na koga se človek lahko obrne po pomoč?

NADA JAKOVLEVIČ



Ena gospa je rekla, da se bo tudi pridružila novomeškim klošarjem, saj je slišala, da so dva prvoročar iz tega združenja na državne stroške poslali na okrevanje v zdravilišče.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC, Ločna od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsvka 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brsnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Sentpetru od 8. do 18. ure: market Saša, Uršna sela
- Šentjamej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator, Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Straža: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

V nedeljo, 16. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsvka 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brsnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Sentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

● Riba smrdi pri glavi, človek pa pri repu. (Brač)



PRI SRAKI DOBILA SRNO - Veliko srečo je imela Andreja Kosič, ki je bila v lovskem kotičku pri radiu Sraka izžrebana in za nagrado dobila pravkar uplenjeno dobrih 16 kg težko srno. Nagradno uganko je radijskim poslušalcem zastavil gozdar Martin Bele; prišlo je 89 pravih odgovorov, žreb pa je izbral Andrejo iz Kočevja, ki se je v nedeljo s svojim očetom pripeljala po nagrado, izročil pa jo je kar vođa oddaje Bojan Avbar. (Foto: J. Pavlin)



Meta Gašperšič

A. BARTELI

NEZNANCI - Vranovičani, ki od ponedeljka preteklega tedna znova zapirajo dohod do bližnjega občinskega odlagališča komunalnih odpadkov, se imajo kar natančno preštete. Dobro vedo, da je 84 polnoletnih krajanov. Pri tolikšnem številu si ni težko zapomniti vseh imen, zlasti še, če živijo skupaj že desetletja. A kako so bili začudeni, ko so v Slovenju prebrali anketo, v kateri so po trditvah avtorja ankete dajali izjave njihovi. Ljudi z imeni, objavljenimi v časopisu, pa na Vranovičih sploh ni. Ker Vranovičani zatrjujejo, da se ne bodo odzivali na nikakršne pozive, še najmanj pa sodišča, bodo lahko poklicali tiste, ki so bili omenjeni v časopisu. Bodo lahko vsaj dognali, ali zares obstajajo ali ne.

ZAPIRANJE - Črnomaljska občina je v znamenju zapiranja. Zapirajo se duri nekaterih tovarn, na zapiranje se pripravljata rudnik, zaprtje je odlagališče komunalnih odpadkov, za javnost: so po novem seje Črnomaljske vlade zaprte. Samo še čakamo, da bodo Črnomaljski začeli sklepati stave o tem, kaj ali kdo bo naslednji, ki bo zaprt.

FOLKLORA - Člani folklornih skupin v črnomaljski občini tarnajo, kako težko se prebijajo, ker ni dovolj denarja za obleko, obutev, instrumente. Očitno pa jim še vedno ne gre tako slabo kot metliškim folkloristom, ki bi, če ne bi bilo naše ljube vojske, najbrž plesali kar bosí. Na sicer zelo odmevnem nastopu konec lanskega leta v ljubljanskem Domu španskih borec so namreč nekateri Metličani plesali kar v čevljih teritorialne obrambe. No, morda pa ne gre za revščino, temveč za nov "element" folklorne, ali pa so Metličani vzeli preveč zares tisto, da morajo biti ob meji vedno v pripravljenosti.

Sprehod po Metliki

V KRVI SLEHERNEGA METLIČANA je želja po pustnem norenju in veseljenju, pa je pričakovati tudi letos veliko našemljenec. Kar nekaj gostilničarjev se vneto pripravljajo na pustne plesje, po tradiciji pa bodo za razpoloženje po ulicah poskrbeli otroci iz osnovne šole in vrta. Po sprevodu, ki bo krenil s Trga svobode, bodo rajali na Galetovem platuju, podzemeljski osnovnošolci pa bodo imeli pustni ples v avli šole. V HOTELU SO SE ZBRALI ČLANI METLIŠKE folklorne skupine "Ivan Navratil". Tja so prišli po rednem letnem občnem zboru, da bi si ogledali videokaseto z nastopa v Domu španskih borec. Zadovoljni z lanskoletnimi uspehi, so nazdravili drug drugemu, ni pa manjkalo tudi besed o bodočnosti, brez katere ne more obstajati še tako dobra amaterska skupina. Slišati je bilo vznesene besede, kako bo letos v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer bodo navratilci poskrbeli za izbruh nepopisnega navdušenja gledalstva.

TRIE DOGODKI SO V SREDIŠČU ZANIMANJA METLIČANOV: skrivnostna namigovanja o SAO krajini Bela krajina, številni kupci iz bližnje Hrvaške ter napovedani prihodi Zmaga Jelinčiča ob koncu meseca januarja. Jelinčičev obisk v Metliki ljudje povezujejo s pisanjem o diskriminaciji Slovencev v metliški občini. O tem se je razpisal novinar revije Prijatelj, kar je dvignilo veliko prahu in nasprotujočih si mnenj.

Trebanjske iveri

TABU? - Odstop predsednice občinske organizacije Rdečega križa Pavline Hrovat je za marsikoga domala tabu. Nič ne sme pogrevati vzrokov za njen predčasni odhod iz neplačane funkcije, ki jo je marljivo in častno opravljala. Sicer bi Hrovatovi mandat predsednice prav kmalu potekel, a vseeno poznavalci razmer v trebanjski politiki menijo, da gre za političen protest. Imajo prav vrabci na starih, ki čvkaajo, da je Pavlina odšla, ker se ni strinjala s postopki za zaprtje begunske centra na Čatežu, ki ga je vodila od samega začetka?

ZAPOZNELOST - Če bi bilo v trebanjski občini in v ostali Sloveniji še več takih strokovnjakov in navdušencev hkrati, kot je dr. Marko Marin, bi gotovo manj objektov naše kulturne dediščine, nezažrto propadalo. Toliko v pojasnilo, da avtorja te rubrike iskreno veseli prizadevanje dr. Marina, da bi oživil mirenjski grad. Morebiti bi bilo to mogoče doseči tudi z javnimi deli, da mu poleg ne bi bilo treba tako presneto paziti, da ne bi zamujal muhavim uradnikom pravočasno pisariti poročil. Zaradi prenatrge ocene o domnevnih zamudi oz. celo o ignoriranju oblasti se mora zdaj kar nekaj prehitriti in preostrih piscev posipati s pepelom. Mea culpa!

SAMAJAMA - Te besede ne poznajo Japonci, zveni pa zelo domače številnim samurajem, ki se v teh dneh, ko se menjuje zimsko-spomladansko vreme, prevažajo po slovenskih cestah. In zakaj bi potemtakem bili izjema tudi tako pomembni odseki, kot je tisti v bližini Velikega Gabra ali pri Mirni itd.?

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Obetavnejši časi za Belt-livar?

Belt-livar je izgubil le enega Beltovega kupca, na novo pa jih je pridobil dvajset - Največ pozornosti organizaciji dela in povečanju produktivnosti

ČRNOMELJ - Lanskega 1. marca je pričelo z delom novo črnomaljsko podjetje Belt-livar, ki je osnovna sredstva najelo od Belta, sicer pa je njegov lastnik, tako kot tudi lastnik Belta, Sklad za razvoj Republike Slovenije. Novo podjetje je na novo zaposlilo 365 delavcev, ki so prej delali v Beltu. Tudi proizvodni program novega podjetja je povsem identičen Beltovemu.

Torej v Beltu-livarju nadaljujejo z livarskim programom za avtomobilsko in strojno industrijo. Kar dve tretjini izdelkov izvozijo, predvsem v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in Francijo, ostalo pa prodajo domačim kupcem, od katerih so največji Cimos, Tam in Vozila Gorica. Vse te kupce je imel že prej Belt. Belt-livar je izgubil le enega, na novo pa jih je dobil dvajset. Po besedah direktorja Miroslava Rožmana lahko na te kupce računajo tudi v prihodnje.

Belt-livar se je lansko leto srečeval s težavami, saj do decembra ni pokrival amortizacije. Za december pa po Rožmanovih besedah kaže, da je posloval s "pozitivno ničlo" in da bo vsaj tako, če ne bolje, tudi v letošnjem letu. Predvsem je zanje pomembno, da z dobro organizacijo še povečajo produktivnost. Glede na

vrednost in tonažo izdelkov naredijo v Beltu-livarju približno 40 odst. tiste, kar je bilo narejenega v Beltu pred leti, ko je bilo skoraj tisoč delavcev več kot danes v novem podjetju. "Vendar se, kar se produktivnosti tiče, pri nas borimo, da bi znali delati tako kot v Iskri ali Beti. Da bi se torej s produktivnostjo približali Evropi. S proizvodnimi zmogljivostmi, ki so v tovarni na voljo, in tolikšnim številom zaposlenih, kot jih imamo sedaj, bi lahko produktivnost glede na sedanjo povečali za 60 odst.," načrtuje Rožman ter hkrati upa, da bodo tudi pri ekoloških ukrepih to-

liko uspešni, da ne bo prišlo do pritiska za zapiranje tovarne. Kajti s tolikšnim številom zaposlenih, kot jih

● Nekaj sto delavcev Belta se je zaposlilo v Beltu-livarju, nekateri so si drugo zaposlitev našli sami, nekaj se jih je z odpravninami vrnilo na Hrvaško, nekaj jih je pristalo na zavodu za zaposlovanje. Za tiste, ki jim po zakonu ne morejo prekiniti delovnega razmerja, torej za invalide in sindikalne zaupnike, pa pripravljajo v Beltovih prostorih invalidske delavnice, v katerih bo lesna in kovinska proizvodnja.

ima sedaj, in s še boljše organizacijo dela, bo po njegovem mnenju Belt-livar lahko delal naprej.

M. BEZEK-JAKŠE



ZAHVALA ZA POMOČ - Direktor metliškega zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačak se zahvaljuje za pomoč v zdravstvu Matiji Rusu (na levi), ki je poudaril, da brez pomoči sponzorjev v zdravstvu ne bodo prišli daleč. Hkrati je apeliral na ostale obrtnike, naj dajo več na zdravstvo. Na skrajni levi sedi dr. Plesničar, na desni pa dr. Kambič. (Foto: M.B.-J.)

Zdravstvo boleha brez sponzorjev

Predstavniki metliškega zdravstvenega doma so se zahvalili darovalcem, ki so prispevali za nakup dragih aparatov - Humane akcije naj bi bile tudi v prihodnje

METLIKA - Tukajšnji zdravstveni dom je pripravil pretekli teden sprejem za sponzorje in darovalce, ki so v zadnjem letu ali dveh prispevali denar za nakup dragih medicinskih instrumentov za metliško zdravstvo. Gre predvsem za nakup ultrazvočnih aparatov, predvsem za diagnostiko, boleznih prebavil in ožilja ter ginekoloških bolezni.

Kot je v zahvali povedal direktor zdravstvenega doma dr. Blaž Mlačak, brez te pomoči marsikateri aparat za Metliki ne bi bilo. Z denarjem, ki

je zagotovljen za redno dejavnost, namreč poslujejo na robu rentabilnosti. Če v Metliki ne bi imeli instrumentov, katerih nakup so omogočili sponzorji, bi marsikateri bolnik moral poiskati pomoč v Novem mestu ali celo v ljubljanskem Kliničnem centru.

Dr. Mlačak je dejal, da bodo z akcijami sponzoriranja nakupa dragih medicinskih instrumentov sicer nadaljevali, saj bodo le tako lahko sledili tehnološkemu napredku zdravstva v svetu, vprašanje pa je, če bo uspehe, kakršni so bili v zadnjih dveh letih, moč ponoviti. Ob tem se je za pomoč zahvalil podjetjem Beti, Komet, Kolpa, kmetijskim zadrugi Metlika, belokranjskim rojakom iz Kanade, skupščini občine Metlika ter obrtnikom. Med slednjimi je še posebej

Letos pomoč starejšim in Romom

Javna dela v socialni

METLIKA - Na področju socialne bodo letos v metliški občini že tretje leto opravljali javna dela. Tokrat se bo dosedanemu programu pomoči starejšim in invalidnim osebam na domu pridružil še program za kvalitetnejše življenje Romov, v katerem bodo sodelovali predvsem Romi iz posameznih naselij. Na Centru za socialno delo, ki je nosilec teh javnih del, so predlagali tudi učno pomoč otrokom iz socialno ogroženih družin, a program ni bil sprejet, čeprav bi ga potrebovali.

Sicer pa Centru za socialno delo menijo, da so bila dosedanja javna dela na področju socialne uspešna. Lani sta tako dve delavki pomagali na domu devetim starejšim in invalidnim osebam ter eni samohranilki. To so bili ljudje, ki živijo sami in ki v bližini nimajo svojcev, v pretežni meri pa so bili iz Metlike, saj je na vasi kar dobro razvita sosedska pomoč. Delavki sta pomagali predvsem pri težjih opravilih. Nekaterim sta priskočili na pomoč vsak dan, drugim le občasno. Seveda v mestu ni problem le starost in onemoglost, ampak tudi osamljenost. Kar pa je najpomembnejše: z dobro opravljenim delom niso bili zadovoljni le v Centru za socialno delo, temveč predvsem občani, ki ne želijo, da bi s takšno pomočjo prenehali.

M.B.-J.

Nova ali stara delovna mesta?

V zadnjih dveh letih za 48 milijonov tolarjev posojil drobnemu gospodarstvu

ČRNOMELJ - Tukajšnji izvršni svet je v zadnjih dobrih dveh letih razpisal za pospeševanje drobnega gospodarstva štiri natečaje za posojila v skupni nominalni vrednosti 48 milijonov tolarjev. Za 25 milijonov posojil je bilo uresničenih preko Ljubljanske banke Črnomelj, ostalo pa preko Ljudske banke Celje. Krediti, ki so jih dobili obrtniki in podjetniki, še ne dajejo vseh tistih učinkov, ki so jih investitorji zastavili v svojih programih, zlasti še, ker vse naložbe še niso končane. Prav tako gre počasneje, kot so načrtovali, pri odpiranju novih delovnih mest.

Porabo posojil, ki jih je odobril izvršni svet, so obravnavali na svoji seji tudi delegati občinske skupščine. Ob tem so želeli tudi potrditev ali zanikanje trditve, ki so jim prišle na uho. Tako je enega od delegatov zanimalo, kakšen je nadzor nad porabo posojil in kakšne so kazni za tiste, ki denarja niso porabili namensko, saj je slišati, da so nekateri posojila pretopili v trdno valuto. Z izvršnega sveta je dobil pojasnilo, da upravičenci črpajo posojila preko banke s predračuni, menijo pa, da so ti predračuni verodostojni.

Drugi delegat, ki je sicer pohvalil takšno posojilno politiko do drobnega gospodarstva in upa, da bodo z njo v črnomaljski občini nadaljevali, pa je opozoril na drugo nepravilnost, o kateri je slišal. Nekateri kreditjemalci menda odpustijo delavce, preden dobijo posojilo, ko pa že imajo kredit v svojih rokah, delavce znova zaposlijo. Tako po njegovem ni odprto nobeno novo delovno mesto. Če je res tako ali ne, od odgovornih občinskih mož ni dobil odgovora.

M.B.-J.

OVLAGANJU CERTIFIKATOV

ČRNOMELJ - Belokranjski gospodarski forum bo pripravil v torek, 18. januarja, ob 18. uri v sejni sobi tukajšnje občinske skupščine razgovor z direktorjem agencije za sanacijo bank RS Jankom Deželakom. Beseda bo tekla predvsem o čim smotnejšem vlaganju lastninskih certifikatov. Vabljeni vsi, ki vas ta tema zanima.

VOZIL JE PREHITRO

TRNJE - 7. januarja ob štirih popoldne je 40-letni Ivan Oven iz Vrbovega pri Sentlovrenu vozil osební avto od Velike proti Mali Loki. V Trnju je vozil prehitro, zato ga je zaneslo na levo v trenutku, ko mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal 38-letni Milan Novak iz Senožet. Kljub temu da se je Novak umikal, sta trčila. Hudo ranjenega Ovna so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode je približno za 150.000 tolarjev.

● Tudi norost ima rok trajanja in mora nekoč miniti. (Balašević)

P. P.

Voda postaja prava dragocenost

Trebanjska Komunala naj bi letos zaposlila 10 delavcev pri urejanju varovalnih pasov vodotokov, ribiči pa osmerico pri čiščenju brežin Temenice in ribnika Blato

TREBNJE - Trebanjci imajo z javnimi deli kar dobre izkušnje, saj so nekaj delavcev, ki so se pri javnih delih najbolj izkazali, zaposlili celo za nedoločen čas. Pri javnih delih za urejanje varovalnih pasov vodnih virov, čiščenje naselij in sanacijo črnih odlagališč namerava Komunala letos od začetka marca do konca leta zaposliti 10 delavcev.

Navkljub temu da okolico vodnih virov nenehno urejajo, načrtujejo letos še urejevalna dela pri objektihi vodooskrbe Šentpavel, Benetika (Radanja vas), Dušica, Bačji potok in Trebelno. Pri slednjem vodovodu bo največ dela. To naložbo za zajetje novih vodnih virov bo težko kakovostno zaključiti, ker se nahajajo zajetja na vodnatem območju in bo potrebno počakati na poletne mesece. Manjša urejevalna dela bodo letos potrebna še pri okolici čistilne naprave Medvedjek, pri okolici vodohrana Velika Loka, Pekel, Vrhtrebnje, Sela pri Šumberku, Beli Grič ter pri okolici črpalnic na Grmadi, v Šahovcu, Drčaji vasi, Luži in Podšumberku. Desetero delavcev naj bi Komunala pri javnih delih zaposlila še z urejanjem večjih naselij v občini in z

odstranjevanjem črnih odlagališč odpadkov, saj komunalci ugotavljajo,

● Ribička družina Novo mesto - pododbor Trebnje na namerava v zgodnjih spomladanskih mesecih zaposliti 3 delavce, da bi uredili ribnik Blato. Ribiči menijo, da bi lahko s postopnim vlaganjem in manjšimi preureditvami okolice ta ribnik postal zanimiva izletniška točka. Že v začetku tega leta nameravajo v bifeju Kavšek, na Račjem Selu 25 odpreti mesto za prodajo enodnevnih turističnih ribolovnih dovolilnic. Precej večji zalogaj pa predstavlja za ribiče ureditev zanemarjenih brezine reke Temenice od Šentlovenca do Dolenjih Ponikev. Tudi s pomočjo petih delavcev, zaposlenih prek javnih del, naj bi bili kos temu čiščenju.

da ima skoraj vsaka vas svoje smetišče. Komunala je ta svoj program ovrednotila na 7,3 milijona tolarjev.

MLADO VINO POŠLO PRED NOVIM LETOM

METLIKA - Vseh 230 hektolitr mladega vina lanskega letnika iz metliške vinske kleti, ki je bilo tokrat prvič portugalka, je uspelo kleti prodati do novega leta. Z vinom so bili toliko bolj zadovoljni tudi zato, ker je prejele precej pohval, kar ne čudi, saj je portugalka ena najboljših sort za mlado vino. Pred novim letom so v kleti napolnili tudi vseh 7.000 butelj šardoneja lanskega letnika ter pripravili za stekleničenje ostalo belo vino lanskega letnika, medtem ko rdeče pripravljajo sedaj. Sicer pa imajo napredaj še precej metliške črne letnika 92 in jo bodo najbrž prodajali še vse letošnje leto. S prodajo belih vin predlanskega letnika pa gredo proti koncu.

Sedež okraja v Ribnici, ne Kočevju?

Mnenje predsednika ObS Ribnica Franceta Miheliča

RIBNICA - Predsednika občinske skupščine Ribnica Franceta Miheliča smo vprašali, kaj je resničnega na govoricah, da je ribniški predlog, naj bi bil sedež okraja za zahodno Dolenjsko v Ribnici in ne v Kočevju, kjer je imel sedež zadnji okraj za to območje.

“Menim, da bi bilo povsem prav, če bi bil sedež okraja v Ribnici. Kočevju naj bi ostal gospodarski del kot sedež Elektra, banke itd., Ribnici pa upravni del, se pravi sedež okraja. Za Ribnico je to pomembno, da bo dobila nekaj več delovnih mest pa tudi nekaj več moči. Če bi bil sedež okraja v Ribnici, bi to koristilo tudi nekaterim območjem kočevske občine, saj na primer že zdaj z dragarskega konca potujejo v Kočevje prek Ribnice, ki je tudi bližja Ljubljani kot Kočevje. Kočevju bi ostal tudi strateškoobrambni oz. varnostni značaj in vse dejavnosti v zvezi s tem.

Ribnica je tudi kraj z nad 900-letno bogato kulturno in zgodovinsko tradicijo. Ribnica je veliko izgubila, ko je Kočevje dobilo sedež nekdanjih okrajev. Tako smo izgubili del sodne oblasti, nekatere šole, v Kočevju je sedež Hidrovoda, Medobčinskih inšpekcijskih služb itd. Ribnica ima nad prostori sedanje Ljubljanske banke zelo primerne in prazne prostore, kjer bi bile lahko okrajne pisarne.

Upamo, da se bomo s Kočevjem lahko pametno dogovorili o našem predlogu,” pravi predsednik Mihelič.

J. PRIMC

DOHODNINA PO STAREM

KOČEVJE - Občani ugibajo, kako je z napovedmi dohodnine za leto 1993. Zato smo vprašali pri pristojnih, ki so odgovorili, da za napoved dohodnine za leto 1993 veljajo isti predpisi kot so doslej, se pravi, da je potrebno dohodnino za leto 1993 prijaviti do 31. marca 1994, da so možne davčne olajšave do 10 odst. od osnove za odmero dohodnine, da je treba za olajšave na poziv predložiti tudi račune itd. Če bo zakon o dohodnini spremenjen, bodo pristojni organi o tem občane naknadno obvestili. Občani, ki želijo pomoč pri izpolnjevanju napovedi dohodnine, naj kmalu po Novem letu zaprosijo za pomoč delavce uprave za javne prihodke.

Gozdarje postavili pred vrata

Na sevniški Žagi so se delavci raje odločili za stečaj kot za odhod na “čakanje” - Zaklenili pisarne gozdarjev, večinskih lastnikov Žage - Izguba že 46 milijonov

SEVNICA - Pretekli četrtek opoldne so delavci sevniške Žage deložirali delavce TOK-a Gozdarstva in javne gozdarske službe iz njihovih poslovnih prostorov pod streho zgradbe, ki je (bila) last Žage. To, da morajo gozdarji izprazniti poslovne prostore, so soglasno sklenili delavci Žage istega dne opoldne na zboru delavcev, da bi do prihoda stečajnega upravitelja zavarovali družbeno premoženje. V četrtek dopoldne so namreč delavci Žage, d.o.o., in Žage, invalidskega podjetja, d.o.o., še poprej soglasno zahtevali takojšnjo uvedbo stečajnega postopka za obe podjetji. Dramatičnemu zasuku v reševanju agonije delavcev Žage je botrovalo njihovo prepričanje, da so jih doslej gozdarji že ogoljufali in oškodovali ter da nimajo več kaj izgubiti.

V stečaju so delavci videli vsaj začasno večjo socialno varnost, kot pa, če bi se zaradi kroničnega pomanjkanja hlodovine in s tem osnovne surovine za nemoteno delo Žage znašli na začasnem čakanju. Tak ukrep je sprejela skupščina Žage dan pred omenjenim zborom delavcev, ko je ugotovila, da ni možna takojšnja dobava hlodovine, ker ni obratnega kapitala za plačilo surovine. Vseh 52 delavcev Žage razen obeh direktorjev podjetij naj bi bilo na čakanju največ 6 mesecev, to je do 6. julija. Delavci Žage niso že 3 mesece dobili plač, zato so zahtevali od organov upravljanja oz. od odgovorne osebe takojšnje izplačilo plač za oktober, november in december in razliko po kolektivni pogodbi od 1. maja do 31. decembra 1993 s pripadajočimi obrestmi.

Direktor Žage Slavko Zakšek in računovodkinja Marina Božič sta

Ljudski zdravnik ne piše le receptov

Dr. Stanko Nikolič odgovarja na očitke o njegovi “sovražni dejavnosti” do slovenske države in ljudi

OSILNICA, FARA, KOČEVJE - Dr. Stanko Nikolič, ki je gotovo najbolj zaslužen za razvoj zgornje Kolpske doline v zadnjih dveh desetletjih, je bil deležen v raznih sredstvih obveščanja veliko kritike in tudi nekaj pohval. Kritiki mu očitajo nezakonito gradnjo obkolpske ceste, uničevanja narave in nespoštovanja zasebne lastnine pa da skrbi bolj za komunalne dejavnosti kot za zdravljenje ljudi, da je zaviral in onemogočal delo tistih, ki so hoteli kaj narediti za napredek osilniške doline, da razbija sožitje med Slovenci in Hrvati, da je po narodnosti Srb in bil med slovensko osvobodilno vojno zato zaprt itd., itd. Dr. Nikoliča, ki je predsednik KS Osilnica in Turističnega društva Kostel, delegat KS Osilnica v zboru KS občinske skupščine Kočevje itd., smo zaprosili, naj na kratko odgovori na očitke.

Lokalna obkolpska prometnica od Petrine do Kužlja je kljub nekaterim nasprotovanjem v glavnem dokončana, velika večina krajanov pa zahteva, naj zdaj nadaljujemo,” pravi dr. Nikolič, “gradnjo naprej ob Kolpi in Čabranki do Podplanine. Tako bo naša prednostna naloga ureditev prometnice po nekaj obstoječih kolo-vozih od Kužlja do Mirtovičev in še nekaterih cestnih odsekov nad Osilnico. To lokalno prometnico bomo urejali s prispevki in prostovoljnimi delom krajanov, krajevne skupnosti, države in občinske skupščine. Vztrajali pa bomo tudi, da se že letos začne gradnja regionalne ceste od Kočevske Reke proti Osilnici, ki bo široka 5 m, dolga 19 km in bo veljala nad 5 milijonov DEM, kar bo plačala republika.

Ni res, da bi zaviral prizadevanja za napredek zgornje Kolpske doline, kar dokazuje vse moje delo. Sem bil in sem še vedno za sodelovanje KS Osilnica z vsemi strankami, društvi, klubi in gibanji, če njihovo delo prispeva k napredku Kolpske doline. Vendar je to treba dokazovati z delom, in ne le s pisanji in govorjenjem.

Ne strinjam se s tistimi, ki govorijo in pišejo neresnice o Kolpski dolini in meni. To počno morda tudi zato, ker se bližajo volitve in bi si radi nabrali nekaj točk. Upam pa, da bo vse to pisanje koristilo vsaj toliko, da bodo Slovenci spoznali Kolpsko dolino, saj jih velika večina gotovo ni vedela niti, kje je Osilnica. Zanimivo je tudi, da vedo danes povedati največ proti meni predvsem ljudje, ki so me pred leti tožili pri Zvezi komunistov, da sem bil tudi partijsko kaznovan. Sicer pa sem se vedno po kak-

Ribničani se predstavijo

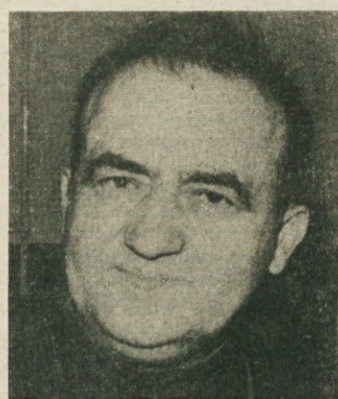
V okviru ponudbe Revit za Slovenijo in Bavarsko

RIBNICA - Tudi občina Ribnica se je vključila v program Revit, ki ga izvaja mariborska Ekonomska poslovna fakulteta v sodelovanju z vlado Bavarske in našim ministrstvom za znanost in tehnologijo. Program je namenjen pravzaprav vsestranskemu trženju.

V okviru programa Revit je rib-

šnem večjem delovnem uspehu kot na primer dograditvi zdravstvene postaje, vodovoda, posodobitvi šolske stavbe itd. moral zagovarjati na komiteju ZK ali pa pri policistih.

Ni res, da bi bil med desetredno



Dr. Stanko Nikolič

niška občina doslej organizirala že šest celodnevni predavanj strokovnjakov iz Nemčije in Maribora, ki so domačinom poslovnemu predavalu o trženju. Teh predavanj-delavnic se je doslej dokaj redno udeleževalo okoli 20 ribniških poslovnih.

Zdaj pa se ribniška občina pripravlja za predstavitev občine in svojih ponudb za prodajo in nakup v posebnem katalogu, ki bo tiskan v slovenščini in nemščini. Take kataloge so doslej v okviru programa Revit izdelale občine Idrija, Ptuj, Ormož in Ravne, peta občina pa bo, kot kaže, prav občina Ribnica. V ta namen je občinska skupščina Ribnica te dni razposlala na okoli 500 naslovov domačih družbenih in zasebnih podjetnikov s področja trženja predlog, naj predstavijo svoje projekte in ponudbe v tem katalogu, in to po metodologiji, ki je v okviru Revit je uveljavljena. Upajo, da bosta predlog oz. ponudba naletela pri poslovnih na primeren odziv.

J. P.

Iz Kolpske doline

PREMALO PREBIVALCEV - KS Osilnica ima vse možnosti, da bi postala samostojna občina, le prebivalcev nima dovolj. Tistih 400 duš, kolikor jih KS šteje, omogoča le zelo slabo kadrovsko zasedbo v morebitni bodoči občini. Torej bo treba kaj storiti za porast prebivalstva, pri čemer ne bi smelo stati ob strani tudi novo nepolitično civilno gibanje. Do takrat pa je treba razmisliti, če bi Osilničanje ostali v sedanji občini Kočevje ali se priključili kam drugam.

DELNA OTVORITEV - Za ponedeljek, 17. januarja, je predvidena delna otvoritev prenovljene šole v Fari. Gre za dograditev prve faze, medtem ko bodo gradnjo druge faze nadaljevali letos.

Kaj je z načrti?

Kaže, da jih še vedno “pospešeno izdelujejo” - Bojazen ostaja

OSILNICA - Republiška uprava za ceste je že oktobra lani obvestila KS Osilnico, da je dobila od vlade Slovenije nalogo, naj pripravi projektno dokumentacijo za vzpostavitev cestnih povezav z zaselki, ki jim je bila z nastankom meje med Slovenijo in Hrvaško prekinjena neposredna cestna povezava s Slovenijo. V istem dopisu obveščajo KS Osilnica, da “pospešeno pripravljajo tehnično dokumentacijo za cestno povezavo Osilnica-Kočevje prek Kočevske Reke, ki bo omogočala pričetek gradbenih aktivnosti že spomladi”, seveda 1994.

Bliža se pomlad, zato smo predsednika KS Osilnica dr. Stanka Nikoliča vprašali, če je objuljena “pospešena izdelava dokumentacije” že končana oz. kako daleč je njena priprava. Odgovoril je, da je dobil od Republiške cestne uprave pojasnilo, da se dokumentacija še vedno izdeluje. Po njegovem mnenju pa ni kaj dosti verjeti izjavam o skorajšem začetku gradnje.

vojno zaprt, ampak sem delal, kot sem bil zadržan z vojaškim razporedom, in to skupaj z ostalim zdravstvenim osebjem.

Sodelovanja med Slovenijo in Hrvaško nisem zaviral, ampak sem ga vzpodbujal, saj je bil na mojo pobudo pred leti ustanovljen usklajevalni odbor za razvoj zgornje Kolpske doline, v katerem so občine Kočevje, Delnice in Čabar. Te občine še vedno v okviru svojih možnosti usklajujejo delo, zaradi česar tudi tu ni veliko obmejnih zapletov.

Krajevna skupnost Osilnica je v zadnjih dobrih dvajsetih letih dosegla večji razvoj kot prej v vsem svojem obstoju. Za to so zaslužni predvsem krajan, ki so opravili na leto skupaj po 6 do 10.000 prostovoljnih delovnih ur, prispevali v delu, denarju in materialu ali celo zemljiščih. Seveda so zaslužna tudi podjetja in drugi, ki so nam pri tem pomagali, predvsem vodstva občinske skupščine. Jaz sem pri vsem tem le pomagal pri organizaciji in delu v okviru svojih možnosti in sposobnosti. Menim, da sem to dolžan tako kot občan in kot zdravnik, saj zdravnikova naloga ni le, da bolne občane pregleduje in jim piše recepte, ampak da jim omogoči zdravo in varno življenje tudi tako, da imajo zdravo pitno vodo, primerne ceste, urejeno šolo, trgovino in drugo.”

JOŽE PRIMC

ŠE BREZ PRAVE OBVOZNICE

RIBNICA - Ribnica še dolgo ne bo imela prave obvoznice, čeprav bi jo nujno potrebovala. Denarja zanjo ni, pač pa so zato Ribničanje dobili predlog Republiške uprave za ceste, naj razmislijo o tem, ali bi namesto severne obvoznice sprejeli južno (ob Bistrici in prek Mlake proti Kočevju), ki bi bila krajša in cenejša. Upamo pa lahko, da ta predlog ni bil dan zato, da bi čimdlje v prihodnost odložili gradnjo obvoznice. Zaradi varnejšega prometa, predvsem pa varnejše poti v šolo in domov razmišljajo v Ribnici o tako imenovani mini obvoznici. Potekala bi od železniške postaje Ribnica v eno stran do Brega, na drugo stran pa do Hrovače. Ta je v okviru sedanjih možnosti uresničljiva, meni predsednik občinske skupščine France Mihelič.

Vsak 8. Sevnčan zaupal certifikat PS Mercator

Odraz zaupanja pa tudi majhnih drugih možnosti

SEVNICA - Do 3. januarja je že okrog 2.400 Sevnčanov - torej vsak osmi prebivalec sevniske občine - zapalo svoj lastninski certifikat sevniskemu Mercatorju oz. tukajšnji kmečki zadruzi, prek njeju pa Poslovnemu sistemu Mercatorja. Direktor sevniskega Mercatorja Albin Jeselnik je zelo zadovoljen z odzivnostjo zaposlenih v sevniskem podjetju, saj so se domala vsi odločili, da vložijo lastninske certifikate v svojo družbo. Vsota certifikatov, zbranih od zaposlenih, predstavlja le približno petino potrebne vsote, to je 500 milijonov tolarjev, zato je do brodošlo zanimanje Sevnčanov za vlaganje v Mercatorja. Doslej so zbrali certifikatov za 370 milijonov tolarjev.

Vrednost Mercatorja, d.o.o., Sevnica, je ocenjena na 1,61 milijarde tolarjev, večinski lastnik podjetja pa bo ostal PS Mercator, ki za svoj model lastninjenja potrebuje okrog 85.000 certifikatov v vrednosti blizu 24 milijard tolarjev. Po besedah direktorice sevniske kmečke zadruge Andreje Jamšek zadruza z zbiranjem certifikatov (doslej že okrog 800!) le pomaga PS Mercatorja, saj se je za druga že olastnila skladno z veljavno zakonodajo. Jamškova pa priznava, da je izjemna odzivnost Sevnčanov pri lastninjenju Mercatorja ne le posledica zaupanja v PS Mercatorja, zadrugo in sevnisko družbo Mercator, marveč tudi pomanjkanja tovrstnih ponudb občanom z lastninskimi certifikati. Zlasti upokojenci ne vedo, kaj početi z njimi.

P. P.

Drobne iz Kočevja

ODPRLI SO MALI RAJ - Medtem ko so okoli novega leta v Tolminu zaprli igralnico Raj (Paradisio), so v Cvišlerjih pri Kočevju odprli okrepčevalnico “Majli raj”. Upajamo, da bo v Cvišlerjih več sreče.

OBOLELI POŠTARJI - Minuli četrtek je v nekaterih območjih mesta Kočevje precej kasnila dostava pošte. Vzrok je bil, da je hkrati zbolelo kar šest poštarjev in je dostava poštinih pošilk ostala na ramenih le treh preostalih poštarjev.

KONČNO VSE V REDU - V minulem tednu so bile kopne ulice, ceste in tudi pločniki. Zasluga velja delno Komunalcem, delno pa Gospodu.

ŠE ENA TRGOVINA - Trgovino z mešanim blagom, predvsem pa sadjem in zelenjavo, je odprl Bedjeti na Trgu Zbora odposlancev. Svojo slaščiarno “Tri pike” je tako rekoč prepolovil in je polovico preuredil v trgovino, ki ima lepo “domače” ime “Sabex”.

Ribniški zobotrebeci

RANJENIH NI BILO - Med novoletnim metanjem petard je bilo, kot smo poročali, v Kočevju ranjenih sedem otrok. V Ribnici smo zvedeli, da je bilo letos pokanja kljub raznim obvestilom veliko. V Zdravstvenem domu pa, da kljub temu ni bil nihče poškodovan. Mladi Ribničanje znajo pač bolje delati z razstrelivom kot Kočevjarji.

PREDNOST LESNI PREDELAVI - Med nedavno razpravo o razvojnih možnostih KS Sv. Gregor so ugotovili, da je ob kmetijstvu za to območje najpomembnejša dopolnilna dejavnost predelava lesa, ki bi prinesla tudi največ dohodka. Za njo sta turizem na kmetih in predelava hrane, kar pa je manj donosno. Za uresničitev teh zamisli so ustanovili Društvo za celostni razvoj Slemen, za predsednika pa izvolili Petra Adamiča iz Andola.

PREMOM IN BRIKETI - Kar s plakati po podjetjih ponujajo nakup premoga in briketov. Tona trboveljskega in zagorskega ter češkega premoga od približno 11.500 tolarjev naprej, obično dražji pa so briketi, in sicer madžarski in nemški; najdražji dosežejo ceno 27.000 tolarjev.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Ribničanje hočete okraj, in kaj ponujate v zameno Kočevjarjem?

- Medobčinsko odlagališče odpadkov.

Sevniški paberki

BABICE - Vodja kadrovskega in splošnega sektorja GG Brežice, pravnik Jožica Penič, me je, predno so delavci Žage v četrtek izselili gozdarje iz njihovih pisarn, zaupala, da za Žago ne more biti nič dobrega, predvsem pa ne pocieni, ker si je privoščila kar ducat “babice”. Verjetno je Peničeva imela v mislih rek: Veliko babic - kilavo dete! A kljub temu da ji razboriti delavci niso dovolili govoriti oz. je sploh niso poslušali, je Peničeva korajžno med zadnjimi zapuščala pisarne. Predsednik skupščine Žage Ludvik Grile se je nameraval moško upreti deložaciji, a ga je nekaj parov krepkih rok preprečilo, da nima smisla z glavlo skozi zid. Direktor TOK-a Jože Guštin se je, medtem ko je bilo v njihovi glavni pisarni najbolj vroče, v sosednji pisarni diplomatsko sprenevedal oz. uradno: se ukvarjal s stranko. Eden vodilnih TOK-a je navkljub mučnemu vzdušju domala zadremal, s kolegico z radia pa sva pogledovala, če ni okno v 1. nadstropju malo previsoko za skok v silo brez padala.

NA ČRNO? - Naš bralec z Bučke nam je poslal anonimno pismo z dobrimi željami ob novem letu. Ker nikogar osebno ne žali, ampak strelja kar počez, naj povzamemo, da bralcu zanima, “zakaj v Črnomlju ne smejjo zidati hiše na črno, zakaj pa tukaj v Škocjanu in na Bučki, posebno na stari Bučki, nima vsaka nova hiša dovoljenja. To ni pravično, eni lahko, drugi ne.” Le kaj je od tega res?

ODPRAVE POSLEDIC NEURJA NA CESTAH

SEVNICA - Nekaj neviht zapovrstjo je oktobra in novembra lani povzročilo na lokalnih cestah v sevniški občini ogromno škodo. Po nevihtah so nekatere ceste postale skoraj neprevozne. Strojna dela so na poškodovanih cestah zvečine že opravili, zdaj so na vrsti še fizična dela. Sevniški izvršni svet bo denar za popravilo zagotovil iz rednega programa vzdrževanja cest za čiščenje jar-kov, koritnic, muld, jaškov, propustov in za ročno krpanje gramoznih vozišč. Vlada pa bo zagotovila tudi denar za stimulacijo 15 delavcev, ki bi jih zaposlili za 11 mesecev pri javnih delih.

ROP - Lastninjenje je v polnem teku tudi v krški občini. Vse več ljudi je prepričanih, da bodo ostali opeharjeni, saj najbolj lastninijo tisti, ki so pri skledi, ki imajo denar in informacije. Na okrogli mizi o lastninjenju v krških podjetjih je tudi podpredsednik krškega izvršnega sveta Robert Kerin jasno in glasno dejal: "TO JE ROP." In tako predstavil gosta okrogle mize mag. Toneta Ropa.

IZJAVA - Peter Zigante iz krškega Savaprojekta je dobro izkoristil razgovor direktorjev in vodilnih delavcev krških podjetij z mag. Tonetom Ropom. Takoj ko je mag. Rop končal svojo uvodno razlago, je g. Zigante čutil potrebo, da vsem prisotnim izjavi, da je razumel vse, kar je povedal magister in to stoprocentno! Zakaj je bilo treba to poudariti, ve samo on in morda še tisti, ki ga bolje poznajo.

PRAZNIK - V Krškem je zavlada pravi praznik, ko so ugotovili, da že izponjujejo nekaj dodatnih zahtev v zvezi z varnostjo okrog nuklearke. Šofer nuklearnega avtobusa je z lastno iznajdljivostjo menda kupil prvi in nato še drugi avtobus. Pravi, da je to začetni korak k boljši organiziranosti za umik sevniskega prebivalstva v primeru ogroženosti. Zaradi dodatnih prevoznih moči v Sevnici bodo morda umik ob jedrski nesreči dočakali tudi tisti, ki živijo 11 km od nuklearke in ne samo njihovi sosede, ki so od objekta oddaljeni 10 km.

ČRTICA - Mednarodna komisija za neodvisno oceno varnosti krške jedrske elektrarne (ICISA), ki jo je ustanovila slovenska vlada, je k sodelovanju povabila okrog 40 strokovnjakov iz različnih evropskih držav in ZDA. Vsak izmed njih ima k imenu pripisan doktorski, profesor-ski, inženirski naziv ali kombinacije teh. Pri enem izmed njih je narisana samo črtica. Napisan je le kot član slovenske parlamentarne komisije za Krško. Še vsaj vidi, kdo se mora pri nas ukvarjati z jedrsko varnostjo.

Novo v Brežicah

DIREKTORJI - Že zadnjič smo se razpisali o brežiški lokalni radijski postaji Radio Posavje, Studio Brežice. Takrat nam še ni bilo povsem jasno, zakaj občinski izvršni svet predlaga ustanovitev novega javnega podjetja Radio Brežice. Po zadnji seji občinske skupščine, na kateri so sprejeli predlog odloka, je postalo marsikaj precej razumljivejše. Okrog skupščinskih klopi so se potikali bodoči in sedanji radijski direktorji, pa se kljub temu nihče od njih ni spotaknil. Glede na to, da je kandidatov več, je že dobro, da imajo v Brežicah najmanj dve radijski podjetji, pa čeprav eno samo postajo.

MANIPULACIJA - Objektu, ki ga gradijo na stadionu, pravijo "slučilnice". Ker je nalozba že presegla začetna skromna sredstva in je zrastle tudi v višino in širino, so Brežice tik pred novo afero. Če se že gradi večnamenski športni objekt, naj se gradi, ampak recimo v tem primeru bobu bob. Na primer, povsem brez škode bi objektu lahko rekli vsaj "slučilnice in oblačilnice", saj se bodo menda športniki v njem tudi oblačili. Če se bodo imeli v kaj.

IGLU - Novi pokriti športni dvorani v Brežicah pravijo balon ali tudi šotor. Njen bližnji sosed sindikalist Ladislav Rožič je nedavno predlagal, da bi zgradili še zimsko športno halo. Led za iglu menda že dovažajo.

ZARADI LEPŠEGA - Na zadnji seji občinske skupščine so poslanci tako pridno dvigovali roke in sprejemali predlagane odloke, da je bilo kar čudno. Celotno reševanje so nameravali sprejeti na en-dva-tri, pa je to preprečil delegat Miha Škrlec. Oglasil se je, ker je "nekaj vendarle treba reči o rebalansu, saj menda ne bo šel skozi brez razprave".

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 22. decembra lani do 7. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Alvea Babič iz Kostonjvice na Krki - Jana, Romana Černeck iz Brežice - Anjo, Nataša Sintič iz Volovnika - Simona, Marjetka Zupančič s Senovega - Tjaša, Marija Gabrovč iz Krškega - Miha, Marija Šalamon iz Leskoveca - Katarino, Marija Budič iz Mihalovca - Bruna, Darja Belas z Vel. Doline - Marka, Stanka Špegel iz Rožnega - Tejo, Klavdija Ban iz Brežice - Tjašo, Jožica Petan iz Vel. Malene - Roberta, Magda Penca iz Vel. Vodenic - Majo, Silva Krušlin iz Dobove - Gregorja, Angelca Lubšina iz Podgorja - Alena in Jožica Klemenčič z Ostrca - Marka. Čestitamo!

• Nikoli se ne prepričaj z bedakom, ljudje morda ne bi opazili razlike. (Murphy)

• Veličina je v tem, da imaš talent in si kljub temu skromen. (Agate)

IZ NAŠIH OBČIN

Kako bomo lastninili?

Mag. Tone Rop je svetoval direktorjem krških podjetij - Najprej reorganizacija, nato lastninjenje

KRŠKO - Procesi lastninskega preoblikovanja podjetij so se začeli, saj so bili v lanskem letu sprejeti vsi potrebni predpisi in je s 1. januarjem začel teči čas, ko se morajo vsa podjetja v roku enega leta olastniti. V krški občini želijo ta zahtevni gospodarski projekt izvesti čim bolj racionalno, zato je Robert Kerin, podpredsednik izvršnega sveta, pripravil okroglo mizo na to temo.

Vabilu so se odzvali direktorji in strokovni delavci podjetij z družbeno in mešano lastnino v krški občini, prišel pa je tudi mag. Tone Rop, državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj. Slednji je v uvodu predstavil glavne značilnosti procesa lastninjenja in zakonodaje o privatizaciji. Med drugim je opozoril na omejitve pri prodaji podjetij tujcem, po kateri bodo za vsako prodajo nad 10 milijonov evrov morali pridobiti soglasje vlade in ji dokazati upravičenost prodaje tujcem.

Vsako lastninjenje večjih javnih podjetij bodo obravnavali posebej (Petrol, Nafta Lendava itd.). Mag. Rop je opozoril tudi na nevarnost notranjega odkupa podjetij: "Dogaja se, da gredo podjetja nasilno v notranji odkup, zaradi česar pripade velik delež na posameznega delavca. Direktorji se nad tem pritožujejo, vendar moram povedati, da mi nismo sili nikogar v notranji odkup. Menim, da se da kontrolni delež v podjetju dobiti tudi drugače kot z odkupom 51 odstotnega deleža podjetja."

Silvano Moser iz krškega Kostaks je zanimalo lastninjenje v



Mag. Tone Rop

javnih službah. Po besedah mag. Ropa je značilno, da se občine takoj po privatizaciji in težitvi k njihovu podzavljanju. Peter Zigante iz Savaprojekta je opozoril, da ima njihovo podjetje že pripravljeno vse za lastninjenje, vendar mora čakati na revizijo s strani SDK, ki bo vseh 1000 podjetij preveril najhitreje čez kako leto. In nasvet: SDK naj zaprosijo za prednost pri reviziji.

Ker so v krški občini ostali predvsem obrati (Iskra, Metalna, Labod, Pionir), je kar nekaj njihovih vodstvenih delavcev vpraševalo, kako je z organizacijskimi spremembami. Mag. Rop jim je svetoval, naj najprej dosežejo organizacijske spremembe, in sicer še pred lastninjenjem, ker bo pozneje lastnikov več in bo vsaka sprememba težka. Težava pa je v tem, da obratom, ki dobro poslujejo, matične firme ne pustijo osamosvojitve, medtem ko manj perspektivne obrate pustijo propasti. B. D.-G.

PTT PODJETJE SLOVENIJE p.o. POSLOVNA ENOTA PTT NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

UPRAVNIKA POŠTE II. RAZREDA V KRŠKEM

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba ptt prometa (inženir ali ekonomist ptt prometa) oz. druga ustrezna izobrazba — pravne ali ekonomske smeri
- 2 leti uspešnih delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela je 1. 2. 1994. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba Poslovne enote PTT Novo mesto, Novi trg 7, 68000 Novo mesto, v roku 8 dni po objavi v časopisu.

Posavju ostajajo prazne tovarne

Plaz stečajev - Obrate zastavijo, da rešijo center - Delavci zahtevajo stečaje - Nadur nihče več ne plačuje - Delo na črno in zaslužkarsko zaposlovanje

BREŽICE - Odpuščanje posavskih delavcev postaja vse bolj vsakdanje. Regija je s 17 odstotki brezposelnih med aktivnim prebivalstvom nad slovenskim povprečjem. Izstopajo predvsem Brežice, kjer je brezposelnih več kot 20 odst. aktivnega prebivalstva. Vrste obupanih pa ne rastejo samo na Zavodu za zaposlovanje, ampak je vse več tudi delavcev, ki so na čakalju, in tudi tistih, ki čakajo na stečaj svojega podjetja.

V zadnjem času se je v Posavju sprožil plaz stečajnih postopkov: v Tehnoloških sistemih Sevnica, krmeljski Metalni, Obrtni zadrugi Bohor, SOP - SPE Krško, od preteklih srede tudi v SOP Klepar Krško. V brežiškem obratu Adrie Caravan je bila proizvodnja enostavno uklinjena, brez dela pa je še vedno 35 delavcev bivšega Tehnično remontnega zavoda, ki na prošnjo oblasti niso prestopili k TO in potem niso imeli možnosti za zaposlitev v vojski.

V dobovski Livarni je 50 zaposlenih napovedalo stavko, ker še niso dobili plačila za novembrski in decembrsko delo. Ravno pretekli ponedeljek so v tem podjetju potekala pogajanja med delavci in vodstvom. Odločajo se med stečajem in nadaljevanjem proizvodnje ob zajamčenih plačah, saj delo imajo, vendar so s pogodbami vezani na Metalno, Litostrojo in Indus ter na njihova nestabilna tržišča. Sredi preteklega tedna je zavrelo tudi v sevnški Žagi, kjer pa delavci, ki že tri mesece niso prejeli plač, zahtevajo stečaj podjetja, medtem ko se večinski lastnik s tem ne strinja. Več o dogodkih v Žagi piše kolega Pavle Perc.

V teh dneh se po sindikalno pomoč

oglašja tudi okrog 30 delavcev brežiškega Avtoservisa, ki so že 6 mesecev brez vsakih nadomestil. Za svoja delovna mesta se bojijo tudi delavci občinskih upravnih organov, saj se bliža reorganizacija državne uprave. Težave so z razporejanjem delovnega časa, predvsem pri tekstilnih in garajih, ki so zaradi poslov v pogodbi prisiljeni delati ponoči in podnevi, čeprav jim nadur nihče ne plača.

Podjetja ne upoštevajo kolektivnih pogodb in zdaj je sindikatom žal, da so pristali na nižje plače in na pokrivanje razlik z lastninskimi certifikati. Pokazalo se je namreč, da se prizna le razlika do 80 odst. plače po kolektivni pogodbi, zaradi česar so se podirle tudi ideje o notranjih odkupih podjetij, ki jih delavci ne bodo zmogli.

Plače posavskih delavcev so borne, največkrat dosegajo komaj 60 odst. po kolektivni pogodbi dogovorjenih plač. Povprečje pa je varljivo, saj je značilno, da gre kaka tretjina denarja za plače delavcev, ki so podpisali individualne pogodbe. V nekaterih zasebnih podjetjih dela po 15 delavcev po pogodbi. Kot pravi Ladislav Rožič iz posavskih svobodnih sindikatov, se dogaja, da imajo v

Zasebno podjetništvo na pohodu

Narašča po številu in deležu v skupnem prihodku posavskega gospodarstva - Najbolj uspešni zasebna trgovina ter finančne, tehnične in poslovne storitve

KRŠKO - Proti koncu lanskega leta je bilo v Posavju registriranih že 813 zasebnih podjetij, kar je za 229 več kot na začetku istega leta. Zasebno podjetništvo se še naprej širi, še posebej v brežiški občini, ki ne prednjači samo po številu, ampak tudi po deležu zasebnih podjetij v rezultatih celotnega gospodarstva. Zasebna podjetja postajajo vse bolj pomembna v prihodkih, ustvarjeni akumulaciji, odpiranju novih delovnih mest in nenazadnje, v preoblikovanju lastninske strukture podjetij.

Med 25 tisoči zaposlenih prebivalcev Posavja, jih kakih 6.500 dela v zasebnem sektorju ali se preživlja s samozaposlitvijo. Če je še leta 1991 v teh podjetjih delalo le 2,3 odst. vseh zaposlenih v posavskem gospodarstvu, se je zdaj ta delež dvignil na 8,4 odst. Posavska zasebna podjetja predstavljajo po številu 86,2 odst. vseh podjetij v regiji, vendar se uvrščajo med majhna podjetja. Le po eno brežiško podjetje sodi med srednja oz. velika podjetja.

O komisiji in oslovskih ušesih

Na predzadnji seji občinske skupščine je delegat Ivan Tomš dosegel, da je skupščina uvrstila na dnevni red točko o imenovanju komisije za preverjanje zakonitosti poslovanja z občinskim proračunom. (Mimogrede: zaradi dolgega naziva so komisijo nekateri imenovali kar Tomšetova.) Seja je tistikrat ostala nesklepčna, zato so njen dnevni red pretresali še prejšnji teden. Takrat se je zgodilo - smola pa tak! - da predlagatelj ni mogel priti na sejo. Prav zanimivo je bilo, ko nihče od ostalih ni vedel ali ni želel vedeti, kaj neki početi s to točko dnevnega reda.

Zaradi vsega tega ni prav nič čudno, če so se delegatom motala po glavi vprašanja o tem, čemu sploh lahko služi taka komisija prostovoljcev.

Danes se da z občinskim denarjem početi marsikaj: ga obračati, zadržati, oplojevati, posojati, preusmerjati in ga tudi po potrebi "narediti" na papirju, čeprav ga v resnici sploh ni. Žal to dovolj prava neurejenost in neučinkovitost pristojnih služb, ki bi morale poslovanje nadzorovati, ukrepati in nepravilnosti sproti kaznovati. Kot vemo, pri nas še ni tako in še dolgo ne bo. Zaradi tega se lahko tudi na tem mestu vprašamo, kakor so se vpraševali brežiški delegati: kaj lahko v takih razmerah naredi komisija občinske skupščine, ki bi jo sestavljali prostovoljci?

Očitno so si delegati še pravi čas odgovorili sami, zato so predlagali, naj stranke zaupajo tako nalogo že obstoječemu skupščinskemu odboru za finance in hkrati pokličejo v kontrolo nad gospodarstvom z občinskim proračunom tudi SDK ali celo UNZ.

B. DUŠIČ-GORNIK

Brez nje nenadoma ne gre

Izvršni svet predlagal skupščini, naj po hitrem postopku ustanovi Agencijo za šport

BREŽICE - Kot je bilo slišati na zadnji seji skupščine, je šport za Brežice najpomembnejša posavska stvar na svetu. To se je pokazalo ob gradnji pokrite dvorane, ki ji popularno pravijo "balon", ob gradnji slačilnic na sokolskem stadionu in zdaj spet ob predlogu za ustanovitev javnega zavoda Agencija za šport Brežice. Balon je bil potreben, zato so delegati zanj namenili nekaj sredstev, nakar so se stroški širili in večali, tako da je to iz majhne naložbe postala velika. Podobno se zdaj dogaja na brežiškem stadionu, kjer uradno rastejo slačilnice za športnike. V resnici pogled na stadion zakriva mogočna zgradba, v kateri bo poleg slačilnic dovolj prostora tudi za trim kabinet, gostinski lokal, stanovanje za hišnika in še kaj.

Čeprav se še vedno niso pomirile nasprotujoče si razprave okrog gradnje na stadionu, pa je iz hiše izvršnega sveta padla nova kost za glodanje, spet s področja športa. Zdj želi brežiška vlada ustanoviti Agencijo za šport, ki bi imela sedež v zgoraj omenjenih "slačilnicah" na stadionu in bi zaposlovala nekaj profesionalcev, ki bi skrbeli za vsestranski razvoj športa v občini, predvsem pa zato, da "naša mladina ne bo posedala po temačnih lokalih in tavalala po ulicah ter kadila travco in še kaj hujskega".

Agencija za šport naj bi skrbela za športne dejavnosti v občini, organizirala športne prireditve in tekmovanja, skrbela za izobraževanje na področju športa, odvajala prostore v najem in oprav-

ugodnejši kot v družbenih podjetjih in da se njihov prispevek k rezultatom posavskega gospodarstva iz obdobja v obdobje povečuje. V prvem polletju lanskega leta so tako zasebna podjetja ustvarila 85 odst. bruto dobička in le 8 odst. izgube posavskega gospodarstva, ob tem pa izkazala kar 89 odst. celotne akumulacije v Posavju.

Akumulacija je v prvi polovici leta 1993 izkazala 343 zasebnih podjetij. Med njimi je samo v 37 podjetjih akumulacija presegla 1 milijon tolarjev in le v 2 podjetjih je bila večja od 10 milijonov tolarjev. Povejmo še, da je eno podjetje s področja finančnih, tehničnih in poslovnih storitev izkazalo kar 97 milijonov tolarjev akumulacije. Pri zasebnih podjetjih je za razliko od celotnega posavskega gospodarstva izguba manjša od akumulacije. Manj uspešno na tem področju je bilo le kmetijstvo.

B. D.-G.

DUŠAN KERIČ JE SEKRETAR ZA OBRAMBO

BREŽICE - Potem ko je bivši sekretar za obrambo Stanislav Zlobko postal poveljnik vojaškega učnega centra v Cerkljah ob Krki, so Brežičani izvolili novega sekretarja za obrambo. To funkcijo bo po novem opravljal Dušan Kerič, dolgoletni strokovni delavec v občinskem sekretariatu za obrambo.

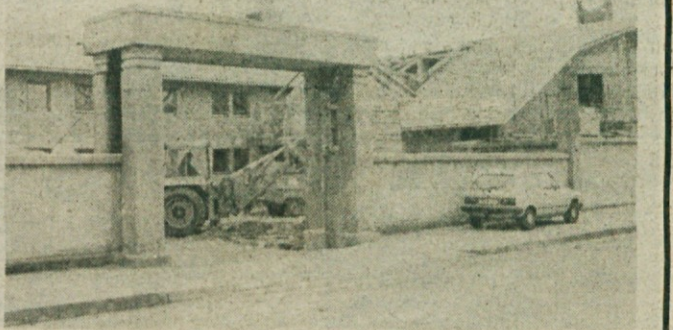
ljala še vrsto drugih dejavnosti.

Tu se začnejo dvomi. Zakaj se izvršnemu svetu tako zelo mudi, da je želel odloč sprejeti po enofaznem postopku? Menda se boji škode zaradi nevdzdrževanja objektov, toda če so objekti vzdržali doslej, bi lahko tudi še kak mesec ali dva. Ogorčeni so se oglasili tudi člani Občinske športne zveze, ki sicer ne deluje ravno zgledno, vendar čuti, da bi ji agencija odvzela še tisto malo funkcij, ki jih še opravlja.

Največji dvom pa je glede financiranja, saj bi novi zavod dobival zanesljiv denar predvsem iz občinskega proračuna. Zato je vprašanje, ali bo brežiški šport z agencijo zares pridobil ali pa se bodo sredstva, ki jih zdaj razdeljuje med klube in društva, porazgubila v budoči agenciji. Dvome vzbuja tudi člen odloka, ki prenaša ustanovitelske pravice in obveznosti s skupščine na izvršni svet, menda zato, da bi pridobil čas. Po trditvah poslanca Ivana Živiča trije budoči strokovni delavci agencije že delajo od septembra 1993, tri pa naj bi še zaposlili. Direktorja zavoda menda še iščejo, ulica pa je že povedala najverjetnejše ime.

Brežiški izvršni svet trdi, da bi predlagana agencija kot podaljšana roka upravnega organa prispevala k racionalizaciji športne dejavnosti. Predvsem zaradi tega brežiški delegati niso zahtevali popolnega umika gradiva, ampak so raje glasovali za dvofazno obravnavo in za tehtno obravnavo.

B. DUŠIČ-GORNIK



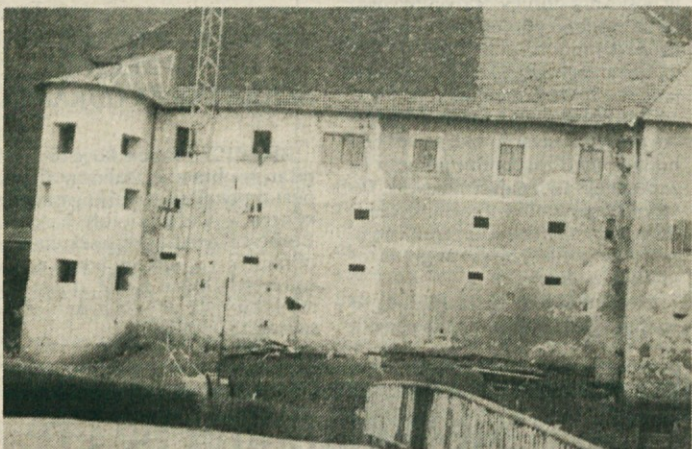
SEDEŽ BODOČE AGENCIJE? - Predlagana agencija naj bi imela sedež v novem objektu, ki ga gradijo na stadionu. Uradno mu pravijo "slačilnice", čeprav je danes že jasno, da gre za večnamenski objekt. (Foto: B. D.-G.)

KLINIKA TIVOLI ŠE NOCOJ

NOVO MESTO - Romantično komedijo s petjem, plesi, pretepi ter zgodbo o ljubezni, boleznih in zasebnem zdravniku z naslovom Klinika Tivoli, d. o. o., s katero v Novem mestu gostuje Mestno gledališče ljubljansko, si še lahko ogledate v Kulturnem domu nocej, 13. januarja, ob 19.30. Predstava je izven abonmaja, vstopnice pa je lahko kupite v predprodaji od 8. do 15. ure v sprejemni pisarni ali rezervirate po telefonu št. 21-210.

ZMAGO JERAJ V CEKINOVEM GRADU

LJUBLJANA - V organizaciji fundacije Rembrandt bo nocej odprta razstava del Zmaga Jeraja. Otvoritev razstave bo ob 19. uri v Cekinovem gradu ob hali Tivoli.



REŠUJEJO STATIKO - Trebanjski grad je videti od zunaj, kot da ga resno obnavljajo, potem ko so na novo pozidali porušeni stolp (na posnetku). Poznavalci pa zatrjujejo, da gre zgolj za raziskovanje po načrtih arhitekta prof. Mušiča, da bi grad, ki še nadalje nezadržno propada, rešili. Severna stena se je nagnila za 28 cm, zato so jo podprli, da se ne bi porušila. Očitno je, da so temelji gradu močno načeti. Navkljub velikim vlaganjem (doslej 11,8 milijona tolarjev) pa so ti denarji le kaplja v morje. Bo Trebanjec uspelo vsaj za silo obnoviti grad do leta 1997, ko bo ob 200-letnici Baragovega rojstva prišlo v njegovo domovino tudi precej Indijancev, ki jim je ta učeni mož, misijonar in jezikoslovec, napisal celo slovnico? (Foto: P. Perc)

Kriza prazni tudi knjižne police

V Valvasorjevi knjižnici v Krškem raste število obiskovalcev in število izposojenih knjig, sofinanciranje pa pada - Knjižni fond vse bolj obrabljen in zastarel

KRŠKO - Težko bi kje našli knjižničarja, ki bi bil zadovoljen s sredstvi, namenjenimi za dejavnost njegove knjižnice. Ker sodijo knjižnice pod kulturni resor, kjer oblast še po tradiciji najraje varčuje, znotraj tega resorja pa varčevalni ukrepi radi najprej udarijo ravno po knjižnicah, je zapiranje denarne pipice že vajen. Tako je tudi v Valvasorjevi knjižnici v Krškem.

A pogledimo najprej knjižnico s svele plati. Že v prvem polletju lanskega leta je izposoja v primerjavi z enakim obdobjem predlani porasla za 19 odstotkov, čeprav statistični podatki za drugo polletje še niso gotovi, pa je ocena za drugo polletje še ugodnejša. Za 14 odstotkov je v prvem polletju porasel tudi obisk, za katerega velja podobna ocena kot za izposajo. Zlasti pa obisk narašča v oddelku, kjer so bralcem na voljo dnevni časopisi in revije, vsega kar 140 naslovov. Vse to bi bilo zlasti razveseljivo, če bi povečani izposoji in obisku zares botrovala sorazmerno večja bralna osveščenost in kulturna zavest prebivalstva, a žal se knjižničarji zavedajo, da ni tako. Bolj je to odraz vse večje stiske in gmo-

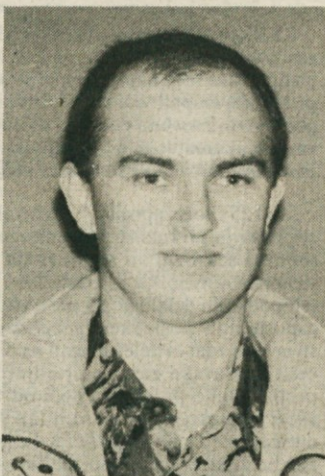
Metliška folklorna skupina "Ivan Navratil" o svojem delu - Načrtujejo pester program, nov splet plesov, nakup ali obnovo narodnih noš in inštrumentov

METLIKA - Člani metliške folklorne skupine "Ivan Navratil", ki bo letos praznovala šestdeset let organiziranega nastopanja po Sloveniji, so na rednem letnem občnem zboru konec preteklega tedna pretresli uspešno delo v minulem letu. Po bogatem letošnjem programu pa je moč trditi, da bo društvo tudi v prihodnje dostojno zastopalo Metliko in Belo krajino znotraj in zunaj meja naše države.

V preteklem letu se je folklorna skupina "Ivan Navratil", ki šteje 62 članov, in sicer mlajše in starejše plesalce, tamburaše ter dekleški pevski zbor, predstavila na številnih nastopih po Sloveniji. Po besedah predsednika društva Mirka Dokla je bilo zanj posebej pomembno osem-dnevno gostovanje v Franciji, kjer so imeli kar enajst nastopov. Ker se povprečna starost članov dviguje, se to pozna tudi pri kvaliteti programa.

Osip je namreč le pri novopečenih članih, medtem ko tisti, ki plešejo že nekaj let, ostajajo. Umetniški vodja Stane Križ je opozoril predvsem na pomanjkanje priredb skladb za manjše tamburaške orkestre, zato imajo tamburaši težave z repertoarjem.

Za letos načrtujejo metliški folkloristi in tamburaši nastope po mnogih



Mirko Dokl

slovenskih mestih, udeležili pa naj bi se tudi festivala folklornih skupin v Nemčiji. Čeprav je njihov program že zelo pester, ga nameravajo še obogatiti z novim spletom plesov. Najbrž se bodo odločili za črnomaljske purgarske plesse. Ob tem bodo seveda morali nabaviti še črnomaljske purgarske noše. Načrtujejo tudi zamenjavo metliških moških noš pa nakup nekaj belokranjskih ljudskih inštrumentov in mehanizmov za tamburice. Temu primerno je velika tudi vsota, ki jo bodo letos porabili za svoje delovanje, a upajo, da bodo z dotacijami, s pomočjo sponzorjev in lastnim zasluškom kos vsem stroškom.

Sicer pa se zagnani metliški folkloristi zavedajo, da ni dovolj, da s plesi, pesmi in običaji poskrbijo le za promocijo Bele krajine, temveč da se bodo morali v prihodnje na gostovanjih na dostojen način v pisani besedi in sliki predstaviti tudi sami. Zato razmišljajo o izdaji prospekta o folklorni skupini. Ker pa bi radi vse, kar se je doslej ohranilo o njih, predstavili tudi poznejšim rodovom, so se z Belokranjskim muzejem dogovorili, da bo sistematično uredil gradivo o folklorni skupini, ki ga hrani v muzejskih depojah. Tudi na ta način bo dosedanje bogato delo metliških folkloristov živelo naprej.

M. BEZEK-JAKŠE

OBISK ORESTEIE V CANKARJEVEM DOMU

NOVO MESTO - Tudi Novo-meščanom se nudi priložnost za obisk Aishilove drame Oresteia, ki jo SNG Drama Maribor v koprodukciji s Cankarjevim domom in v režiji Paola Magelija trikrat uprizorja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Dom kulture v Novem mestu je za predstavo, ki bo v soboto, 29. januarja, ob 18. uri rezerviral 30 vstopnic po 1000 tolarjev. Za najmanj 20. prijavitelcev bodo organizirali avtobusni prevoz, ki stane 500 tolarjev za osebo, avtobus pa bo odpeljal izpred Doma kulture ob 16.30. Predstava traja štiri ure in pol, saj bo uprizorjen celoten triptih: Agamemnon, Darovalke in Eumenide. Prijave sprejemajo na telefon 21-210 do ponedeljka, 17. januarja.

Jurčič za spodbudo svobodni besedi

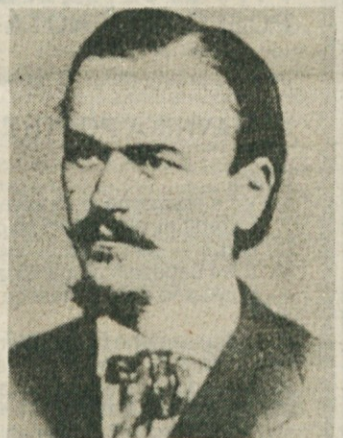
Dosedanjim Tomšičevim nagradam se pridružujejo še Jurčičeve nagrade in štipendije za novinarje, svobodne publiciste in urednike - Ustanovljen Jurčičev sklad

LJUBLJANA - Tudi Josip Jurčič, naš veliki pripovednik in dolenski rojak z Mljave na Krki, bo dobil nagrado, ki bo nosila njegovo ime. Pred približno enim mesecem sta skupščina Nove revije in upravni odbor Društva slovenskih pisateljev ustanovila Sklad Josipa Jurčiča za financiranje nagrad in štipendij, ki jih bodo vsako leto 4. marca, ob obletnici pisateljevega rojstnega dne, podeljevali novinarjem, svobodnim publicistom in urednikom.

Letos, ob stoletnici rojstva Josipa Jurčiča, naj bi bile nagrade iz sklada prvič podeljene. S tem naj bi bil dan tudi večji poudarek Jurčičevemu časniskarskemu delu, ki je ostalo ob njegovem literarnem delu nekako ob strani in premalo ovrednoteno. Ko je moral Jurčič zaradi gmotnih težav zapustiti študij na Dunaju, se je namreč pričel preživljati s pisateljevanjem, hkrati pa je v letih 1868-1870 v Mariboru sourejal Slovenski narod. Leta 1870 je krajši čas urejal jugoslovansko usmerjeni list Südslawische Zeitung, julija 1871 pa je postal glavni urednik Slovenskega naroda, kar je ostal vse do smrti leta 1881.

Financiranje novoustanovljenega sklada Josipa Jurčiča bodo zagotavljali sponzorji in donatorji, z njim pa bo gospodaril upravni odbor, katerega člani imenujeta skupščina Nove revije in upravni odbor Društva slovenskih pisateljev. Za prvi mandat, ki traja štiri leta, je že imenovan enajst

članov odbora. Predseduje jim odvetnik Drago Demšar, tajnik odbora pa je kritik in urednik Aleksander Zorn. Člani upravnega odbora so ugledne javne osebe in niso člani nobene politične stranke. Nagrade in štipendije bo podeljevala posebna žiri-



no, intelektualno verodostojno in avtentično pisanje o družbenem, kulturnem, političnem in gospodarskem življenju, neodvisno od političnih in finančnih vplivov, ki bi skušali usmerjati novinarsko delo v skladu s svojimi interesi." Rečeno je še, da bo

● Sodobno slovensko novinarstvo je tudi doslej imelo svojo nagrado, imenovano po Tonetu Tomšiču, ki so ga Italijani zaradi organiziranja ilegalnih tiskarn med okupacijo ustrelili. Pri podelitvi te nagrade so imeli velik vpliv tudi novinarji in njihova organizacija. Konkurenca vstopa torej tudi na področje novinarskih nagrad in upajmo, da bo to samo v korist novinarskemu delu. Kakšno težo in ugled si bodo posamezne nagrade v javnosti pridobile, pa bo odvisno predvsem od odločitev žirij samih.

sklad prirejal tudi novinarska srečanja in jih financiral ter sofinanciral udeležbo izbranih novinarjev na takih srečanjih drugih prirediteljev.

T. JAKŠE

KOMEDIJA "POKVARJENO" V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja Zveza kulturnih organizacij vabi v četrtek, 20. januarja, ob 19. uri v kulturno dvorano GD Sevnica k ogledu komedije Raya Cooneya Pokvarjeno. S to predstavo, po mnenju kritikov eno najboljših komedij zadnjih let pri nas, je lani uspešno gostovalo po Sloveniji kranjsko gledališče, v Sevnici pa se bo predstavilo jeseniško gledališče Toneta Čufarja. Predprodaja vstopnic je v sevnški občinski knjižnici.

Škrabca bodo počastili tudi v Ribnici

Postavili spomenik in po njem poimenovali trg

RIBNICA - Poročali smo, da so se 7. januarja začeli v Novi Gorici Škrabčevi dnevi, posvečeni 150. obletnici rojstva Stanislava Škrabca, znamenitega slovenskega jezikoslovca in slovenista, ki je zagledal lubl luč sveta pred 150 leti v Hrovači pri Ribnici.

Svojega velikega rojaka pa bodo dostojno počastili tudi v Ribnici, kjer bodo te dni imenovali odbor za počastitev tega jubileja. Ta odbor bo že februarja ob slovenskem kulturnem prazniku pripravil nekatere prireditve, nekatere bodo tudi kasneje, nekatere pa bodo skupne z novogoriškim odborom, ki ga vodi pater Niko Zvokelj, ki je pred leti služboval v Novi Štifti v ribniški občini, zdaj pa dela v Franciškanskem samostanu Kostanjevica pri Novi Gorici, kjer je kar 42 let živel in delal tudi pater Stanislav Škrabec.

V okviru teh svečanosti bo kulturni dan 8. februarja posvečen predvsem Škrabcu. V okviru svečanosti nameravajo prostor med ribniško cerkvijo, župniščem, banko in zavarovalnico poimenovati v Škrabčev trg, na njem pa postaviti Škrabčev spomenik. Pripravili bodo tudi razstavo o življenju in delu tega velikega rojaka, predstavili pomen njegovega dela za vso Slovenijo, sodelovali pa tudi pri ponatisu njegovih del, ki so zahajala na platnicah glasila Cvetje iz logov sv. Franciška.

J. P.

Kulturno ministrstvo in zakonodaja

LJUBLJANA - Prejšnji teden so na ministrstvu za kulturo predstavili predlog za izdajo zakona o organiziranju in financiranju na področju kulture, tako imenovani krovni zakon, ki naj bi postal ključni dokument za preoblikovanje organiziranosti slovenske kulture.

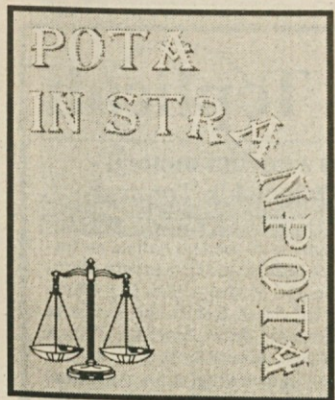
Predlog omejuje poseganje države le na področja, ki ga zahteva zagotavljanje javnega interesa, saj izhaja iz ustavnega načela, da je delovanje v kulturi svobodno, uzakonja pa tudi pravila za oblikovanje in izvajanje kulturne politike kot dela globalne nacionalne razvojne politike. Predlog zakona zagotavlja tudi posebne oblike, skozi katere omogoča strokovni javnosti stalno in sistematično navzočnost v postopkih oblikovanja kulturnih odločitev, stroki pa skozi kulturniško zbornico Slovenije kot

partnerja v oblikovanju kulturne politike omogoča tudi posvetovalno vlogo. Po predlogu novega zakona naj bi se izvajalci ločili na profitne in neprofitne dejavnosti, pri čemer bodo imele neprofitne ugodnejše davčne obveznosti in ugodnejše možnosti pri zbiranju sponzorske in donatorske podpore. Zakon bo sicer urejal le tisto zakonsko materijo, ki je skupna vsem kulturnim dejavnostim in jo je upravičeno urediti na enem mestu, posebnosti posameznih kulturnih ustanov pa bodo upošteevane v njihovem ustanovitvenem aktu in statutu teh ustanov.

Ministrstvo je za drugo obravnavo pripravilo tudi predlog zakona o pogojih opravljanja avdio in video reproduktivne dejavnosti, v zaključni fazi pa so tudi predlogi za izdajo zakona o arhivski dejavnosti, o zaščiti avtorskih pravic ter delno o obveznem izvodu publikacij. Pospešeno pripravljajo tudi predloga zakona o varovanju naravne in kulturne dediščine ter o filmski dejavnosti.



MODERNIZIRANA IZPOSOJA - Stranke v Valvasorjevi knjižnici v Krškem so hitro in solidno postrežene. Izposajo in kontrolo omogoča tudi računalnik, ki se ga v knjižnici poslužujejo že nekaj let, žal pa preko računalnika še niso povezani v slovenski knjižnični sistem, za kar bi morala poskrbeti republika. (Foto: T. Jakše)



dežurni poročajo

UKRADEL RADIOKASETOFON - 4. januarja je neznan storilec v Mirni Peči na parkirnem prostoru vломil v osebni avto, last D. Č. z Velikega Kala, ter mu ukradel radiokasetofon in ga oškodoval za 20 tisočakov.

OB TORBICO Z DENARJEM IN DOKUMENTI - 4. januarja zvečer je neznanec vlomil na Dolenjem Polju v osebni avto in s prednjega sedea ukradel moško torbico z denarjem in dokumenti. S tem dejanjem je lastnika F. Z. iz Novega mesta oškodoval za 80 tisočakov.

FOTOAPARAT JE DOBIL NOGE - V noči na 5. januarja je nepridiprav v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu iz osebnega avtomobila ukradel fotoaparati in lastnika I. H. iz Novega mesta oškodoval za 3.000 tolarjev.

OB AVTOMOBILSKI ODBIJAC - V času od 6. do 7. januarja je neznan storilec na Golievem trgu v Trebnjem iz osebnega avtomobila odmontiral prednji odbijac. Lastnika je oškodoval za okrog 10.000 tolarjev.

OB GORSKO KOLO - V noči na 8. januarja je neznanec s hodnika stanovanjskega bloka na Cesti herojev v Novem mestu ukradel gorsko kolo in lastnika M. S. oškodoval za okoli 17 tisočakov.

OB BRIVSKI APARAT - V noči na 8. januarja je neznan storilec na Semiški cesti v Črnomlju vlomil v stanovanjsko hišo in ukradel brivski aparat ter nekaj oblačil in lastnika A. K. oškodoval za 20 tisočakov.

UKRADLI SO MU BARVNI TELEVIZOR - V času od 6. do 8. januarja je neznan storilec na Stražnjem Vrhu iz prostora poleg gostinškega lokala ukradel barvni televizor. Lastnika M. Č. je oškodoval za 35.000 tolarjev.

S PODSTREŠJA ODNESEL ORODJE - V noči na 8. januarja je nepridiprav vlomil v stanovanjsko hišo in iz podstrešne sobe ukradel najrazličnejše orodje in še nekaj drugih predmetov. Lastnika D. K. z Mirne je oškodoval za okoli 60 tisočakov.

ZASEGLI SO MU SAMOKRES

BREŽICE - 6. januarja so brežiški policisti zasegli 52-letnemu Helmutu U. iz Račje vasi samokres znamke Zastava kal. 7,62 mm, M - 57, za katerega ni imel dovoljenja. Helmut naj bi orožje kupil od neznanega Roma 1. januarja letos v Cerkljah ob Krki za 400 nemških mark. Za storilni prekršek se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

ZASEGLI MARIHUANO IN PAPIR ZA ZVIJANJE CIGARET

KRŠKO - Kriminalisti UKS UNZ Krško so ugotovili, da je 30-letni Stanko K. z Malega Vrha 30. novembra dal na razpolago prostor in marihuano Jožetu P. in Antonu Š. (oba sta iz Krškega). Osumljeni Stanko je izročil 2,5 g marihuane, ki jo je imel shranjeno v skatli, ter vrečko, za katero je povedal, da je v njej sušil drogo. Policisti so mu zasegli tudi dva zavitka papirčkov za zavijanje cigaret, zoper Stanka so napisali kazensko ovadbo.



TRČIL V DREVO - 5. januarja ob 21.35 se je 40-letni Ibrahīm Ikanović iz Ponikev peljal s fičkom od Stražnjega Vrha proti Črnomlju. Pri Svibniku ga je v nepreglednem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati. Zapeljal je na neutrujeno bankino, po kateri je drsel nekaj metrov, in trčil v drevo. V nezgodi se je hudo poškodoval sopotnik 54-letni Branko Lakner iz Kanižarice, ki je ostal v vozilu uklešen in so ga rešili gasilci iz Črnomlja. Lažje pa se je poškodoval sopotnik 54-letni Mirko Ledinski iz Kanižarice. Oba so odpeljali v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za okrog 70.000 tolarjev.

Ministri si izbirajo inšpektorje

Inšpekcijske službe, ki so bile do sedaj občinske, bodo prešle pod nadzor republike - Inšpektorji bodo pripadali različnim ministrstvom - Poslej brez usklajevanja?

KRŠKO - Družbena podjetja se pospešeno pripravljajo na lastninjenje, v nekaterih državah službah pa se že nekaj let pripravlja njihova reorganizacija. Mednje spadajo inšpekcijske službe, ki so bile do sedaj občinske, po novem pa naj bi prešle pod nadzor republike, točneje: vsaka posamezna inšpekcija bo pripadala drugemu ministrstvu. Bo to pomenilo, da bodo inšpekcije učinkovitejše?

Načelnik Medobčinskega inšpektorata v Krškem Miroslav Mikeln o tem ni najbolj prepričan, čeprav naj bi se te spremembe uvedle prav zaradi tega, da bi bile inšpekcijske službe učinkovitejše, strokovnejše in bolje vodene. "Ena redkih dobrih stvari v tej novi organizaciji bo po mojem mnenju to, da bo inšpektor lahko opravil ogled tudi v drugi občini. Predvsem je to pomembno pri večjih posegih, npr. pri zapiranju obratov, delavnic, saj bo v takšnih primerih tuji inšpektor lahko to opravil neobremenjeno in pod manjšim pritiskom kot v občini delujoči inšpektor," pravi Mikeln in dodaja, da pa zaradi tega še ne bi bilo potrebno reorganizirati inšpekcijske službe. "Takšno ravnanje države, ko vse vleče v svoj center, me spominja na

predvojni rek: Več ko ima gospodar hlapcev, boljši je."

Požarne inšpektorje je reorganizacija doletela prve. S 1. januarjem je začel veljati Zakon o varstvu pred požari, ki je bil sprejet lani konec decembra. "Zakon, ki sicer govori, da s tem dnem ministrstvo prevzame delavca, torej požarnega inšpektorja, opremo, dokumente in arhive pod svoje okrilje, ima veliko pomanjkljivost, saj ne pove, katero ministrstvo je to," razlaga Mikeln. Ostale inšpekcije - v Krškem jih imajo 11 - na nove zakone še čakajo. Inšpektorji posameznih področij bodo pripadali različnim ministrstvom. Krški inšpektorat ima 4 avtomobile, faks in računalnik, vse to so kupili s pomočjo občin, ki so jih do sedaj financirale. Sprašujejo se, zakaj naj bi to delili. Do sedaj so delo usklajevali znotraj inšpektorata. Kako bo po reorganizaciji, ne vedo, saj naj bi bila vsaka inšpekcija odgovorna le svojemu ministrstvu, vendar menijo, da brez vsakršne koordinacije ne bo šlo, dogovoriti pa se bo potrebno tudi za pla-



Miro Mikeln

Plaz je pri Črnem potoku odnesel cesto

Pačnikovi na Razborju 92 se boje za hišo

LEDINA - Na domačiji Pačnikovih na Ledini 92 že nekaj časa nimajo mirnega spanca. Odkar je plaz, ki je pred kakšnimi petimi leti začel polzeti po strmem bregu proti magistralni železniški progi Zidani most - Sevnica in konec preteklega tedna prekinil promet na lokalni cesti Sevnica - Breg, so vznemirjeni ne le Pačnikovi, ampak tudi na sevnški občini.

Očitno tudi železničarjem ni vseeno, kaj se dogaja, saj so njihovi delavci v ponedeljek hiteli z motorčami žagati drevje na pobočju tik nad železniško progo, da ne bi morebiti plaz podrl kakšno drevo na progo in povzročil zastoj še v železniškem prometu ali celo katastrofo. K sreči to pobočje še ne kaže podobne lokalne ceste, kjer je plaz v širini okrog 100 metrov povzročil globoke razpoke v zemlji, na asfaltu in celo prestavil ogromne armirane betonske ograde, ki naj bi zadržale polzenje travnika in njive Pačnikovih na cesti.

"Plaz se je pojavil pred 4 oz. 5 leti, ko so ob posodobitvi ceste Sevnica - Breg posekali drevje po pobočju pod našo hišo, ki sva jo zgradila z ženo pred 23 leti. Ne vem, zakaj so ogromno materiala odpeljali na Orehovo, toda takrat se je začelo posedanje zemlje. Za les smo dobili odškodnino, kaj pa zdaj, ko bomo

● **Sekretar občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora inž. Jože Kolar nam je v ponedeljek povedal, da so bili sevnški občinarji že 14. decembra zaradi tega plazu na Ministrstvu za promet in zveze ter na Republiški upravi za ceste (RUC). Sevnčani so opozorili, da plaz od leta 1990 ni bil nikoli dobro saniran. Pretekli četrtek je bil Kolar s predsedni-ko sevnške skupščine Bredo Mijovič pri ministru Igorju Umku in na RUC. Tam so povedali, da je bila sanacija plazu pri Črnem potoku v osnovni planu, da pa je iz njega izpadla, ker ni bilo dovolj denarja. Po Kolarjevih besedah plaz nadzirajo tudi geologi. Plaz se ob sušnem obdobju plaze le za okrog 5 cm, ob slabem deževnem vremenu pa za 8 do 12 cm dnevno, v sobotnem deževju pa se je celo za 24 cm! Po lanskem predračunu bi samo sanacija plazu stala vsaj 52 milijonov tolarjev, popravilo ceste pa še okrog 10 milijonov tolarjev. Obvoz je čez Rače in čez Krakovo.**

še ob najlepšo njivo?" se sprašuje 60-letni upokojenec sevnške Žage Franc Pačnik. Dodaja, da mu je plaz že na treh krajih pretrgal zemeljski elektroenergetski kabel.

P. PERC

Goljufali so zavarovalnici Tilia in Triglav

Lažno prikazovali prometne nesreče, ki so se zgodile na Hrvaškem

NOVO MESTO - V novomeški upravi za notranje zadeve ugotavljajo, da število zavarovalniških goljufij narašča tako na področju nezgodno avtomobilskega zavarovanja kot na področju zavarovanja pred poškodbami. Trenutno novomeški kriminalisti obravnavajo skupino ljudi, ki so lani izpeljali več zavarovalniških goljufij tako, da so izdelali lažno dokumentacijo o prometnih nezgodah, ki naj bi se zgodile na Hrvaškem. Odškodnino za nesreče, do katerih sploh ni prišlo, so uveljavljali pri zavarovalnici Tilia in Triglav in jo tudi dobili.

Goljufije so osumljeni B. R. iz Košakega Dola, B. K. iz Gradca, R. Z. iz Črnomlja, V. M. iz Hrvaške im M. W. iz Nemčije. Z lažnim zahtevkom za povzročeno škodo v prometni nezgodi na Hrvaškem so zavarovalnico Tilia oškodovali za 817.145 tolarjev. Znesek je zavarovalnica izplačala B. R. 1. oktobra. B. R., B. K., D. P. in V. M. so osumljeni, da so na enak način ogoljufali tudi novomeško enoto zavarovalnice Triglav in sicer za 1.093.380 tolarjev. Zoper kršitelje so policisti napisali kazenske ovadbe.

TAT OBISKAL VIKEND V RUČETNI GORI

RUČETNA GORA - V času od 25. decembra do 7. januarja je neznanec v Ručetni gori vlomil v vikend ter ukradel barvni televizor, več odev in dajnogled. Lastnico A. D. je oškodoval za 45.000 tolarjev.

VLOMIL V HIŠO

KRŠKO - 10. januarja med 6.30 in 15. uro je nepridiprav prišel do stanovanjske hiše 34-letnega Petra P. iz Dobrave. Z neznanim orodjem je odprl vhodna vrata. V hiši je pregledal omare. Iz shrambe je odnesel dve lovski puški in 50 MK nabojev ter lovski pas z naboji. Pod policami se je nahajal zaboj, ki je bil zaklenjen z obešenko. Tat jo je odtrgal in iz njega pobral 3400 nemških mark. Ukradel je tudi zlato verižico z obeskom. Lastnika je oškodoval za 530.000 tolarjev.



AVTOBUSU JE ZAPRL POT PARKIRAN AVTOMOBIL - Prejšnji četrtek je neznan voznik osebnega avtomobila Peugeot prav nesramno zaparkiral že tako enosmerno cesto, ki pelje mimo novomeške tržnice na Glavni trg. Šofer avtobusa ni mogel mimo, prisiljen je bil počakati lastnika ovire, da o pešcih, ki so se komaj pebjali mimo avtobusa in avtomobila, niti ne govorimo. Sicer pa bi o parkiranju po Novem mestu lahko še veliko pisali in na koncu zaključili, da je prometna kultura voznikov na nizki ravni. (Foto: J. Dornič)

Velik pritisk tujcev na mejo

Na zeleni meji v Posavju policisti zalotijo na dan tudi po več deset tujih državljanov

BREŽICE - Ilegalni prestopi naše meje ne poenjujejo, pritisk na mejo je še naprej velik. Samo 4. januarja od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer je bilo na območju UNZ Krško zavrženih 11 državljanov BiH, 11 hrvaških državljanov, 2 Jugoslovani in po 1 Makedonec, Belorus in Jordanec.

4. januarja ob 17.45 so Brežiški policisti v Rakovcu zalotili pri ilegalnem prehodu državne meje hrvaška državljanja, 47-letnega Ilijo T. in 40-letno Maro T. Ker pri sebi nista imela ustreznih dokumentov za prestop državne meje. Policisti so ju vrnili na Hrvaško. - Ob 21. uri so brežiški policisti pri kontroli zelene meje v Stari vasi pri Bizeljskem pri ilegalnem prestopu meje zalotili več ljudi: 24-letnega Emira C., državljan BiH, ki je vozil juga po lokalni cesti iz Hrvaške v Slovenijo prek mostu čez Sotlo izven Stare vasi, kjer je tudi pre-

Stranpoti Kočevja

PO SENO NA KRMIŠČE - Romom iz Željna pri Kočevju je zmanjkalo sena za konje. Dva sta krenila 8. januarja z vozom v revir Lovske družine Mala gora in na krmišče za divjad naložila seno. Oba sta mladoletna in oba bosta povabljeni k sodniku za prekrške.

NA VSAK NAČIN STA HOTEL AVTO - F. B. in M. G., mladoletnika iz Ribnice, sta vlomila 8. januarja ponoči v Kočevju v dva avtomobila. Najprej sta vlomila v golf in ga spravila v pogon, a se je voznika kočala že v bližnji živi meji, kjer se je avto vkopal v blato. Nato sta ob 1.55 poizkušala srečo pri stenkni, a sta opazila policijski avto in pobeignila, vendar so ju policisti kmalu prijeli.

GOLFA ŠE NISO NAŠLI - V noči iz 3. na 4. januarja so nezanci ukradli avto Golf LJ N 8 823 s parkirišča pri lokalu "Tri zvezde" v Kočevju. Lastnik K. R. ga potem ni več videl.

NESPRETNOST VLOMILEC - V noči od 4. na 5. januarja je P. A. iz Kočevja vlomil v tovarnjak MAN, ki je bil na parkirišču pri železniški postaji Kočevje. Vzel je več glasbenih kaset, orodje in nekaj plastenk sadnih sokov. Pri "delu" pa je bil tako nespreten, da je izgubil osebno izkaznico, ki so mu jo nato med svojim obiskom vrnili policisti.

OB PLINSKO PIŠTOLO - P. B. iz Podgorške ulice v Kočevju se je 4. januarja okoli 20. ure sprl s skupino Romov, ker so mu zaparkirali dvorišče. Med preprirom je Romom pokazal tudi plinsko pištolo, ki so mu jo nato policisti zasegli.

LIJUDJE V STISKI - Tudi v Kočevju je vedno več ljudi v stiski, iz katere si sami ne znajo pomagati, učinkovite pomoči drugih pa niso deležni. Pred kratkim smo poročali o samomoru begunca, zdaj pa je prišlo spet do novega samomora. 4. januarja ob 3.50 je P. M. iz Kočevja telefoniral svoji bivši ženi. Pripovedoval ji je, kaj namerava storiti, in se med telefonskim pogovorom ustrelil s pištolo v glavo. Bil je takoj mrtev.

MED PRETEPOM SO GA HUDO POŠKODOVALI

ČRNOMELJ - 41-letni J. S. iz Črnomlja, 36-letni F. V. iz Jelševnika in 32-letni B. S. iz Črnomlja so osumljeni, da so pred gostilno Müller v Črnomlju pretepli 57-letnega A. L. iz Stanetincev in ga hudo poškodovali.

POLICISTI PREPREČILI VELIK ZASLUŽEK

ČRNOMELJ - Lani decembra so policisti v Črnomlju zasegli več kot 3100 g zelo kvalitetne marihuane. Črnomaljec, ki je mamilo pridelal sam, ga je nameraval prodati za božično-novoletne praznike, vendar so mu policisti to preprečili. Če bi mu marihuano uspelo prodati, bi zaslužil 15.000 nemških mark.

REKREACIJA V BADMINTONU

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto razpisuje rekreacijo v badmintonu. Rekreacija bo ob nedeljah v večernih urah, začela pa se bo 16. januarja ob 18. uri. Prijavnina znaša 2.000 tolarjev, zagotovljenih pa je najmanj 10 terminov. Prijavite se lahko na Agenciji za šport, p.p. 30, Novo mesto, ali pa po telefonu 22-267.

KLEVIŠAR ZA NOVO LETO

ČRNomeLJ - Na novoletnem hitropoteznem šahovskem turnirju društva upokoencev je zmagal Klevišar nad Dragošem in Udovcem. Ti trije pa so si s 7 točkami razdelili prvo mesto tudi na januarskem turnirju, ki je prvi izmed 12 rednih mesečnih tekmovanj, ki jih bodo letos pripravili belokranjski upokoenci. (J. D.)

S. Bloudek je zahteval preveč

Novi trener Krke Novoterma je Sarajevčan Rade Matić - Iz Bosne prihaja tudi igralec za zvezu Vukadin - Od Nemcev je odvisno, če se bo vrnil Šentjernejčan Plevnik

NOVO MESTO - Položaj Krke Novoterma pred začetkom pomladanskega dela sezone prav gotovo ni tak, kot bi si ga želela katerakoli prvoligaška ekipa, ni pa še vse izgubljeno. Gneča na repu lestvice je velika in Novomeščani ne zaostajajo kaj dosti za tekmeči v borbi za izpad. Tega se v klubu še kako zavedajo, zato mrzlično iščejo rešitev, ki bi jim prinesla obstanek in ligi.

Največje presenečenje za novomeške ljubitelje nogometa je pripravil dosednji trener Marin Bloudek, ki je v Novo mesto prišel iz Maribora. Da bi bil voljan ostati v Krki Novotermu je postavil za klubsko upravo in prazno blagajno previsoke zahteve. Poleg urejenega finančnega stanja kluba in ureditve igrišča za tekme in trening je zahteval še visoko plačo, večino denarja pa je zahteval vnaprej. Upravi ni preostalo nič drugega, kot da se mu zahvali za sodelovanje in najde novega trenerja, kar pa ni lahko, saj se "slovenski" nogometni strateg cenijo previsoko glede na kakovost moštvev, s katerimi delajo. Tu pa so Novomeščanom prišle prav zveze, ki jih imajo z nekdanjim jugoslovanskim nogometom. Navsezadnje so stike z nekdanjim igralcem Železnčarja in trenerjem kadetske in mladinske državne reprezentance, 50-letnim Sarajevčanom Radetom Matićem, ki je bil do sedaj drugi trener grškega Panatinaikosa. Ker so državljani Bosne in Hercegovine v prosrbsko razpoloženi Grčiji nezaželeni, bi moral Matić slej ko prej zapustiti domovino športa, tudi če ne bi dobil vabila iz Novega mesta. Zaradi položaja, v kakršnem je, je Matić zahteval "le" stanovanje, hrano in plačo.

Ker kakovost moštva, ki je v jesenskem delu prvenstva pristalo na zadnjem mestu, ne daje upanja na obstanek, je uprava Krke Novoterma poskušala ekipo okrepiti z novimi igralci, vendar brez denarja kakšnih večjih sprememb v moštvu ne bo. Čizmareviča, ki je bil zadnje tri jesenske tekme tretji

Novotehna druga v državi

Mladinci novomeškega namiznoteniškega kluba so osvojili drugo mesto na prvenstvu Slovenije

MURSKA SOBOTA - Mladi namiznoteniški igralci novomeške Novotehne so v soboto in nedeljo v Murski Soboti dosegli na mladinskem ekipnem državnem prvenstvu drugo mesto in s tem še enkrat potrdili, da v Novem mestu raste res obetaven rod, ki bo kmalu prinesel boljše rezultate tudi članski ekipi.

Novomeščani so imeli v Murski Soboti tukrat kar precej sreče. V predtekovanju so najprej s 4:1 premagali Vesno iz Zaloge, potem pa s 4:0 izgubili z velenjsko Ero, vendar ta tekma ni odločala o uvrstitvi v finalno skupino. Pomembno je bilo le srečanje z domačim Potrošnikom, na katerem pa so Vertuš, Kralj, Retelj in Miklič prekosili same sebe in Sobočane premagali s 4:0. Na koncu se je namreč izkazalo, da je prav ta tekma odločala o drugem mestu, saj se je rezultat iz predtekovanja prenese v Finale, kjer so Novomeščani sicer izgubili z Olimpijo s 4:0 in s korpskim Istra Benzom s 4:1. O medaljah je odločil količnik med posameznimi zmagami in porazi, saj so imela tri moštva isto število ekipnih zmag, zato je Novotehna kljub porazoma osvojila srebrno medaljo.

Ekipa Novotehne z drugim mestom sicer ni ponovila lanskega uspeha, ko so isti igralci postali moštevni državni prvaki, vendar uspeh ni nič

Pionir je prebudil občinstvo

Pionirjevi odbojkarji kljub porazu zadovoljili gledalce - Izkazala sta se Povšič in Goleš - Sodnik z goljufanjem pomagal Ljubljancanom do zmage

NOVO MESTO - Novomeški športniki so se že kar navadili, da so gledalci v športni dvorani Marof med tekami tihi kot v gledališču in le redkokdaj zaploskajo. Sobotna odbojcarska tekma med voščo Olimpijo in domačim Pionirjem pa je novomeško občinstvo po dolgem času spet dvignila na noge. Čeprav poraženi, odbojkarji Pionirja s tekmo ne morejo biti nezadovoljni.

Novomeški odbojkarji so Olimpijo presenetili že takoj na začetku srečanja. V prvem nizu so zaigrali čvrsto in organizirano v obrambi, v napadu pa je bil

KUŠER ZMAGAL NA "SKI OPEN"

NOVO MESTO - Cicibani Smučarskega društva Rog uspešno sledijo uspehom pionirjev. Mare Kušer je v nedeljo zmagal na veleslalomu za "Ski open" na Rogli, njegov uspeh pa so dopolnili Rok Ravbar s 5., Manca Simič s 15. ter Mojca Mesojedec in Matevž Suhadolnik z 18. mestom. Na super G-ju za pokal Alpe Adrija je bil Rogovec Rok Šter 13., Sebastjan Habjan pa 21. Zmagal je Avstrijec Jan Weiss. Na FIS-veleslalomu v Garmischu (Nemčija) je zmagal Miha Vernik nad Matjažem Kodbo. Oba sta člana smučarskega društva Rog.

Povšič ob dobrih Goleševih podajah neresljiva uganka za ljubljanski blok, v katerem je stal tudi visoki ruski igralec Dolja, nekdanji član Pionirja. Rezultat 15:11 bi bil lahko tudi drugačen, saj so Novomeščani povsem nadigrali goste.

V drugem nizu se je spet pokazala velika slabost novomeškega prvoligaša. Nekaj sodnikovih nerazumljivih odločitev v škodo domačinov je igralce Pionirja povsem vrglo s tira. Igrali so neorganizirano, povsem je zatajil Pavlov, ki ga je trener Mohorčič kasneje zamenjal z mladim Babnikom, in posledica psihološke nestabilnosti je bil izid 15:4 za Ljubljancane, ki so v polju "po-brali" tudi najtežje žoge, bili odlični v bloku in z lahkoto preigrali domačo obrambo. V tretjem nizu so Novomeščani sicer igrali nekoliko bolje, a so ga kljub temu izgubili s 15:8.

Četrti niz je bil prava drama, njen režiser pa zmedeni begunjski sodnik Hrovat, ki je bil povsem nedorasel do-

godkom na parketu. Domačini so začeli s poletom in povedli s 4:0, Ljubljancani pa so jih ujeli šele pri 7:7. Izredno izenačena in borbena igra v končnici niza je spravila na noge celo "mrtvo" novomeško občinstvo. Pionirja nismo videli takega že dolgo časa. Celo moštvo je iz sebe izcedilo še zadnje atome moči in znanja. Utrujenost se je že močno poznala, predvsem najboljšemu igralcu Pionirja Povšiču, ki pa ga je Horvatovo nepošteno sojenje le še bolj podžgalo. Ko je pri izidu 12:12 Hrvat dosodil točko Ljubljancanom, čeprav je žoga padla globoko v polje Olimpije, se je še enkrat hudo poigral z živci domačih odbojkarjev in tekma je bila izgubljena. Sodnik, ki ni sposoben pozorno spremljati igre in se odloča (kadar ne vidi, kaj se je zgodilo z žogo) na osnovi reakcij igralcev ene same ekipe (v tem primeru je bila to Olimpija), ne sodi v prvo ligo; besede s katerimi so Horvata označili gledalci, pa ne sodijo v časopis, čeprav jih najdemo tudi v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

I. V.

Šport iz Kočevja in Ribnice

LABIN - Čeprav so rokometiši Ribnice na mednarodnem turnirju v Labinu izgubili vsa tri srečanja - s Fructalom 23:22, z Rudarjem 23:20 in z Varteksom 26:17 - niso razočarali. V prvih polčasih so bili vsem trem moštvom enakovredni nasprotnik, v drugem delu igre pa je trener Janez Ile dal v igro tudi mlajše igralce, kar so slednji dobro izkoristili. Ribničani so na nadaljevanje sezone dobro pripravljeni. V prvem krogu jih čaka izredno težko gostovanje pri Kolinski Slovanu, upajo pa, da se bodo ob koncu prvenstva znašli precej višje kot na polovici, saj je razlika med 3. in 10. moštvom le 2 točki.

KOČEVJE - Kočevske rokometiške bodo odprle letošnjo sezono že pred nadaljevanjem prvenstvenih bojev. V soboto ob 19. uri se bodo v Ribnici na prvi četrtfinalni tekmi državnega pokala pomerile z ljubljanskim Krimom.

KOČEVJE - Namiznotenišarji Melamina se te dni zavzeto pripravljajo na tekmo Inter pokala na Dunaju. Trener Marjan Oražem od mednarodnega nastopa ne pričakuje kaj dosti.

Tenisači napovedujejo zmage

Mladi novomeški tenisači presenetili v Ljubljani - Zmaga Puclja in finale Zupančičeve

NOVO MESTO - Na prvem od štirih teniških turnirjev za mlade igralce "Kompas grand prix", ki je bil v športni dvorani Bit v Ljubljani, so se izkazali tudi novomeški teniški naraščalniki, ki do nedavnega na podobnih turnirjih niso imeli posebnega uspeha. Tokrat pa je nadarjeni Tadej Pucelj v kategoriji dekčkov do 10. leta dobesedno šokiral slovensko teniško javnost. Zlahka se je prebil do finala, kjer je po napetem boju s 6:4 premagal prvega favorita tekmovanja, Ljubljancana Gregorca.

Nič manjše presenečenje ni pripravila Zupančičeva, ki je morala med dek-

PORAZ ZA ZAČETEK

BLED - Mnogi, ki so na Bledu pričakovali hud spopad med ženskima odbojcarskima ekipama Novega mesta in blejske Minolte, so se hudo usteli. Novomeščanke so bile na prvi tekmi spomladanskega dela prvenstva brez obolele Pastuchove le bleđa slika ekipe, ki je v jeseni predstavljala trd oreh tudi za najboljše v ligi. Poraz s 3:0 (-2, -9, -3) je Novomeščanke kljub vsemu obdržal na 6. mestu prvoligaške lestvice, kar je tudi njihov letošnji cilj. V soboto bodo odbojkarice Novega mesta v Kopru igrale s prouvvrščenim Cimosom, ki letos še ni izgubil tekme.



Prejšnji petek sta generalni direktor trgovskega podjetja Novotehna Niko Galeša (desno) in vršilec dolžnosti predsednika namiznoteniškega kluba Novotehna podpisala pogodbo o nadaljevanju sodelovanja. Ob tej priložnosti je generalni direktor pokrovitelja sprejel trenerje in igralce, se jim zahvalil za dosedanje uspehe ter jim ob novem letu zaželel čim več zmag, ki pa njegovemu mnenju niso najpomembnejše. Važnejše od zmag je, da se mladi športniki nikoli ne predajo in da z borbenostjo in poštenostjo dokazujejo klenost dolejških ljudi. (Foto: I. V.)

I. V.

Velikanka v Toplicah

Melovi motokrosisti letos z novimi motorji - Preuredili bodo progo v Dolenjskih Toplicah

NOVO MESTO - Čeprav je do začetka sezone v motokrosu še kar nekaj mesecev, se člani motokluba Mel iz Novega mesta nanjo že vneto pripravljajo. Preteklo leto je bilo za mlade novomeške motokrosiste uspešno kot še nobeno do sedaj. V članski konkurenci se je izkazal Ludvik Mežnar, ki je vs skupni razvrstitvi državnega prvenstva do 80 ccm zasedel odlično 2. mesto in zmagal na dirkah v Dolenjskih Toplicah in v Mačkovic pri Murski Soboti. V Melu pa so lahko ponosni predvsem na najmlajše dirkače, ki nastopajo v kategorijah podmladka. Gregor Mede je namreč v kategoriji do 80 ccm osvojil naslov državnega prvaka, v kategoriji do 60 ccm pa sta Sašo Popovič in Jaka Može zasedla drugo oz. tretje mesto.

V novi sezoni bodo prav vsi člani Mela nastopali z novimi motorji znamke Honda. Mežnar bo presedlal v kategorijo do 125 ccm. Popovič in Može se bosta pridružila Medetu v kategoriji do 80 ccm, v kategoriji do 60 ccm bo ostal le Andrej Hvastja. Kljub zimi in snegu na Dolenjskem ne mirujejo. Poleg kondicijskih tre-

ningov se že usedejo tudi na motorje, za božič so vadili na progi v Marušičih pod Medvejo blizu Buj. Glede na to, da so dobili sponzorja iz Združenih držav Amerike, obstaja možnost, da bodo letos nekaj dni trenirali tudi na drugi strani Atlantika.

Člane motokluba Mel pa čaka letos tudi precej dela na njihovi progi v Dolenjskih Toplicah. Spremeniti bodo morali del proge za članske dirke, zaradi zahtev slovenske zveze bodo zgradili povsem novo progo, namenjeno tekmam podmladka, in se lotili priprave skakalnice velikanke, kjer naj bi motokrosisti lahko povsem varno skakali tudi do sto metrov daleč. Skoki z motorji so pri nas in nasploh povsem nova disciplina, ki ima svoje korenine prav na Melovi progi v Dolenjskih Toplicah in je doživela zelo dober sprejem tako med tekmovalci kot med gledalci, ki jih skoki privlačijo celo bolj od samih dirk. Za konstruktorja prve motokros letalnice se je že ponudil Vlado Goršek, ki je skupaj z bratom Janezom postavil planiško velikanko. I. V.



BOGATA BERA POKALOV - Jaka Može, Ludvik Mežnar, Sašo Popovič (od leve proti desni) in Gregor Mede (manjka) so na proglasitvi najboljših slovenskih tekmovalcev v avto-moto športu v razvpiti novogoriški Perli prejeli nagrade in priznanja za imenitne dosežke v lanskem sezoni.



ŠENTJERNEJČANI SO USTANOVLILI ATLETSKI KLUB - Izredni uspehi, ki jih zadnja leta dosegajo mladi šentjernejški atleti - letos so bili osnovnošolski ekipni državni prvaki pri mlajših in starejših deklicah in med mlajšimi dečki - so domače športne delavce dobesedno prisilili, da so prejšnji teden ustanovili atletski klub Šentjernej. Za svoj klub so se odločili predvsem zaradi tega, da bi v atletiki zadržali tiste mlade športnike, ki ne nadaljujejo šolanja in vadbe v Novem mestu, obenem pa želijo domačim atletom ponuditi kar najboljše pogoje dela. Prvi predsednik kluba je Janez Kuljaj, ki je med najbolj zaslužnimi za razmah atletike v Šentjerneju. (Foto: I. Vidmar)



ŽUŽEMBERK IN ŠMIHEL V FINALU - Z zaključnim turnirjem osnovnošolske odbojcarske lige so deklice šestih ekip iz novomeške občine končale prvo tovrstno tekmovalstvo, ki ga je pripravil ženski odbojcarski klub Novo mesto. V finale, ki bo v soboto, 22. januarja, ob 15. uri pred prvoligaško tekmo članic, sta se uvrstili ekipi OŠ Žužemberk in OŠ Šmihel. 3. mesto je osvojila OŠ Center, 4. OŠ Šmarjeta, 5. OŠ Grm in 6. OŠ Šmihel II. (Foto: I. Vidmar)



PODVODO V NOVO LETO - Potapljači novomeškega kluba za podvodne aktivnosti so 2. januarja s potopom v Krki na Otočcu odprli enainvajseti list v zgodovini društva. Pod valovi nekoliko narasle Krke so se jim pridružili člani ljubljanskega Pojezdna, s katerimi bodo Novomeščani sodelovali tudi poleti. Potapljači so se pod za ta čas precej tople vodo - namerili so 9 stopinj C - zadržali dobre pol ure.



Kako varna je krška jedrska elektrarna?

Edina slovenska jedrska elektrarna je za nekaj dni dobila vidnejše mesto v naših in avstrijskih medijih, ki se niso mogli upreti preizkušeni in hvaležni temi, še posebej potem, ko so v Ljubljani predstavili poročila treh komisij. Avstrijski mediji so se oprijeli ugotovljenih pomanjkljivosti in se na široko razpisali o krški jedrski centrali kot o speči bombi, ki lahko vsak čas eksplodira.

V minulem letu so varnost krške elektrarne preverjale kar tri komisije, ki so na koncu priporočile številne popravke, izboljšave in prilagoditve, vendar pa, kot so sporočili na posebni tiskovni konferenci, poročila ne navajajo nobene tako zelo kritične pomanjkljivosti, da bi bilo treba zaradi nje takoj prenehati z obratovanjem v jedrski elektrarni. Minister za okolje in prostor Miha Jazbinšek je na osnovi poročil dejal, da jedrska elektrarna v Krškem po tehnološki plati, po vplivu na okolje, po kadrih, vodenju obratovanja in skrbi za varnost ne odstopa od podobnih zahodnih elektrarn.

Preiskovalna komisija Evropske skupnosti je ocenjevala usposobljenost upravnih organov, ki nadzorujejo NEK, in primerenost zakonodaje na tem področju. Najpomembnejša ugotovitev te komisije je, da Republika uprava za jedrsko varnost nima dovolj kadrov ter da njen upravni položaj ni ustrezno opredeljen in dovolj močan pri nekaterih odločitvah. Po mnenju ministra Jazbinške se že sedaj stanje na tem področju izboljšuje.

Misija OSART, ki deluje v okviru dunajske Mednarodne agencije za atomsko energijo, je ocenjevala obratovanje NEK s stališča jedrske varnosti v danem trenutku. Direktor Republiške uprave za jedrsko varnost mag. Miro Gregorič meni, da so v poročilu te misije pomembna predvsem 4 priporočila. Misija je namreč predlagala izboljšanje sistema požarne varnosti, sistema kemijskega laboratorija za sprotne analize, gradnjo posebnega simulatorja (komandne sobe) za vodenje elektrarne in izboljšave rezervnih komand za zasilno zaustavitev NEK, če bi prišlo do okvare v komandni sobi.

Najbolj zanimivi so bili sklepi in priporočila Mednarodne komisije za neodvisno analizo varnosti jedrske elektrarne Krško (ICISA), ki jo je spomladi 1992 ustanovila slovenska vlada in ji je predsedoval prof. Sergej Bubnov. V komisiji so bili predstavniki Slovenije, Italije in Avstrije, ki strokovnemu delu pa je pripomoglo okrog 40 strokovnjakov iz treh navedenih držav in še iz Češke, Hrvaške, Nemčije, Švice in ZDA.

Vrsta pomanjkljivosti

Ta komisija je v letu in pol opravila obsežno delo. Kot je povedal predsednik komisije prof. Bubnov, so poskušali pregledati in oceniti genezo delovanja nuklearke. Tako so pretehtali tudi pripravo projekta, obratovanje elektrarne, izbiro lokacije, seizmološko in geološko preverjanje loka-

cije ter vplive na okolje. Varnostne značilnosti in izboljšave v elektrarni so primerjali z veljavnimi pravili v ZDA, od koder elektrarna izvira. Proučevali so tudi organizacijo elektrogospodarskega podjetja, ki z jedrsko elektrarno upravlja in Republiške uprave za jedrsko varnost. Nekaj pozornosti

so posvetili tudi aktualnim družbenim in političnim razmeram na področju nekdanje Jugoslavije, ki bi lahko vplivale na varnost elektrarne.

Komisija ICISA opozarja, da je treba v celoti upoštevati ameriška pravila za dograjevanje in zahteve po izboljšavah. Dokončno je treba oceniti, kako močni potresi so možni na tem območju in kako varen je objekt pred njimi. Pregledati je potrebno tudi to, kako je objekt zaščiten pred drugimi vplivi okolja, pri čemer je komisija posebej izpostavila poplave (ali so možne višje vode, kot so jih v načrtih upoštevali) ter zaščito v primeru nesreče s klorom iz bližnje papirnice, ki sploh ni predvidena.

Na nekaterih mestih v elektrarni kabli

reja damjakov

Jeleni namesto krav in prašičev

Na kmetiji, kakršna je Dragovanova na Svržakah pri Metliki, je bilo potrebno dvakrat dobro premisliti, s čim se bodo ukvarjali, da jo bodo lahko čim bolje izkoristili ter da ne bodo podlegli dobro znanemu belokranjskemu drobnjakarstvu. Posestvo namreč meri kar 38 hektarov v enem kosu, kar je veliko za belokranjske razmere. Odločitev o gojenju damjakov, ki je padla pred nekaj leti, se vse bolj potrjuje za pravilno.

Seveda pa odločitev ni prišla čez noč. Gospodar Slavko Dragovan si je gojenje damjakov v oborah, torej v ogradah, ogledal v Avstriji in Nemčiji, o izkušnjah pa se je pozanimal tudi pri slovenskih gojiteljih. V Sloveniji so damjake, ki sodijo med mlajše vrste jelenov, naselili šele po drugi svetovni vojni, medtem ko jih drugod po Evropi redijo že več stoletij. Prvi pogoj pa je seveda bil, da imajo dovolj veliko zemljišče. Pri Dragovanovih so si gojenje v začetku zamislili zgolj kot poskusno, saj kot prvi gojitelji v Beli krajini niso natančno vedeli, kako jim bo ustrezalo okolje in podnebje.

Iz Titovega lovišča

Za začetek so ogradili 16 hektarjev, predvsem travnikov, a le kos gozda, kolikor je za boljše počutje damjakov nujno potrebno, saj živali povzročijo v gozdu veliko škodo na pridelkih. Marca pred tremi leti so pripeljali iz Titovega lovišča v Karadžordjevu dva samca in osemindvajset samic, ki so že čez nekaj mesecev povrgle prve mladiče. Sicer pa je razmnoževanje damjakov sorazmerno hitro, saj ima košuta po enega do dva mladiča na leto, spolna zrelost pa je že v drugem letu starosti. Tako je danes v Dragovanovi obori že sedemdeset živali,

računajo pa, da jih bo čez dobri dve leti sto dvajset, kolikor naj bi jih redili v prihodnje.

Damjaki so se dobro vživeli v novo okolje

Medtem ko so bili damjaki v začetku za Dragovanove zgolj poskus, to danes že zdavnaj niso več. "Živali so se dobro vživeli v naše okolje, prav tako smo se na vse njihove posebnosti navadili tudi mi. Damjaki so zelo prilagodljivi, se prehranjujejo z vsem, kar zraste, in pri prehrani niso izbirični. Le pozimi jih moramo dodatno krmiti s tem, kar skupaj z ženo in mamo pridelamo čez leto, zlasti s senom, koruzo v storžih, kupimo pa tudi jabolčne tropine, ki jih siliramo. Prednost vzreje damjakov je prav v tem, da z njimi ni toliko dela kot pri klasični živinoreji ter da za preskrbo zahtevajo malo časa," pravi Slavko. Vendar to nikakor ne pomeni, da brez skrbi ne gre. Predvsem je nevarnost, da pridejo v oboro druge živali in naredijo škodo ali da pade na ograjo drevo in živali pobegnejo. Zato Slavko vsak dan vsaj enkrat obhodi dva kilometra ograje, če pa je neurje, gre na obhod tudi večkrat ali celo ponoči.

Gojenje damjakov je dolgoročna naložba in Slavko lahko reče, da bodo šele

varnostnega dela niso ločeni od kablov nevarnostnega dela, kot to velevalo predpisi, začepjenost cevi v uparjalnikih zahteva nujno zamenjavo uparjalnikov. Glede na veljavne standarde so strokovnjaki ugotovili tudi nepopolnosti v sistemu protipožarne zaščite, po njihovi oceni tudi nadzorovanje vplivov na okolje ni povsem zadovoljivo, in nenazadnje, tudi načrt ukrepanja v primeru jedrske nesreče ni dovolj učinkovit, saj v njem ni zajeto sodelovanje s sosednjo Hrvaško, ki se začne le 16 km od objekta.

Republiška uprava za jedrsko varnost je po mnenju komisije kadrovsko preslabo zasledena, motijo pa tudi nejasno razmejene pristojnosti med upravnimi organi. Finančne težave bi lahko ogrozile varnost, če bi se zaradi zamud pri plačevanju za dalj časa zavlekla izvedba določenih varnostnih ukrepov.

Američani bi jo zaprli

Avstrijski član komisije ICISA Wolfgang Kromp opozarja, da mora Slovenija upoštevati priporočila komisije, sicer JE Krško v prihodnje ne bi smela dobiti dovoljenja za nadaljnje obratovanje. Podobno menijo tudi Zeleni-Ekološka socialna stranka, ki so se takoj oglasili s pismom javnosti. Menijo, da je z dodatnimi naložbami mogoče odpraviti pomanjkljivosti v krški nuklearni, čeprav so takšne, da ta elektrarna z njimi danes ne bi mogla obratovati v ZDA. Stranka dr. Petra Tanciga tudi sodi, da je slovenska javnost z delom in s poročilom te komisije prvič dobila strokovno nepristranski vpogled v delovanje jedrske elektrarne in z njo povezanim tveganjem.

Med gradnjo elektrarne so bojda izginile večje količine gradbenega materiala (po izjavi ministra Jazbinške je menda izginila samo kakšna vreča cementa). Predsednik komisije ICISA prof. Sergej Bubnov je zato dejal, da razpoke na stenah elektrarne niso nastale zaradi takih kraj, ampak je bolj verjetno, da zaradi posedanja tal. Komisija v svojih ugotovitvah ne ugotavlja kritičnih pomanjkljivosti, zaradi katerih bi morali že takoj prenehati z obratovanjem. Prof. Bubnov pa vseeno poudarja: "Prepričan sem,

da če bi se danes odločali o gradnji nuklearke, je ne bi gradili. Pri JE Krško gre za to, da skušamo izkoristiti, kar imamo, in da pri tem upoštevamo mednarodna merila."

Očitno se z zadnjim delom izjave strinja tudi slovenska vlada, ki je že naložila ministrstvu za okolje in prostor (se pravi RUJV), da do marca pripravi celovito poročilo o delu treh komisij in predlaga prednostne naloge in ukrepe. Že po predstavitvi študije o možnosti zapiranja krške jedrske elektrarne je postalo jasno, da takega objekta ni moč zapreti čez noč, ampak da mora odločitev o zapiranju do dejanskega zaprtja preteči najmanj desetletje.

Draga varnost

Če torej vlada sprejema formulo X+10, bo morala poskrbeti tudi za ustrezno varnost objekta v času obratovanja. Res pa je, da varnost že zdaj ni poceni, dodatni ukrepi pa bodo terjali še dodatne stroške. Očitno se vsaj nekaterim ne bo mogoče izogniti, zato lahko nehamo govoriti o poceni in čisti energiji iz jedrske elektrarne. Računi bodo čisti šele potem, ko bodo v ceno elektrike iz Krškega vključeni tudi stroški za varno obratovanje, za iztrošene dele, za trajno odlaganje nizko, srednje in visoko radioaktivnih odpadkov, za varno zaustavitev in razgradnjo elektrarne, za doslej nepopravnane stroške in morda tudi še za gradnjo novih elektroenergetskih objektov.

Ali lahko torej Posavje, Slovenija in tudi širši kos Evrope mirno spi ob delujoči jedrski elektrarni v Krškem? Takega odgovora nobena od komisij ni dala. Preveč je še odprtih vprašanj, tveganj v tehnologiji in predvsem v t. i. človeškem faktorju. Stoodstotne zanesljivosti ni pri nobeni tehniki, saj jo je nenazadnje izdelal (zmotljivi) človek, ki z njo tudi upravlja. Ob tem se moramo še spomniti, da ta reč pušča za sabo še cele kupe jedrskih odpadkov, za katere vse bolj kaže, da bodo ostali kar v Krškem. Posavci se ne čutijo varne ob tem objektu, vendar ga zdaj imajo, in to ne le zase, ampak tudi za prihajajoče rodove. Tu bo ostal, pa če se bo politika za zapiranje odločila zdaj ali pa čez nekaj let.

BREDA DUŠIČ-GORNIK



po treh letih začeli počasi dobivati nazaj tisto, kar so vložili v gojišče. Zato sedaj že razmišljajo o tem, kako bi to svojo dejavnost vključili v turistično ponudbo. Zlasti v kmečki, a tudi v lovski turizem, slednji predvsem kot lov na trofejne živali. Z golažem



Slavko Dragman

iz divjačine se je kmetija Dragovan že predstavila na nekaterih prireditvah. V prihodnje načrtujejo tudi druge mesne izdelke, predvsem pa želijo čim več mesa vnovčiti doma, kamor bi povabili turiste. Da ne bi bilo zanimanja za meso, se ne boje, saj je že sedaj veliko povpraševanje. Meso damjakov je namreč izredno kvalitetno in vsestransko uporabno, tudi dietetično.

Sicer pa Dragovanovi razmišljajo, da bi v bodoče svojo kmetijo razvijali v dve smeri. Poleg gojenja divjačine in s tem povezanega razvoja kmečkega turizma bodo svojo kmetijo gradili tudi na predelavi mesa in trgovini z njim, s čimer je Slavko že začel. "Naša kmetija, na kateri sem že četrti Dragovanov gospodar, je med drugo vojno povsem pogorela. Oče jo je začel obnavljati, jag pa se trudim, da bi jo postavil na trdne noge in da bi dobila sloves, ki ga je nekoč že imela. Zavedam se, da je za to potrebno veliko časa, zagnanosti in vztrajnosti," pravi Slavko Dragovan. In seveda pridnosti, ki je pri Dragovanovih ne manjka, nanjo pa se privajata tudi že sinova Andrej in Slavi.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Ruperški graščak s premalo modre krvi

Člane zgodovinskega krožka z OŠ Šmihel, ki ga vodi Janja Bukovec, so pritegnile razvaline gradu Ruperčvrh. Zanimala jih je preteklost in usoda gradu, vendar se v mladi raziskovalni vni niso zadovoljili le s tem, kar so lahko prebrali v člankih in knjigah, ampak so se pogovorili še z g. Anatolom Fabjančičem, nekdanjim in ponovnim lastnikom ruperškega posestva. Iz daljšega pogovora z njim, ki so ga opravile učenke Maša, Nastja in Nina, povzemamo najzanimivejše.

- Na Ruperčvrhu ste preživljali otroštvo. Slišali smo, da ste bili kar navihan otrok.

"Da, res sem bil kar precej navihan, a to bolje vedo drugi. Za otroke premožnih staršev, predvsem za grajske otroke, so takrat skrbele guvernante. Tudi jaz sem jo imel, dokler nisem šel v dveletno osnovno šolo v Birčni vasi. Guvernanta, ki je bila plemiškega rodu, se je vsak torek z vlakom pripeljala iz Kandije, kjer je živela, in se do petka ukvarjala z menoj, saj so bili moji starši preveč zaposleni."

- Solanje ste nadaljevali na novomeški gimnaziji. V kakšnem spominu vam je ostala?

"To so bila zame zelo lepa leta. Kljub zgodnjemu vstajanju. Do pouka sem počakal vočetoželezničarski pisarni. Tam se je vedno kaj zanimivega dogajalo.

Spomin na sošolce in profesorje je še vedno živ in rad se srečujem z njimi. Vendar maturiral nisem v Novem mestu, ampak v emigrantski gimnaziji v Italiji. Študij sem nadaljeval na trgovski akademiji v Benetkah. Življenjska usoda je hotela, da sem še pred koncem študija odšel v Argentino."

- V literaturi in filmih beremo in vidimo, kako so se graščaki med seboj obiskovali. Ali so bili pri vas taki običaji?

"Čajanke pri Langerjih na Pogancih so bile najbolj pogoste, vendar jih nisem maral, ker je bil to en sam ceremonial. Oni so k nam redkokdaj prišli. Redki so bili tudi obiski ostalih graščakov. Spominjam se enega samega obiska otoškega grofa. Visoka družba se je držala stran od nas, mi pa se jim nismo želeli vsiljevati. Še danes opažam, da se me nekateri izogibajo."

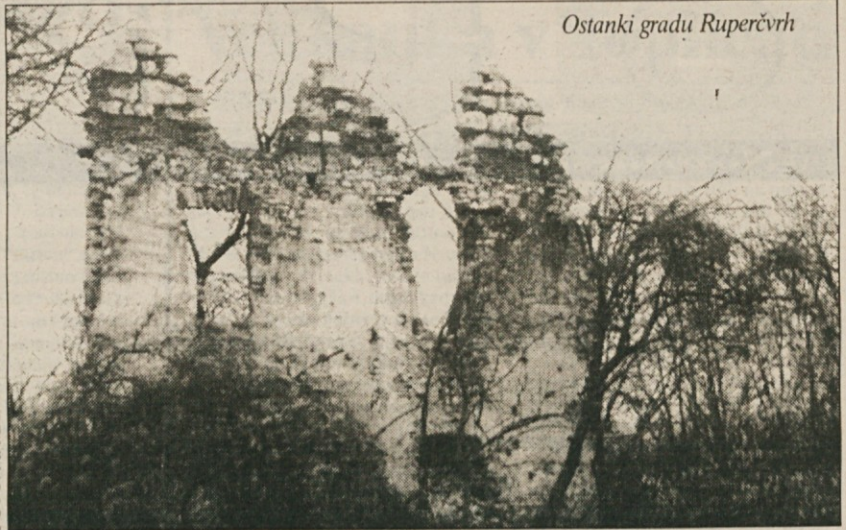


FOTO: T. JAKŠE

- Zakaj?

"Zadeva je preprosta: v naših žilah se ne pretaka plemenita, modra kri. Predniki po mami strani, Staretovi, so bili ljubljanski trgovci, ki so si nabrali denar s trgovino in mešetarjenjem v času Ilirskih provinc, premoženje pa se je povečalo še s poroko. Družina Stare je ena izmed petih slovenskih družin, ki se je dvignila s pobiranjem davkov po letu 1848, ko je bil odpravljen fevdalizem. Lahko jih uvrščamo med prve

FOTO: M. MARKELJ



Ostanki gradu Ruperčvrh

slovenske kapitaliste.

- Kdaj je Ruperčvrh prišel v vaše roke?

"1919 ga je kupil ded za babico Josipino Stare. 1936 ga je podedovala moja mati Dora Stare."

- Vaš oče je bil inženir, zaposlen na železnici.

"Moj oče je bil suštarjev sin, torej iz revne družine. Poroka z mojo materjo je v tistem času pomenila pravi socialni škandal. In zaradi tega smo bili ves čas bolj izolirani od drugih. Oče pa se sprejemov sploh ni udeleževal. Vzdevek suštarjev sin ga je preveč bolel."

- Ko smo brskali po gradivu o Ruperčvrhu, smo ugotovili, da je malo informacij za čas 2. svetovne vojne. Kaj se je pravzaprav dogajalo?

"Med vojno je življenje na posestvu nekaj časa teklo po ustaljenih tirnicah. Za posestvo je v celoti skrbel oskrbnik Jože Flander, njegova desna roka pa je bila Micka Zupančič. Dokler je bil on oskrbnik, je bilo vse dobro. Okoliški gradovi so že goreli, naš pa je bil še cel. Mislim, da po oskrbnikovi zaslugi, saj je sodeloval s partizani in z OF. Zadeve so se bistveno spremenile, ko je iz solidarnosti dal zatočišče brezdomcu iz Štajerske. Bil je orožnik, zato je s seboj imel orožje. Iz varnosti sta ga z oskrbnikom zakopala na vrtu. Ta človek, ki je pri nas dobil zavetje, je kasneje vodil Italijane na veliko hajko. Prišli so tudi k nam. Zahtevali so orožje. Trdili smo, da ga nimamo. Tedaj pa je Mohar pokazal zakopano orožje. Skrbnika so takoj odpeljali in ga še z dvema domačinoma ustrelili pri železniškem predoru. To se je zgodilo leta 1942."

- So tega dne zažgali grad?

"Ne, so ga pa nameravali, vendar je poveljnik italijanskega oddelka menil, da se taka palača ne zažge vsak dan. Od tega dne je šlo vse narobe, saj smo ostali brez zaščitnika."

- In kdaj je zagorelo tudi pri vas?

"4. aprila 1943. Zjutraj se je na Ruperčvrh pripeljal Milovec, uradnik veške papirnice, da bi naredil obračun za smrekovo hlodovino, zato je mati odšla v mesto po očeta. Naročeno ji je bilo, naj se vrne ta naslednji dan. Gostu je služinčad pokazala sobo in se spravila spat. Ob 2. uri zjutraj so prišli partizani. Pobrli so, kar jim je bilo všeč, nato pa zavese polili z bencinom. Gradšč je zagorel kot bakla. Predvidevamo, da je ta službenec ponoči odklenil vhodna vrata in v gradič spustil požigalce. Od tega časa smo živeli v mestu, le mati je ostala na Ruperčvrhu in naprej vodila posestvo. 16. avgusta 1943 smo se z vlakom pripeljali na Ruperčvrh, a do gradu nismo prišli. Pri današnji gostilni so očeta zajeli partizani in ga odpeljali v Kočevski Rog, v Podstenice, kot smo izvedeli kasneje. Mati je odjahala za njimi in poskušala partizane pregovoriti, a so jo zavrnili. Vojaško sodišče v Kočevskem Rogu je bilo korektno. Oče se je vrnil s papirjem, da je lojalen državljan. To, da so ga po 14 dneh izpustili, je bilo nenavadno za tisti čas. Čudno je bilo tudi Italijanom in so ga odpeljali na zaslišanje. Ne vem, koliko časa so ga zadrževali, vem pa, da je bil 3. septembra 1943 že v svoji hiši na Glavnem trgu."

- Med vojno so vam ubili očeta. Kako je prišlo do tega?

"Po bombnem napadu na Novo mesto 2. oktobra 1943 se je družina preselila na Ruperčvrh, stanovali smo v gospodarskem poslopu. Mislim, da se je z veliko nemško ofenzivo struktura OF za nekaj časa zrušila. Lokalni vsemogočnejši so vzeli pravico v svoje roke in zgodilo se je to, česar smo se ves čas bali. 21. oktobra 1943 ob 12. uri se je nekdo iz Birčne vasi (ime mi je znano), pozanimal, če je oče doma. Po trdim odgovorih je odšel brez besed, mimogrede pa pobral dve verigi. Ob 16. uri se je vrnil z novico, da je objavljena mobilizacija vseh moških do 55. leta starosti. Oče se je postavil

v bran, češ da je star že 56 let, a se za mož to ni zmenil. Ko je odšel, me je oče hitro zakopal v seno, ker se je zbal, da bodo odpeljali tudi mene. Prišli so po večerji in oče je moral z njimi. Mati jih je poskušala prepričati, naj ga izpustijo, zato je odjahala za njimi. Na železniški postaji jo je k sreči nekdo prepračil, da se je vrnila domov. Oče je noč preživel na skednju v Padežu z Micko Golob in nepoznanim kmetom iz Posavja. Naslednje jutro so jih postrelili in zmetali v jama, v kateri je že bilo 14 trupel. Pred smrtjo je oče rekel: ŽTvoja želja se bo izpolnila. S tem je povedal, da je v njegovo usmritev vpleteno osebno maščevanje. O tem poboju je pisal tudi Dolenjski list 12. septembra 1991 in tam so imenovani ljudje, ki so sodelovali v poboju."

- Torej ni bilo nobenega razsodišča? Viri omenjajo naglo sodišče v Birčni vasi.

"Ne, nobene sodbe ni bilo. V šoli so bili zaprti tudi drugi ljudje. Eno skupino so izpustili, 14 ljudi pa so ubili v Padežu. Če bi očetu sodili, bi obstajali kakšni dokumenti, tako pa jih nisem nikjer našel. Kasneje je materi eden izmed paznikov prinesel kos očetove suknje in nekaj njegovega denarja."

- Kaj se je zgodilo z vami?

"Takoj 22. oktobra 1943 je mati pripravila moje stvari in me poslala v Novo mesto, sama pa je s sestro ostala na Ruperčvrhu. Čez dva dni zvečer je prišlo anonimno pismo, naj se mati umakne, ker bodo prišli tudi ponjo. Spominjam se, kako sta sredi noči prihiteli v našo hišo v mestu strgani in preplašeni. Verjetno sta si z begom rešili življenje. Na Ruperčvrh se nista več vrnila. Opolnoči so ju res prišli iskat. Ker gospodarice ni bilo, so se hoteli znesti nad služinčadjo, a jih je rešil eden izmed aktivistov. Ob koncu vojne, 5. maja 1945, sva se s sestro prek Celovca umaknili v Italijo. Bila je težka, res težka pot. V Italiji ni bilo težav, ker sva s sestro bila italijanska državljani. S seboj sva imela namreč italijanski izkaznici iz časov okupacije. Nastanila sva se pri teti."

- Nato vas je pot vodila v Argentino. Zakaj ravno v Argentino? Ste tudi tam imeli sorodnike?

"Ne. Čisto slučajno. Italija je bila preplavaljena z begunci. Zadeve so postale kritične, ko so zavezniki zapustili Italijo. Leta 1947 smo slovenski begunci po posredovanju izseljenškega duhovnika Hladnika od ge. Peronove, ki je prišla v Vatikan, dobili 15.000 naselivitvenih dovoljenj. Zreb je določil tudi mene in tako sem prišel v Argentino."

- Kako je begunstvo sprejela vaša mati?

"Zelo težko. Ona je bila najbolj prizadeta. Nikoli več se ni nasmejala. Imela je veliko slovenskih prijateljev, vendar nikoli ni mogla pozabiti tega, kar se ji je zgodilo v Sloveniji. Pokopana je v Argentini."

- Ali ste kdaj upali, da se bodo razmere v Sloveniji tako spremenile? Kako ste spremljali plebiscit?

"Nikoli nisem pričakoval takega preobrata. V času plebiscita v Sloveniji smo imeli neke vrste plebiscit tudi Slovenci v Argentini in dva dni pred odločanjem v domovini glasovali za samostojno Slovenijo. Seveda to niso bili uradni glasovi, a so bili v moralno podporo. Sam sem spremljal osamosvojitve Slovenije prek mehiške televizije. Moram reči, da mi je bilo toplo pri srcu."

- Kako poteka proces vračanja lastnine?

"Ne bi se mogel ravno pohvaliti. Od stavb, kot kaže, ne bom dobil nič, že najdemo prava opravčila. Pričakujem pa, da bom dobil odvzeto zemljo. Vendar kaj naj zdaj z njo, če še motike nimam kam spraviti? Sicer pa bomo videli, kaj bo prinesel čas."

- Kaj menite o današnjem dogajanju v Sloveniji?

"Nisem več tak optimist. Moti me cel kup stvari. Vseeno pa upam vse najboljše za Slovenijo."

naše korenine

Starosti je jok blizu

Prazniki so mimo, a v kuhinji pri Balkovčevih v Ziljah je še vedno praznično. Pri katerih Balkovčevih, se bo takoj vprašal človek, ki pozna to vas, ležečo ob Kolpi kakih pet kilometrov nižje od Vinice. Družin s priimkom Balkovec je v tej vasi namreč več. Tudi Jožetov Balkovec, kakor je ime gospodarju in njegovemu sinu, je v vasi še nekaj. Nima pa vsak Jože Balkovec v Ziljah mame in babice, ki bi praznovala devetdeset let. Pri Balkovcu na Ziljah številka 29 pa jo Jožeta imata. Prav zato so božični in novoletni prazniki pri hiši nekoliko podaljšani, obiskovalce pa na mizi še vedno čaka kaj boljšega. Naj se ve, kdaj je Ana Balkovec praznovala devetdesetletnico! In naj ji bo ponujeno sedaj, če je že sicer bila v življenju za marsikaj prikrajšana. Žal pa se stvari za nazaj ne dajo popravljati, in če je človek v mladosti pogrešal kruha, mu nič ne pomaga, če ga ima v visoki starosti dovolj. Še najtežje pa je, če se v visoki starosti spominja, kako je bil opeharjen za tisto, kar pripada pravzaprav vsakemu: brezskrbno otroštvo. Ana Balkovec je bila, in verjamem ji, ko pravi: "Starejši si, bolj ti je jok blizu."

Pa Ana dandanes pravzaprav nima nobenega vzroka, da bi jokala. Živi v prijazni družini, čisto ima in toplo in jesti dobi, kar si poželi. Le spomini so težki. Rojena je bila v sosedstvu. Čadonič se je pisala, kar je bilo eden od pogostih priimkov v Ziljah. Precej pogosta sta še Čemas in Starešinič. Očeta je izgubila že zgodaj. Za kruhom je odšel v Ameriko in tam umrl. Ko ji je bilo štirinajst let, je umrla še mati. Tako je četrto mladoletnih otrok ostalo samih in poskrbeti so morali zase, kakor so pač vedeli in znali. Ana se je zato poročila še sorazmerno mlada z enim od najbližjih sosedov. Saj je bilo interesentov za ženitev dovolj, a fantom so starši branili zvezo z njo, ker ni bila iz premožne hiše. Vzel jo je lahko le tisti, ki mu za doto ni bilo mar. To je bil sosed Jože Balkovec. A komaj je rodila prvega sina, že je bila vdova. Tudi Jože je, tako kot mnogo drugih mož iz te doline ob Kolpi, odšel iskat sreče onkraj luže. A našel je smrt v nekem kanadskem rudniku. Ani je ostal Jožetov otrok Franci in dolgovi. K sreči je imel Jože

doma še brata Franceta. Ta se je poročil z bratovo vdovo in rešil družino iz stiske.

Pozno januarsko popoldne je že, ko sedimo pri devetdesetletni Ani v kuhinji. Njen sin Jože, nečak in sosed Jože Čadonič ter njena snaha Marija in se pogovarjamo o starih časih. Ana pripoveduje, kako težko in žalosti polno je bilo njeno življenje, drugi jo dopolnjujejo, kjer se ji zgodba ustavi. Kot bi tenke niti predla v eno in iz te tkala platno svojega življenja. In to platno je grobo, raskavo, kot tisto, ki ga je v svojem življenju dosti z lastnimi rokami zares stakla na domačih statvah. Zunaj piha topel veter, pobira zadnje zaplate snega in tam v dolini pod vasio je v mraku komaj slutiti šumenje Kolpe, vse nabrekle od snežnih voda.

Okoli Kolpe se je marsikaj dogajalo. Od nje je Ana na glavi prinesla marsikateri škaf vode, k njej je gonila napajat živino, v njej je namakala lan in konopljio ter oblagala predivo s kamni, da ga voda ni odnesla. A kadar je voda nenadoma narasla in se razbesnela, tudi to ni dosti pomagalo. Tedaj je reka pobrala svoj davek. Kdo bi preštel vse škafe perila, ki jih je Ana stepla na zlizanih skalah, naj je sijalo vroče sonce ali pa grizel strupen mraz, da se je megla dvigala iz vode, kot bi bila krop! A to so bile stvari, ki jih je bila Ana vajena. Najhuje je namreč grizlo življenje samo, proti njegovim ugrizom pa

ni bilo zdravila. Drugemu možu Francu je Ana rodila še dva otroke. Najmlajša hčerka je komaj zrasla iz plenice, že sta oba Franca, mož in sin, morala dom zapustiti. Mož je odšel s partizani, sina pa so na travniku pri delu zalotili Italijani in ga odpeljali na Rab. Nikoli več se ni vrnil domov. Tudi mož France je bil v partizanih hudo ranjen. Pozdravil se je v partizanski bolnišnici Franja. Ana se je medtem poskušala prebiti skozi življenje, kakor je vedela in znala. Ni bilo lahko z dvema otrokoma, medtem ko je vsenaokrog divjala vojna. Nekajkrat se je streljanje nevarno približalo. Partizani so se onkraj Kolpe večkrat spopadli z ustaši, ko jim je šlo za nohte, pa so se umaknili tostran reke in takrat so krogle nevarno švigale okoli voglov. K sreči vojna vasi Zilje ni prizadejala večje škode, zapustila je le globoke raze v srcih ljudi.

Da, težka so desetletja, ki šibijo rame na Balkovčeve mame. Nič lepega se ne mora spomniti. Vendar so bili v njenem življenju tudi lepi trenutki, le da so potisnjeni bolj v ozadje. Spomniti jo je treba nane. Kako je bilo na primer takrat, ko so se dekleta zbirala v Šoštarjevi hiši, si prepevala, potem pa, ko so prišli še fantje, z njimi zaplesala. Ali kako je bilo na "badnjak", "vezem" in drugih večjih cerkvenih praznikih, ko so v dolgi koloni hodila k maši v Vinico, seveda vedno na očeh domačih fantov, ki so jih spremljali iz dostojne razdalje. Pa vaška žegnanja ob prazniku domačega patrona sv. Antona? Seveda se jih Ana spomni, le črni spomini so prevladali, ker jih je resnično preveč. Pa še tako blizu so nekateri. Onkraj Kolpe je kdaj pa kdaj še slišati bobnenje, za novoletno noč pa je bilo z one strani slišati streljanje, kot bi bila prava vojska. "Ubožci," pravijo Ziljčani, "več imajo orožja kot kruha."

TONE JAKŠE



Ana Balkovec iz Zilj v krogu svojih domačih.

13

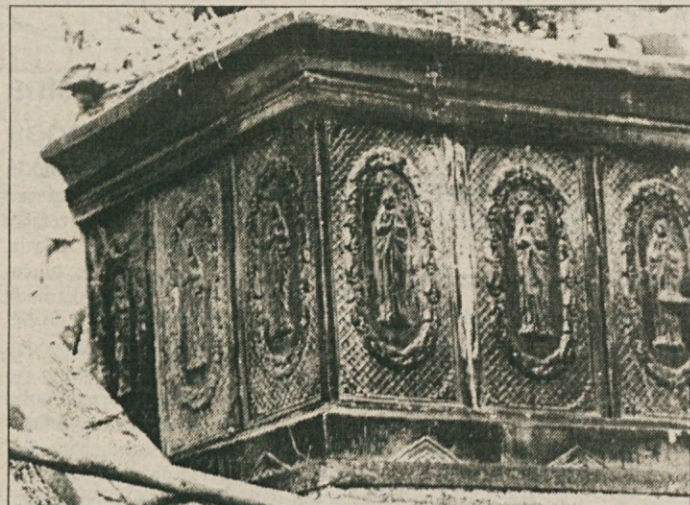


FOTO: Iz fototeke ZVNKD Novo mesto

KRUŠNA PEČ - V kmečkih hišah je bila velika krušna peč, ki je stala nasproti mize z bogkovim kotom, pravo zavetje. Pozimi je prijetno ogrevala premražena telesa, na njej so se igrali otroci in spremljali dogajanje v veliki hiši, nad njo so se sušila premočena oblačila, pod klopjo pa čevlji in škornji. Zapuščene lesene hiše se sesedajo same vase, trdno zidane, z lepimi pečnicami okrašene peči pa kljubujejo zobu časa. Kot trdni braniki domačnosti in toplote minulih časov stojijo pod vročim poletnim in mrzlim zimskim nebom: tako tudi peč (na sliki) v propadajoči hiši v Malem Lešču nad Metliko. (Pripravila umetnostna zgodovinarica in etnologinja Marinka Dražumerič)

Iz Trdinovih rokopisov

Za točo kriv kaplan - Po tržki gori bila je precej toča. Ljudje pravijo nekteri, da je kriv mežnar, ker ni zvonil tisti dan oblaku in mislijo ga zato tudi odvreči. Drugi pripisujejo nesrečo šentpeterskemu kaplanu, ki je motil plovana, šetaje se takrat po polju z njim, da ni mogel moliti in točo zagovoriti.

Obrekljivi mojstri skaze - Pohošni rokodelci res malo rajtajo, ali tem več popivajo. Dobiček z njimi je domišljen. Večidel so mojstri skaze in tudi tatovi, anektovaje konec, usnje, platno etc., kar ostane. Razun tega so strupeni opravljivi in obrekovalci. Kar vidijo, slišijo, opazijo v eni hiši, nosijo dalje v drugo, tretjo etc. Tako se naredi marsikako sovraštvo in čovek se čudi kako natanko vedo ljudje daljnjih vasi privatne skrivnosti in slabosti.

Raje k pokveki - Kmetje krav ne gonijo tudi ne k naj krasnejemu plemenu biku, če je treba plačati le en groš več ko drugej, če se prav drugej nahaja naj slabeja bičja pokveka. To se zove na Dolenjskem pamet in varčnost. Rede pa telico po dve leti zastop, če prav jim krma ne ostaja in bi dvakrat bolj kazalo teleta prodati in si rediti mesto njih raje dobro mlečno kravo, ki koristi vedno tudi z mlekom in telci ne le z gnojem.

Brezznačajni meščurji - Za denar, dobiček in celo za oblubo dobička store vse. Župana volili so zato, ker so jih sleparili, da se bo znižal vinski dac. Prosil so sami za vojake, ki jih se boje povsod, le da bi dali kaj izkupati v krčmah in prodajalnicah, nič zato, če tudi žene zapeljuje in device skrunijo. Županu se klanjajo in ga zovo v novinah ženijalnega! čeravno ni do zdaj še ničesar storil za mesto ali župan je bogat in to je dosti - to je tudi glavni vzrok, da se vedno ližejo in z repom migajo pred vsako vlado.

NAŠA ZGODBA

PI. M.

UKRADENA SLIKA

Nekoč se je rodila zelo zaželjena deklica. Bila je nabrita in vedra za deset bratcev. Njena govorica je bila vedno polna zakajev. In le težko je bilo najti prave odgovore na njena vprašanja.

Zelo zgodaj smo ji dali v roke knjige, barvice in papir. Pravzaprav je to sama želela. Zadoljila se je tudi s peskom in paličicami. V betonu je mimogrede ustvarila svojo umetnino. Ni je bilo stvari, ki je ne bi znala izkoristiti s svojo izredno bujno domisljijo. Kjeroli smo bili, nikjer niso smele manjkati barvice. Papir si je pričarala, če ga slučajno nismo imeli s seboj. Tako so predšolska leta minila kar mimogrede. Tudi osnovna šola z nekaj krepkimi bolečimi praskami. V srednji šoli, ki jo je deklica obiskovala v Novem mestu, smo naleteli na čudovite ljudi, ki so ji znali prislusniti, svetovati in jo napotiti v prave roke. Tako je lahko uspešno raz-

vijala svoj talent. Zelo smo jim hvaležni. Tisočkrat hvala!

V tem času je imela kar nekaj razstav. Na eni od njih, ki je bila že pred leti v Centru srednjih šol v Novem mestu, je zginila slika Šopek lilij. Ta slika mi ne gre in ne gre iz spomina. Želela sem si jo ohraniti v spomin na njeno in moja lepa leta. Tatvina nas je zelo pretresla. Nikoli ne bom razumela, kako je mogel kdo ukrasti otroku sliko. Sprašujem se, kdo je to storil in zakaj.

Danes ga ne obsojam več. Želim si le eno. Dobiti sliko nazaj. Prosim. Iz srca vas prosim: "Vrnite mi jo!" Ne more vam pomeniti niti kapljico tega, kar pomeni meni. Vrnite mi bo vero in zaupanje v človeka. Pošljite nam jo! Tudi če jo pri- nesete osebno, vas bomo lepo sprejeli. Jaz sem vam že zdavnaj odpustila. Dobili boste drugo. Samo ne Šopka lilij. Ta Šopek je moj. In res ni prav, da ga ima- te vi!

P. K.

KJE STE, OTROCI MOJI?

Kako me ubija samota, ne ve nihče razen mene. Še nisem dosegla Abrahama, a so bolečine pri srcu vedno hujše, ko se sprašujem, zakaj sem ostala sama. Rodila sem sedem otrok. Trije so šli po svetu, ne tako daleč, a časa zame nimajo.

Kje ste, otroci? Čakam vas ves dan! Ko bi se le pripeljal avto z vnučinjami! Vedno imam zan- je kaj sladkega, tu pa tam jim kupim igračko, a mojih otrok ni. Le redko se ogasi hčerka za kratek čas. "Kako kaj?" in po- tem hitro "Na svidenje!"

Kar naprej se jim mudi, tem mojim otrokom, mudi se jim v službo, mudi se jim po opravkih, le doma pri meni jim je dolgčas. Imam lepo stanovanje, kar pre- veliko zase; sama sem, moža že dolgo ni več. Ali imajo moje hče- re res toliko dela? Danes ima gospodinja doma manj dela kot nekdaj. Pred leti ni bilo pralnih strojev, pomivalnih strojev, se- salcev, mikserjev in vsega, kar danes lajša gospodinjam delo.

Jaz sem hodila v službo, prala na roke, kuhala danes za jutri, da ne bodo otroci lačni, pa sem še ved- no imela čas za lepo knjigo. Da bi imela še živo mamo, posveti- la bi ji svojega časa, kolikor bi mogla!

Pri sedmih otrocih mi je tako kot ženskam, ki nimajo nobe- nega.

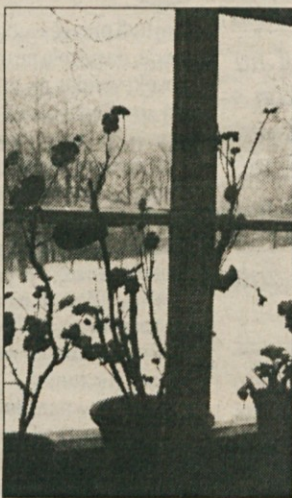


FOTO: M. MARKELJ



Pet knjig Prešernove

Prešernova družba je sicer v težavah, vendar pa je tudi letos pripravila bogat knjižni paket za svoje naročnike in seveda za vse ljubitelje dobrih knjig. Redna letna zbirka za leto 1994 obsega pet knjig, med njimi je dvojce leposlovnih del, dvojce poljudnih in Prešernov koledar.



KOLENDAR 1994 se začneja z obi- čajnim koledar- skim delom, ki je tokrat likovno op- remljen z repro- dukcijami slik naše- ga znanega in v svetu uveljavljene- ga slikarja Jožeta Ciuhe, ki letos slavi 70-letnico. Ostali del je posvečen pomembnim dogodkom in osebnos- tim, katerih okrogle obletnice rojstva ali smrti bomo praznovali letos, ome- nimo Josipa Jurčiča, Ivana Gregorčiča, Prežihovega Voranca, Destovnika Kajuha in Jožeta Pahorja. O zgodovin- skih dogajanjih govore pripevki o Slo- veniji v Jugoslaviji, o sarajevskem aten- tatu, o slovenskih kristjanih in politikih in o letu 1944. Tu je še zapis o partizan- skem pevskem zboru in gledališču, o lani umrlem pisatelju Potrču, o sloven- skem šolstvu na avstrijskem Koroškem, o slovenski manjšini v Porabju, o stari Ljubljani, o čarovnicah v slovenskem ljudskem izročilu, o drogah pa o ko- rupciji, vmes pa nekaj literature in drobnih zanimivosti. Koledar je skrat- ka knjiga, ki bo najbrž večkrat v rokah.

Kadar komu voščimo, mu zaželimo predvsem zdravja in sreče. To sta živ- ljenjski dragotini, ki bi ju vsi radi imeli, zato bo marsikdo z zanimanjem in morda tudi s koristjo prebral knjigo dr. Tanje Poberaj POT DO SREČE IN ZDRAVJA. Avtorica v tem zdrav- stvenem priročniku obravnava poti do psihofizičnega ravnanja, ki je osnovni pogoj za zdravje in zadovoljstvo, pose- bnost knjige pa je v tem, da pri napotkih upošteva tako dosežke zahodne kot vzhodne civilizacije na področju medi- cine.



Sedeja LJUBEZEN V STOTIH SLIKAH. Gre za izbor stotih slik z erotičnim motivom v slovenskem slikarstvu od srednjega veka do mo- dernih časov, od fresk z erotičnim nabojem na stenah cerkva do abstrakt- nih sodobnih grafik, ki prav tako na

svojestven način odsevajo avtorjevo erotičnost, če ne drugače pa v strastni ljubezni do krepke poteze in preta- njene barvne rešitve. Reprodukcijsko vsake slike spremlja duhovito in vsa- komur dostopno napisano Sedejevo besedilo, branja vredna pa je tudi obsežna spremna beseda.

Za ljubitelje literature je v paketu poskrbljeno z dvema knjigama. Zgod- ba Vitana Mala NA RANČU VE- RANDA je namenjena mlajšim bral- cem, govori pa o mladih junakih, kakršnih doslej v mladinski literaturi nismo srečali veliko - o rejencih.



Odraslim je na- menjen roman KI JO JE MEGLA PRINESLA ta čas gotovo enega najuspešnejših slovenskih pi- sateljev mlajše ge- n- eracije Ferija Lainščka. Taras Kermauner v spremni besedi ocenjuje to delo kot Lainščkov najboljši roman doslej in ga postavlja v vrh sodobne slovenske proze. Pisatelj v njem govori o vasi sredi prekmurskega močvirja in o usodi mladostnega para, ki se je razšel, potem pa se ponovno sreča, fant kot župnik, dekle pa kot žena njegove- ga prijatelja. V tem okviru Lainšček splete izvrstno pripoved, ki bo gotovo pritegnila številne bralce.

MILAN MARKELJ

Odtisi časa

Pisatelj, publicist, prevajalec, novinar in urednik Franček Bohanec je drugoval in si dopisoval z nekaj znanimi slo- venskimi besednimi ustvarjalci, med njimi so bili Anton Ingolič, Matej Bor, in Ivan Potrč, torej literatistarejše "par- tizanske" generacije, ki so za vedno odložili pisateljska peresa v zadnjem času. Bohanec je zbral svoje esejistične zapise, v katerih govori o njihovem živ- ljenju in delu, jim pridružil nekaj pisem, ki so mu jih pisali omenjeni pisatelji, in vse skupaj povezal v snopič s še nekaj svojimi zapisi o Jožetu Javoršču in Kar- lu Destovniku-Kajuhu ter s po eno Pot- rčevo, Ingoličevo in Borovo pripovedjo. Tako je nastala knjiga esejev, pisem in pripovedi, ki jo je naslovil ODTISI ČASA. Tako Bohančevi eseji kot pis- ma in prispevki pisateljev so namreč svojevrstni pričevalci časa in razmer, ponujajo osebna videnja, občutenja in razmisleke o našem času in o ljudeh teh dni. Kot je zapisal avtor, se s to knjigo ne razširja samo naša vednost, pač pa se z njo krepi naše osebno in narodno samoozavešanje. Branje je zanimivo, saj so številne misli lahko netivo za bralčevo lastno razglabljanje, ima pa knjiga zaradi pisem seveda tudi doku- mentaren značaj.

MiM

Ustanovni občni zbor je bil 4. maja 1892 na Duna ju, na Eschenbachgasse št. 11, v predavalnici Kluba avstrijskih železniških uradnikov. Navzočih je bilo 20 podpisnikov osnovnih delnic, ki so zastopali 29.700 delnic ter imeli skupno 2970 glasov. Vlado je zastopal dr. Zdenko von Forster. Občni zbor je otvoril dvorni svetnik dr. Franc Lihartzik, na predlog kneza Auersperga pa je bil za predsednika izvoljen baron Švegelj.

Iz seznama delničarjev je razvidno, da je Kranjska hranilnica vpisala 2.000, Trboveljska premogovna družba 1.000, mesto Ljubljana 500, knez Karel Auersperg 500, novomeški okraj 140, mesto Kočevje 100, Hranilnica Kočevje 50, občina Ribnica 40 goldinarjev in deset zasebnikov še skupno 350 goldinarjev.

Na občnem zboru so izvolili tudi člane upravnega sveta. To so bili: knez Karel Auersperg, baron Josip Švegelj, generalni ravnatelj Kranjske industrijske družbe Karel Luckmann, Ivan Murnik in dr. Adolf Sohaffer iz Kranjskega deželnega odbora, trgovinsko ministrstvo je delegiralo Franja Šukljeta in dr. Franca Lihartzika, Kranjska hranilnica dr. Jožeta Suppana in Otmarja Bamberga, Trboveljska premogovna družba pa dr. Emanuela Reifa.

Vsi obračunani stroški za gradnjo dolenskih prog (Ljubljana-Grosuplje-Novomesto-Straža in Grosuplje-Kočevje) so dali seštevke 18.200.000 kron.

Za gradnjo proge je Delniška družba dolenske železnice najela posojilo 7.000.000 avstrijskih goldinarjev (7.000.000 goldinarjev = 14.000.000 kron = 3.500.000 predvojnih dinarjev = 350.000 din DFJ). Do 30. aprila 1936 je družba izplačala in uničila obveznice za 4.683.600 goldinarjev, nadaljnjih 1.736.000 goldinarjev dolga je družba odplačala do 11. marca 1939 in uničila obveznice. Ob likvidaciji Dolenjskih železnic so uničili še obveznice za 380.600 goldinarjev, tako je o- stalo le še za 199.200 goldinarjev nevnovčenih in



DOLENJSKE ŽELEZNICE

3

neuničenih obveznic.

Prva slovenska železniška delniška družba

V minulih petih desetletjih smo bili navajeni, da smo si pod pojmom delniška družba predstavljali skupino kapitalistov, ki brezobzirno izkorišča potnike in železničarje. Za Delniško družbo dolenske železnice to ne velja. S posebno pogodbo je namreč prepustila uporabljanje svojih prog državnim železnicam in je tako država določala prevozne cene in delovno razmerje zaposlenih. Koristi družbe so bile še dodatno okrnjene z novo pogodbo o zakupu iz leta 1913. Po njej je delniška družba dobila od države le znesek, ki je bil potreben za redno amortizacijo prioriteta posojila iz leta 1892, in letni pavšal 16.000 kron, ki je bil leta 1920 spre- njen v 40.000 din. Tako je imela delniška družba leta 1927 le 830 din dobička. Boljše je bilo naslednje leto, ko je bilanca pokazala 35.586 din.

Po prvotni koncesiji bi proge d.d. Dolenjske železnice prešle brezplačno v posest države po 90 letih, to je leta 1981. Pogodba iz leta 1913 pa je koncesijsko dobo skrajšala za 15 let, tako da naj bi proge prešle v last države leta 1966.

Delniško družbo Dolenjske železnice štejemo za prvo delniško družbo železnic v Sloveniji, saj so bile vse proge v Sloveniji, delničarji pa domači.

Priprave na gradnjo kočevske proge

Ob prvotnih prizadevanjih za dolenske proge je bila kočevska proga le obrobna zadeva, čeprav je premogov- nik v Kočevju obratoval že od leta 1803. V predlogu načrta ilirskih železnic leta 1872 je bila železniška zve- za s Kočevjem predvidena le kot stranska proga, ki bi se odcepila od proge Ljubljana-Karlovce v Vrčicah (nad

Semičem) in vodila skozi Črmošnjice in Rajhenav v Kočevskem Rogu do Kočevja. Proga proti Kočevju naj bi namreč imela predvsem gospodarski pomen: odprla bi pot do nahajališč rjavega premoga v Kočevju in obe- nem spodbudila izvoz lesa in lesnih izdelkov iz Kočevskega in Ribniške doline.

Gospodarski pomen kočevskega rudnika in lesne trgovine na Kočevskem je sicer že v začetku sedemde- setih let spodbudil alternativne načrte, po katerih bi bilo najenostavneje in najceneje Kočevje direktno povezati z Rakekom in južno železnico. Septembra 1871 je tako županstvo v Ribnici povabilo vrsto zainteresiranih na pogovor o železnici z Rakeka prek Cerknice in Ribnice do Kočevja, zamisel pa je ostala živa tudi kasneje, saj je občinski urad v Ribnici še leta 1880 prejel dopis civil- nega inženirja z Dunaja, ki je izračunal stroške takšne investicije. Bržčas je bila za direkten priključek kočevske proge na južno železnico zainteresirana tudi uprava južnih železnic, ki bi s takšno povezavo dobila dostop do kočevskega premogovnika. Vseeno do konkretnjših pobud za uredničev tega načrta očitno ni prišlo.

Januarja 1886 je konzorcij za gradnjo dolenskih prog zaprosil za odobritev predhodnih del. Več je o progi Grosuplje-Ribnica-Kočevje poročal član konzorcija dolenskih železnic, poslanec in ravnatelj Kranjske in- dustrijske družbe (sedaj Železarna Jesenice) Luckman na 9. seji deželnega zbora leta 1886. Istega leta so bili pripravljivi tudi osnovni projekti, zato je trgovinsko mi- nistrstvo ukazalo deželni vladi, naj izvede revizijo trase. K temu je pripomogla tudi Trboveljska premogokopna družba, ki je leta 1886 kupila premogovnik v Kočevju in je bila zelo zainteresirana za prodajo premoga.

Prvič dobili nepristranski vpogled v JEK

Ob koncu dela Mednarodne komisije za neodvisno analizo varnosti JE Krško

Zeleni - Člani Ekološke socialne stranke menimo, da je s tem poročilom in z dejavnostjo komisije v zadnjih dveh letih slovenska javnost prvič dobila strokovno nepristranski vpogled v delovanje Jedsrke elektrarne Krško in z njo povezano tveganje.

Tako se je nadaljeval proces, ki se je začel s tem, da je prva slovenska demokratična vlada po našem predlogu izročila Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani ter javnosti končno varnostno poročilo (FSAR) o Jedsrki elektrarni Krško. Javnosti so tako postale dostopne tehnične in varnostne podrobnosti.

Zahtevamo, da v duhu nadaljevanja te demokratične prakse vlada zagotovi javno dostopnost (v Narodni in univerzitetni knjižnici) vseh tehničnih prilog poročila in pridobi študije o tveganjih Jedsrke elektrarne Krško, s katerimi razpolagajo nekatere inozemske institucije in vlade.

Zeleni-ESS menimo, da je nemogoče doseči zadovoljivo varnost Jedsrke elektrarne Krško in rešiti problematiko jedrskih odpadkov. Hkrati pa zahtevamo, da se izvedejo vsa strokovna priporočila za zagotovitev varnosti. Razumemo, da sta Jedsrka elektrarna Krško in slovenska vlada pod hudim pritiskom hrvaške vlade, ki ne sprejema mednarodnih kriterijev glede jedrske varnosti, vendar finančne stiske ne morejo biti opravilico za kompromise na tem področju.

Jedsrka električna energija v Sloveniji je lahko poceni samo, če se ne

● **IZ UGOTOVITEV KOMISIJE** - Eno od presenetljivih ugotovitev komisije je, da niso izpolnjeni nekateri ukrepi požarne varnosti, ki jih v ZDA zahtevajo od leta 1979 dalje. Nereseni so problemi, za katere tudi komisija ni mogla dati napotkov za njihovo rešitev. To je neustreznost lokacije glede na potresno varnost, odsotnost vsakršnih rešitev glede izbrljenega goriva, radioaktivnih in drugih odpadkov.

zagotavlja mednarodno primerljiva jedrska varnost (npr. z ZDA). Na račun zmanjšane varnosti Jedsrke elektrarne Krško dosežena navidežno nizka cena električne energije je še vedno zelo neracionalno porabljen glede na enoto proizvoda in družbeni produkt Slovenije. Skandalozno je dejstvo, da cena razgradnje Jedsrke elektrarne Krško še vedno ni vključena v ceno elektrike, ki jo daje.

S sprejetjem poročila komisije je uresničen del vladnega sklepa Peterletove vlade o razpisu referendumu o zaprtju Jedsrke elektrarne Krško. Zahtevamo, da vlada opravi še preostale potrebne priprave za razpis tega referendumu in ga predlaga Državnemu zboru.

Predsednik Z-ESS: dr. PETER TANCIG

ODGOVOR

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja Slovenije je na predsednika g. Milana Kučana pred kratkim naslovlilo javno pismo, katerega odgovor objavljamo v celoti:

"Na Vaše javno pismo, ki sem ga prejel 23.12.1993, v katerem opozarjate, da se Zakon o denacionalizaciji ne izvaja dosledno, da so določbe o Slovenskem odškodninskem skladu neustrezne in še posebej, da Republika Slovenija ne jamči za obveznice sklada, da so neustrezne določbe nekaterih podzakonskih predpisov in da vlada ne stori ničesar za pravilno uporabo zakona, Vam sporočam, da je za realizacijo Zakona o denacionalizaciji odgovorna vlada, ki razpolaga z vsemi sredstvi, ki so potrebna za njegovo izvrševanje. Zato Vam predlagam, da se s svojimi ugotovitvami, opozorili in zahtevami obrnete neposredno na vlado in na njenega predsednika dr. Janeza Drnovška. Moje zavzemanje za dosledno izvajanje Zakona o denacionalizaciji Vam je znano, za kar se je zavzemalo tudi že prejšnje predsedstvo republike in dalo pobude parlamentu in vladi, da ocenijo stanje in ukrepejo vse potrebno za odpravo vsega, kar ovira zakona in dosledno izvedbo zakona."

Predsednik ZLRP Slovenije: FRANC IZGORŠEK

Namerno zapletanje jasne določbe?

Kako bomo letos usklajevali pokojnine

V Dnevniku smo 4. januarja lahko prebrali članek pod naslovom Kako bomo letos usklajevali pokojnine. Članek je razburil upokojence, ker Marko Štrovs, svetovalec ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, kljub prenehanju veljave intervencijskega zakona o usklajevanju pokojnin konec lanskega leta razlaga, da je poglavitno to, da se pokojnine vsak mesec usklajujejo s porastom povprečnih plač - brez poračunov za dva meseca, torej v bistvu enako kot po intervencijskem zakonu.

Ne verjamem, da ne bi Marko Štrovs kot pravnik znal pravilno razumeti drugi odstavek 160. člena zakona, ki povsem jasno in nedvoumno pove, da upokojencu pripada usklajena pokojnina od prvega dne meseca, za katerega je ugotovljen porast plač, ki še ni bil upoštevan pri prejšnjih usklajitvah pokojnin. To pomeni: če bo v mesecu novembru uradno statistično ugotovljeno, da je porasla povprečna slovenska plača za ugotovljen odstotek, bi se morale za ta odstotek usklajiti pokojnine v mesecu januarju, ki bodo tudi prišle v plačevanje za naslednji mesec pri usklajitvi po enakem merilu, bodisi navzgor ali navzdol. Pripadajoča razlika za november in december pa se mora posebej poračunati in nakazati upokojencem, zato ne gre mešati tega zaostanka za dva meseca z decembrskim odlokom Državnega zbora, kot skuša dokazati Štrovs, saj je to podzakonski akt, ki pravno gledano, ne more spreminjati določbe zakona v škodo upokojencev.

Očitno je, da je v ozadju Štrovsove drugačne razlage sicer jasne določbe 160. člena zakona spet namen zmanjševati pripadajoče zakonite pravice upokojencev. Zato je treba odločno povedati, da smo upokojenci ljudje, in ne bilke, s katerimi se poskuša manipulirati že od vsega začetka novega leta.

Ker je Upravni odbor skupščine ŽPZ pristojen odločati o usklajevanju pokojnin, sem prepričan, da bo tudi tokrat upošteval celotno določbo 160. člena zakona ob upoštevanju razmerja odloka v skladu s 159. členom tako, da bo sledil proračun pri izplačilu januarske pokojnine tudi za dva meseca nazaj, seveda če bo za to podlaga v porastu plač v mesecu novembru.

RUDI HRVATIN

Zakaj Metlika, zakaj ne Črnomelj?

Odgovor na zavajajoče provokativno pisanje mag. Janeza Kureta (DL 30. dec. 1993)

S pisanjem mag. Janeza Kureta v prednovoletni številki Dolenjskega lista smo bili v Svobodnih sindikatih močno prizadeti, zato s tem odgovorom pojasnujemo bralcem, obenem pa zavračamo nekatere njegove trditve in laži.

G. Kure, kljub našim večkratnim polemikam s Svobodnimi sindikati ste šli v članku Dolenjskega lista 30.12.1993 veliko predalec, saj ste si privoščili za novo leto pravi mali "show" v Beli krajini na račun poštenih in marljivih sindikalnih zaposlenih. Vzeli ste si pravico, da s primitivno politično oceno ocenite vzroke za slab gospodarski položaj podjetij v občini Črnomelj, ter ste slabi položaj pripisali izključno aktivnostim vodstev Svobodnih sindikatov.

Na prvi del članka ne želimo odgovarjati, saj smo v Svobodnih sindikatih presegli vpletanje sindikatov v tekočo dnevno politiko, kajti ta je v demokraciji, kot verjetno veste, domena strank. Ravno tako v sindikatih ne bi dovolili, da se politika vmešava v naše delo, kajti v takšnem primeru sindikat ne bi bil več sindikat. V naših sindikatih smo že pred leti spoznali vsebino in vlogo sindikata v tržnem gospodarstvu. Tudi skrajne metode sindikalnega boja za zaščito delavcev si odgovorno izbiramo sami, pravilnost le-teh pa sprti ocenjuje sindikalno članstvo, saj imamo vendar demokracijo in tudi sindikalno konkurenco.

G. Kure, vi tega očitno ne dojemate, ker vas je povozil čas, kajti vaš javni poziv Skupščini, Izvršnemu svetu, strankam in Ljubljanski banki, naj kaznujejo vodstva Svobodnih sindikatov za "škodljive postopke" diši po metodah iz prejšnjih časov.

Kakšna utopija!

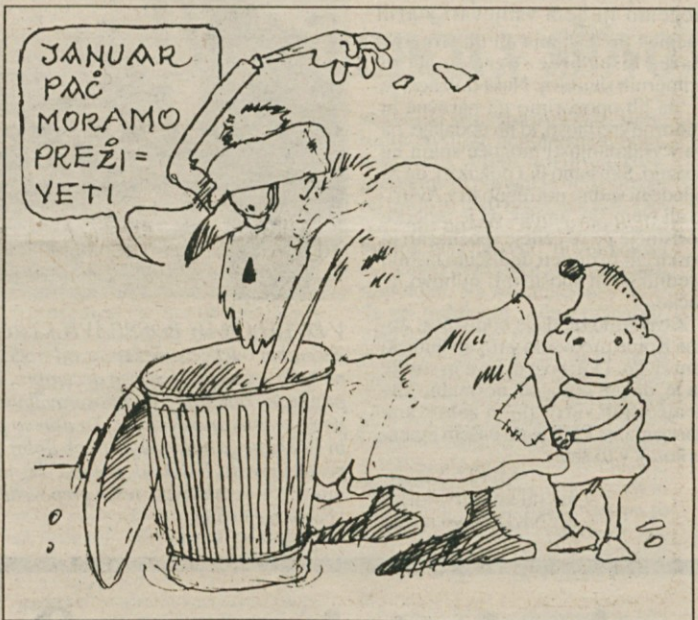
Pa pogledjmo vaše argumente! Trdite, da so Svobodni sindikati zahtevali od vodstev podjetij nezakonita dejanja in jih potem protizakonito rušili. O nezakonitih dejanjih, če so bila, najodločajo inšpekcijske službe in sodišča, medtem ko so vse zahteve po odgovornostih ali zamenjavi direktorjev glede na nenormalno stanje v posameznih podjetjih s strani našega sindikata bile upravičene. Pri teh odločitvah ni vedno sodeloval le Svobodni sindikat, ampak tudi drugi, kar v zadnjem članku popolnoma pozabljate. Zahteve po zamenjavi direktorjev so bile na podlagi slabega stanja v podjetjih, neizpolnjevanja sanacijskih programov s strani direktorjev, nezagotavljanja plač, ki so bile celo pod 50% kolektivne pogodbe, oz. pravic delavcem, ki izhajajo iz dela.

Ob branju vašega članka imamo občutek, da ves vaš srd do sindikata izhaja iz vaše izkušnje, da ste bili ob petih zamenjavah direktorjev v občini v dveh primerih zamenjani prav vi. Če se še spomnite, vas ni ocenil in zamenjal sindikat, ampak vas je kot nesposobnega direktorja razrešil upravni odbor firme, enkrat pa upravni odbor Sklada Republike Slovenije.

Odločno zavračamo krivdo

Odmev na bodico "Občan sprašuje - medved odgovarja" - Proti brezobzirnejem smo žal še brez moči

V Dolenjskem listu z dne 6.1.1994 na 6. strani v rubriki "Občan sprašuje - medved odgovarja" Dolenjski list



Konec igrice na račun Osilnice?

Bodo morali Osilničani z referendumom dokazati, kaj želijo - Za dolino je to zadnja priložnost, da bo končno zaustavljeno izseljevanje in izumiranje

Kolpska dolina je svet ob zgornji Kolpi in Čabranki in jo sestavljajo tri zaokrožena, vendar ločena področja: osilniška dolina, Kostel in Poljanska dolina, medtem ko se Dragarska dolina s skrajnim delom (Črni Potok, Podplanina) samo dotakne Čabranske kotline. V upravnem pogledu je slovenski del doline (levi breg Čabranke in Kolpe) razdeljen na tri KS (Osilnica, Kostel in Poljane), KS Draga pa se prevesi v smeri Loškega potoka.

Kostelska in Poljanska dolina ter tudi Draga imajo neposredno cestno povezavo s slovenskim zaledjem, osilniška dolina pa je nima. Kostel je široko odprt proti Kočevju in Delnici, prav tako tudi Poljanska dolina. Osilničani pa potuje ob Kolpi navzdol proti Petrinji (Brodu) ali ob Čabranki navzgor proti Čabru (Podplanini ali Babnemu Polju) in pri tem dvakrat prestopi državno mejo.

In kje je problem? Pobudniki in "graditelji" obkoljske ceste (lokalne, samo za osebni promet) zagovarjajo samo cesto ob Kolpi, čeprav se ponuja rešitev za osilniško dolino - regionalna cesta Osilnica-Kočevska Reka, ki bo dolino odprla in naredila tako potreben prepih v dolini in skrajšala pot do Kočevja ali Ljubljane.

V reševanje osilniške cestne problematike in s tem tudi razvoja doline (KS Osilnica) se vključujejo tudi druge KS (Draga, Kostel), ki so že odprte proti središču države, osilniški dolini pa ponujajo staro stoletno po-

vezavo gor in dol po dolini ter čez svojo KS! Naj ostane osilniška dolina še naprej odrinjena? V ta namen zbirajo celo podpise! O tem je pisal novinar M. Dimitrič v Delu (29. dec. 1993 - "V vaseh ob Kolpi hočejo cesto"), že prej pa tudi v Slovenscu in Dolenjskem listu.

Kako pobirajo podpise v osilniški dolini, naj navedemo en sam primer. Ko je prišel bolnik v ambulanto k dr. Nikoliču, ki je tudi predsednik KS Osilnica, da bi dobil napotnico za operacijo, je moral prej podpisati zahtevo za cesto! Predsednik KS Osilnica govori tudi v imenu naselij, ki so v KS Draga in Kostel. Ali po njih, brez referendumu, širi "svojo" lokalno oblast?

Civilno gibanje za osilniško dolino se zavzema za gradnjo regionalne ceste Osilnica-Kočevska Reka kot prioritete ceste, ker se bo dolina le tako odprla in hitreje razvila. V prid temu govorijo vsi ekonomskorazvojni dejavniki. S to cesto bi povezali še preostala naselja. Gradnja obkoljske lokalne ceste bi prišla na vrsto kasneje, seveda ob upoštevanju naravovarstvenega, turistično-gospodarskega in obmejnega vidika. Da je to stališče pravilno, so pokazali pogovori, ki so jih imeli člani gibanja na nekaterih ministrstvih, pri strankah in tudi predsedniku IS občine Kočevje.

Ali "nova obkoljska cesta" (stara obstaja že desetletja) res pomeni odprtost in možnost za razvoj? Ci-

vilno gibanje za osilniško dolino je nasprotnega mnenja in vse več je podobno mislečih. Tudi med tistimi, ki so "podpisali" zahtevo za obkoljsko cesto.

Kako malo sta vodstvo KS in tudi občina Kočevje storili, pove podatek, da je cesta Osilnica-Kočevska Reka sicer v "planih", ni pa še prostorsko-ureditvenega načrta niti lokacijskih dokumentov, kar je osnova za zahteve na pristojna ministrstva in začetek gradnje. Kako gleda predsednik KS na postopke za pridobitev soglasij, dokumentacije, sredstev ipd., se vidi iz njegovega dopisa "Vladi republike Slovenije" z dne 22. okt. 1993.

Kdaj bo konec igrice na račun Osilničanov? Ali bodo morali z referendumom dokazati, kaj si želijo? Za dolino je to zadnja priložnost, da zaustavimo izseljevanje in izumiranje ter ji povrnemo nekdanjo živahnost. In civilno gibanje za osilniško dolino že deluje v tej smeri. Med drugim je dalo pobudo za obnovitev agrarne (vaške) skupnosti, ki je bila oživljena 11. dec. 1993.

JOŽE OŽURA,
MARJAN KOVAČ,
Ljubljana

● Od sprave smo zdaj dlje, kot smo bili ob spominski slovesnosti v Rogu. (Kučan)

je za razvoj. Znano nam je tudi, da ste v slabih dveh letih kar štirikrat zamenjali službo in kot magister ekonomije koristili pravice na Zavodu za zaposlovanje. Ali je vse to res le naključje?

Podučili vas bomo tudi, da so sindikalni zaupniki v podjetjih Metlike vodili radikalne sindikalne aktivnosti, kar je v enem primeru imelo za posledico odstop direktorja. Sicer pa je vodstvo Svobodnih sindikatov v Beli krajini od leta 1991 enotno organizirano in vodeno, zato je vaš sum o različnih metodah sindikalnega boja v Črnomlju in Metliki neutemeljen in hkrati dokazuje, da so bile akcije sindikatov v podjetjih, glede na stanje v posameznem podjetju, pravilno vodene.

Na koncu vam, g. Kure, priporočamo, da za boljše razumevanje sindikalnega delovanja v tržnem gospodarstvu najprej vstopite v Svobodne sindikate, s tem boste lahko brezplačno deležni pravne pomoči pri morebitnih "nezakonitih" zamenjavah ter pridobili legitimno pravico ocenjevanja dela Svobodnega sindikata.

Vodstva sindikatov podjetij
ZSSS Bele krajine

načenja vprašanje čiščenja pešpoti do Zdravstvenega doma. V zvezi s to bodico zavračamo vsako krivdo. Komunala Kočevje in Zdravstveni dom sta namreč sklenila pogodbo, po kateri Komunala - seveda v breme Zdravstvenega doma - prioriteto čisti pot od odcepa od Roške ceste in vse poti okoli Zdravstvenega doma kakor tudi celotni parkirni prostor pred Zdravstvenim domom. Svoje pogodbenne obveznosti je Komunala v novembru in decembru 1993 ob sneženju vestno izpolnila.

Vprašanje občana se torej verjetno nanaša na pešpot iz središča mesta do odcepa, ki vodi od Roške ceste do Zdravstvenega doma. Tudi v Zdravstvenemu domu ugotavljamo, da je zlasti del te pešpoti v bližini križišča pomanjkljivo očiščen. Še danes, 7. januarja, se na pločniku ob macesnu zaradi nagrmadenega snega in ledu ne moreta srečati dva pešca. Ker pa za ta del poti ni pristojen Zdravstveni dom, se lahko samo pridružimo nezadovoljstvu z opisanim stanjem in na to tudi opozorimo Komunalo.

Parkirni prostor ob Zdravstvenem domu je seveda namenjen obiskovalcem doma. Zal pa ugotavljamo, da potem, ko je parkirni prostor očiščen, služi tudi kot nadomestilo za garaže nekaterim stanovalcem bližnjih blokov, ki svojega parkirnega prostora bodisi zaradi pomanjkanja lopat ali pa iz "zdravstvenih razlogov" ne morejo očistiti. Nekateri se verjetno bojijo, da bi zaradi premetavanja snega imeli težave s hrbtom, nakar bi potrebovali zdravniško pomoč, zdravila in morda celo bolnišnični dopust. S preventivnega vidika je zato še kar sprejemljivo, da tem občanom plačuje čiščenje parkirnega prostora Zdravstveni dom.

Ni nam sicer povsem jasno, kaj na tem parkirnem prostoru Zdravstvenega doma iščejo tovarnjaki priklopniki in druga težka tovorna vozila; razlog za to je verjetno podobne narave. Priznamo pa, da je včasih dostop v Zdravstveni dom zelo težaven ali skorajda nemogoč. Nekateri redki posamezniki - resnično redki - namreč še vedno menijo, da se morajo z osebnim vozilom pripeljati malo manj kot v Zdravstveni dom in seveda na ta način tudi parkirati svoje vozilo. Proti takšnim brezobzirnim posameznikom smo žal še vedno brez moči.

Direktor:
dr. MIHAEL PETROVIČ

DODATEK K "RIBNIŠKIM ZOBOTREBCEM"

V prvi letošnji številki Dolenjskega lista je bila v rubriki "Ribniški zobotrebi", objavljena notica, ki govori o predpraznični osvetlitvi farne cerkve v Loškem Potoku. Očitno pisec ni preveril vesti na pristojnem mestu. Prava vest bi bila, da je osvetlitev sicer v delu in zaradi neugodnega vremena ob koncu leta zamujata. Tudi vest, da bo v tem letu urejena telefonija in položeno asfalt od Loškega Potoka do Nove vasi, je trenutno samo utopična zamisel.

A. KOŠMERL

Na žalost moram kot Črnomaljščan hvaliti Metliko

In še en odmev na pismo mag. Janeza Kureta

Janez Kure v eni prejšnjih števil Dolenjskega lista analizira razmere črnomaljskega in metliškega gospodarstva in daje prednost občini Metlika zaradi do sedaj bolj pametne politike, kot je v občini Črnomelj. V tem pogledu se z njim popolnoma strinjam, saj sem nekaj več kot dve leti delal kot analitičar v občinski upravi Metlike, živim pa že vse življenje v Črnomlju.

Analiza vzrokov sedanjega slabega stanja črnomaljskega gospodarstva ima globoke korenine v preteklih svinčenih časih, ko so vsemu življenju krojili usodo ideološko najspodobnejši kadri enoumnega pojmovanja in znanja, tako v politiki, gospodarstvu, solstvu in vseh drugih dejavnostih, vodili pa jih od njihove milosti postavljani ali nemilosti odstavljeni direktorji. V podjetjih pa so zopet ideološko čisti valptki in valptkinje bedeli nad obnašanjem delavcev in v kritičnih primerih vestno poročali najodgovornejšim tovarišem o sposobnostih ali nesposobnostih vodilnih kadrov. Strokovnost in znanje vodilnih kadrov v gospodarstvu ni bila toliko pomembna kot ideološka naprednost, katero so si praviloma nabirali na raznih sorbonah širom bivše SFRJ. Kateri tovariši so to bili, vedo danes zelo dobro takratni neorganizirani in organizirani, a nedisciplinirani občani Črnomlja. Ti, takratni vodilni tovariši, imajo danes praviloma vsi zelo slab spomin, skoraj sklerotičen, ko se nekateri drznejo kaj reči o njihovem početju in morali.

Kadrovske spremembe, ki so se prej vršile za zaprtimi vrati, se danes pač demokratično izvajajo prek volitev napol slepih volilcev, ker še vedno v nekem svetem strahu pred še slabšimi časi volijo prejšnje ideološko čiste, danes pa sveže prelevljene demokratske veljake vseh mogočih in nemogočih političnih strank. Stara modrost trdi, da so časi takšni, kakršni so ljudje. Zato tisti, ki trdijo, da je današnja demokracija slabša kot prejšnji totalitarizem, pač ne zmorejo priznati, da danes plačujemo davek za vse ideološke (razumi: hinavščino in licemerstvo v praksi) zmote in pomote naših preljubljenih in najmodrejših tovarišev, ki so nas skoraj petdeset let vodili v svetlo prihodnost, pristali pa smo v kruti sedanosti z neporavnanimi terjatvami iz preteklosti. In ravno v Črnomlju so vneti enoumneži najbolj goreče skrbeli za pravovernost svojih podanikov, veliko bolj kot v Metliki, zato so bili in ostali modrejši od premodrih bivših in sedanjih politikov v Črnomlju. Velika brihtnost in učinkovitost črnomaljskih politikov se ravno v teh dneh kaže v polnih črnomaljskih smetnjakih. Metliški politiki so učinkovitejši tudi med drugim ne samo zato, ker so njihovo občinsko politiko vodili gospodarstveniki in gospodarstvo praviloma domači strokovnjaki, temveč so tudi složnejši med seboj in ne povzdigujejo tujeve na trone. Zalostna in kruta resnica je zlasti za avtohtone Črnomlance, da mora hvaliti Metličane. A že prislovčna črnomaljska neveličnost in nesloga nas bosta pripeljali do capljanja na mestu in vse večje socialne in duhovne bede. Pametni se pač uči na tujih napakah, nes pametni pa na lastnih!

ALOJZ SCHWEIGER

OBVESTILO PRESEŽNIM DELAVCEM ADRIE CARAVAN

Območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko obvešča delavce Adrije Caravan, d.d., Novo mesto, ki so bili v letu 1993 oz. 1994 odpuščeni kot presežni delavci, da jim je bila izplačana pol nižja odpravnina in 30 odst. manjše nadomestilo plače za čas čakanja v odpovednem roku, kot jim pripada. Da bi dobili razliko, bodo morali sprožiti postopek pred sodiščem združenega dela, če jim je Adria Caravan ne bo protovoljno izplačala.

Območna organizacija ZSSS za Dolenjsko je pripravljena pri tem dati pravno pomoč vsem članom svobodnih sindikatov, zato se lahko oglašijo na našem sedežu v Novem mestu, Drštveni trg 2, od 17. 1. 1994 dalje, s seboj pa naj prinesejo sklep o prenehanju delovnega razmerja ter dokazila o izplačenih nadomestilih in odpravnini.

Območna organizacija ZSSS za Dolenjsko

Ne bodo živel v rezervatih

Pojasnilo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto k izdelavi prostorskih ureditvenih pogojev za obkolpski prostor v občini Črnomelj

Zaradi pomanjkanja ustreznih prostorskih in urbanističnih zakonov, ki so v občini Črnomelj pričeli s postopno izdelavo prostorskih ureditvenih pogojev (PUP) za območje celotne občine. Njihova izdelava že poteka za območja krajevnih skupnosti, ki ležijo ob Kolpi. Ta območja so turistično najbolj privlačna, hkrati pa so zaradi tega tudi potencialno najbolj ogrožena. Po Zakonu o urejanju naselij in drugih posegov v prostor se PUP pripravijo predvsem za posamezna prostorsko in funkcionalno zaokrožena območja izven ureditvenih območij naselij. Z njimi se ob upoštevanju strokovnih podlag podrobneje določijo urbanistični, oblikovalski in drugi pogoji za posege v prostor ter ukrepi za ohranjanje in razvijanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

Dosedaj je pripravilalec Urbanistični inštitut Republike Slovenije izdelal osnutek odloka o PUP za prvo izmed predvidenih območij, to je za krajevno skupnost Stari trg. Osnutek je bil že potrjen na občinski skupščini v Črnomlju. V dolgoročnem planu je območje krajevnih skupnosti Stari trg v širšem obkolpskem prostoru namenjeno varovanju kot del regijskega parka Zgornja Kolpa, zato se je v pripravo vključeval tudi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto.

Napačne razlage in nasprotovanja

Pri postopku priprave in sprejemanja osnutka PUP za krajevno skupnost Stari trg so se pojavljale težave zaradi napačnega razumeva-

nja namena in vsebine PUP.

Ker je obkolpski prostor s stališča varstva naravne in kulturne dediščine visoko ovrednoten, je novomeški ZVNKD vložil precej navora v čim boljše in natančnejšo izdelavo strokovnih osnov za varstvo naravne in kulturne dediščine na območju obravnavane krajevnih skupnosti. Menimo, da smo delo strokovno korektno opravili, o čemer pričajo tudi mnenja Zavoda Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki je strokovne osnove ocenila kot vzorno pripravljene.

Prav upoštevanje nekaterih varstvenih zahtev in predlogov pa si nekateri razlagajo kot razglasjanje nekakšnih rezervatov, v katerih bodo vse dejavnosti prepovedane in v katerem ljudje enostavno ne bodo mogli preživeti. Takšne razlage so dobile mesto tudi v Dolenjskem listu. To kaže, da mnogi nekaterih pojmov oz. terminov, ki imajo v stroki jasno definiran pomen, ne poznajo, vendar z njimi vseeno neodgovorno manipulirajo, hkrati pa takšno početje ustvarja tudi strah do sprejemanja aktov, ki so za usklajen prostorski razvoj območja nujno potrebni.

Naše sodelovanje s pripravljalcem PUP, Urbanističnim inštitutom Republike Slovenije, ter s pristojnimi v občini Črnomelj ocenjujemo kot uspešno in konstruktivno, prav tako tudi javno obravnavo v Starem trgu in kasnejša usklajevanja pripomb s krajanji. Zato je nerazumljivo, da se pojavljajo huda nasprotovanja predvsem s strani tistih, ki se z vsebino PUP in naših strokovnih osnov niso

dovolj seznanili in ki ne živijo v območju obravnavane krajevnih skupnosti.

V postopku sprejemanja PUP je bilo veliko nejasnosti glede varovanja objektov naravne in predvsem kulturne dediščine, ki ne izpolnjuje strogih pogojev, da bi bili razglašeni za naravno znamenitost ali kulturni spomenik, vendar pa je njihov obstoj nujno potreben za ohranjanje značilnosti območja, da bi bili razglašeni za obkolpski prostor. Sprejetje PUP na plansko zavarovanih območjih tudi povečuje možnost kandidiranja takšnih območij za različna razvojna državna in občinska sredstva, kar jasno kaže, da ne gre za zaviranje razvoja, ampak ravno nasprotno.

Nejasnosti so tudi glede razglasitve tega območja za regijski park. Sprejetje PUP še ne pomeni tudi razglasitve regijskega parka, ustvarja pa ugodne pogoje za njegovo kasnejšo razglasitev. Sprejetje PUP na plansko zavarovanih območjih tudi povečuje možnost kandidiranja takšnih območij za različna razvojna državna in občinska sredstva, kar jasno kaže, da ne gre za zaviranje razvoja, ampak ravno nasprotno.

Ohranjanje identitete in vrednot

S sprejetjem PUP se skuša omogočiti takšen razvoj območja ob Kolpi, ki bi temeljil na ohranjanju njegove identitete in najpomembnejših naravnih in kulturnih vrednot. To je po našem globokem prepričanju tudi edina trajna osnova uspešnega in dolgoročno zastavljenega razvoja. Žal živimo v času, ko so pomembne le kratkoročne koristi ne glede na posledice. Takšno razmišljanje pa je lahko za tako občutljiv prostor usodno.

S svojimi prizadevanji nikakor nečemo ljudem vsiljevati starih načinov preživljanja ali jih strpati v stare hiše brez ogrevanja in primernih sanitarij. Naša dolžnost je le, da jih opozorimo na naravne in kulturne vrednosti, ki jih obdajajo, pa jih v vsakdanjosti mogoče sploh ne opazijo. Skušamo jim pokazati, da za zglede ni vedno potrebno iti v Avstrijo ali Nemčijo, ampak da je mogoče koristneje pa še ceneje spoznavati in poskušati razumeti dediščino lastnih prednikov in spoštovati njihovo izročilo.

Zavedamo se, da je bodočnost doline Kolpe predvsem v rokah ljudi, ki tam živijo. Dolžnost države in stroke pa je, da jim omogoči normalno življenje kljub varovalnim zahtevam. Sprejemanje PUP je po našem mnenju korak v to smer.

MITJA SIMIČ
v imenu konservatorjev
ZVNKD Novo mesto

Pomagajmo Tomažu

Da se bo vrnil domov

V decembrski številki Dolenjskega lista je bila objavljena tragična zgodba o našem članu Tomažu Bergerju iz Cerovega Loga, ki se je pred tremi leti ponesrečil z zmajem. Poškodbe so bile tako hude, da je Tomaž ostal na invalidskem vozičku. Ker nima posebej prilagojenega stanovanja, je moral oditi v novomeški dom starejših občanov.

Čeprav s težkim srcem in po dolgem oklevanju se je odločil, da preko sredstev javnega obveščanja prosi vse dobre ljudi, da mu pomagajo priti do lastnega doma, da bi se lahko vrnil v domači kraj. Žal je bil do sedaj odziv bralcev bolj slab. Zavedamo se, da so težki časi, da je veliko brezposelnih in da gre marsikateri družini za preživetje, kljub temu pa se ponovno obračamo na bralce Dolenjskega lista, na podjetja, obrtnike in druge organizacije, da prisluhnejo Tomaževi prošnji in mu pomagajo po svojih močeh. Za vsak najmanjši prispevek vam bo hvaležen. Svoji prispevek lahko nakazete na naslov Tomaž Bregar, LB Novo mesto, ekspozitura Kandija, 52100 - 620 - 107 - 973 - 8071 - 1475/91.

Društvo paraplegikov
novomeške regije:
JOŽE RADEJ



V DVEH URAH POSPRAVILI TRG - Novomeški Glavni trg, ki je bil ves december odet v tisoče žarnic, od srede, dneva pred praznikom sv. treh kraljev, ne kaže več sledu Veselega decembra. Že na silvestrovo zvečer so člani Zveze prijateljev mladine s trga pospravili vse stojnice novoletnega sejma, do srede pa še večino drugih stvari. Ta dan so priskočili na pomoč še delavci Elektra in Poklicne gasilske enote in ob dobri organizaciji namesto v osmih urah vse postorili že do 10. ure dopoldne. Trg je bil tako v veselje mnogih, ki tam najraje vozijo in parkirajo, rešen prepovedi parkiranja in prometa že po dveh urah. (Foto: J. Pavlin)

Vse večja obremenitev kmetov

Politika izčrpavanja zasebnega kmeta se vrača - Katastrski dohodek povečali kar dvaindvajsetkrat

Glavni odbor Slovenske gospodarske stranke Novo mesto je obravnaval valorizacijski količnik katastrskega dohodka od kmetijskih in gozdnih površin, ki ga je sprejela slovenska vlada na svoji zadnji lanskoletni seji. Na predlog ministrstva za finance so določili količnik 1,40, torej za 40 odst. večji katastrski dohodek.

Gre za povsem papirno določilo, ki ne temelji na nikakršnih realnih osnovah, temveč le na želji po večjih davkih. S tem vlada in ministrstvo za finance nadlajujeta politiko vse večjega obremenjevanja kmetov. Socialistična politika izčrpavanja zasebnega kmeta se torej vrača.

Takšna odločitev je le nadaljevanje lanskoletne odločitve, s katero so povečali katastrski dohodek za izračun štipendijske osnove za nenormalnih 22 (z besedo: dvaindvajset)-krat in s tem odvzeli kmečkim otrokom možnost, da bi dobili štipendijo. Po teh štipendijskih merilih znese za kmetijo s tremi hektarji obdelovalne zemlje in nekaj gozda letni katastrski dohodek 4,4 milijona tolarjev, za 11 hektarjev veliko kmetijo, sestavljeno iz vinograda, obdelovalne zemlje in gozda, pa okoli 16 milijonov tolarjev ali 201.000 DEM ali skoraj 17.000 DEM mesečno. Absurdnost števil je očitna, vendar predpis velja. Usmerjenost proti kmečkemu življenju je očitna.

Sedanja valorizacija pomeni za kmete občutno večje davke. V minulemu letu (če so vladni podatki seve-

da resnični) je bila inflacija 22,9-odstotna, povprečna rast cen na drobno pa 32,9-odstotna. Katastrski dohodek pa so povečali za 40 odst., torej so davki zrastle bolj kot inflacija in kot cene.

SGS Novo mesto se s takšnim odnosom do kmetov nikakor ne more strinjati. Vlada, ki ohranja niz spornih privilegijev, sega v žep kmetov in s tem objektivno zvišuje cene kmetijskih pridelkov, s čimer poslabšuje standard vseh Slovencev. Vlada bi morala količnik spremeniti in ga prilagoditi inflaciji, saj takšno zvečevanje davkov (nad rastjo cen in inflacijo) pomeni tudi zviševanje inflacijske stopnje, proti čemur pa se - tako vsaj zatrjuje - vlada bori.

JOŽE RANGUS
SGS Novo mesto

POPRAVEK: KOSTAK NE NOSI ODGOVORNOSTI

Zahvaljujem se vam za objavljeni članek "Plaz obsodil avtomatiko" kot odgovor na članek "Zakaj je avtomatika odredila". Očitno pa se je tudi meni zapisal napačen podatek. V tekstu sem namreč med drugim zapisal: "Odgovornost za upravljanje in posluževanje je prevzela pooblaščen strokovna organizacija, ki upravlja celotni vodovodni sistem Krškega." Iz komunalno stanovanjskega podjetja Kostak so me opozorili z naslednjo izjavo: "Kostak Krško še ni prevzel sistema v upravljanje in posluževanje sistem po navodilih investitorja in izvajalcev, zato ne nosimo nikakršne odgovornosti".

ANTON PELKO

DAN MOLITVE ZA MIR V BIH

LJUBLJANA - Ženska zveza za Svetovni mir se obrača na ženske vseh veroizpovedi v Evropi, da se udeležijo 40-dnevne verižne molitve in meditacije za mir v BiH. Molitve se vrste vsak dan v drugi državi v času od 19. decembra lani do 28. januarja letos. Dan molitve v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji je določen na četrtek 13. januarja. Namig molitve je, da bi ljudje, predvsem politiki, doumeli, da pomeni človeško življenje več kot vsako ozemlje in oblast. Slovenska ženska zveza pri SKD vabi članice in nasploh vse Slovenke, da 13. januarja posvetijo svoje molitve in meditacije za mir v Bosni in Hercegovini.

SLOVENSKA ŽENSKA
ZVEZA PRI SKD

Avtoceste danes sanje, jutri mora?

Zagovorniki ohranjanja naravnega okolja res ne razumemo življenja? - Povsem avtocest v majhni državi, kot je naša, je časovna zabloda - Med poskokom v kapitalizem smo slepo povsem zatrli misel za ohranjanje

Ni res, da so bile slovenske avtoceste še včeraj samo sanje, jutri pa bodo resničnost. Res je, da nam jih danes prodajajo za sanje, jutri pa nas bo tlačila njihova mora.

Ta država je kot plastična igračka, s katero oblast udrinja okrog sebe in se malo ali nič ne meni za posledice. Noče vedeti, da v rokah drži krhek kos dragocenega porcelana, ki se ji bo kar naenkrat strl in se spremenil v ničvredne črepinje.

Tako razumem prizadevanja za graditev avtocest v deželi, ki jo lahko od severa do juga prekoselariše v nekaj urah. Avtocesta je onesnaževalce okolja, in škodo, ki jo povzroča, lahko blaži samo velikanska površina, po kateri poteka. Človek, ki razume, da so avtoceste nujno zlo, lahko tiste, ki prečkajo Kanado, Aljasko ali druge prostrane dežele sveta in Evrope, nekoliko upraviči. Toda kdor v miniaturno Slovenijo reže avtocestni koridor, dela atentat na okolje svoje države.

Orodje avtocestnih propagandistov so objube, grožnje in posmeh. S pomočjo medijev neprenehoma ponavljajo skrbno izbrane besedne zveze, vedoč, da v tisto, o čemer se veliko in glasno govori, ljudje nazadnje začnejo verjeti.

"Avtoceste bodo preprečile koncentracijo razvoja zgolj v nekaterih središčih in mogoče razpad slovenskega gospodarskega prostora na notranje nepovezane vplivna območja sosednjih držav. Dobre prometne zveze so temelj za razmah podjetništva, hkrati pa bo njihova graditev spodbudila gospodarski razvoj."

Če si ne bomo zgradili avtocest, nam bo po umovanju ministra za promet in zveze, ki grozi, da bo "gospodarstvo razpadlo na notranje nepovezane vplivna območja sosednjih držav", trda predla. Pa ne, da zunanji sovražnik v sosednjih državah še kar kuje zaroto? Kdo naj razume modrovanje, da se z avtocesto povežemo z Evropo, a da se hkrati z njo branimo pred vplivi sosednjih držav! Očitno so avtoceste instantno univerzalno zdravilo za vse, kar je narobe pri nas, povrhu pa še varuh slovenske neodvisnosti. So čarobni napitek, ki vsebuje vse sestavine še ne pozabljenega splošnega družbenega interesa.

Onesnaževanje Slovenije - nacionalni interes?

Da, prav ničesar ne manjka. Splošnemu družbenemu interesu se zdaj reče nacionalni interes. Smo pa v teh dveh letih in pol neodvisnosti res napredovali? In v znani maniri se tudi sedaj podcenjuje švrka tiste, ki niso za.

"Zeleni in naravovarstveniki vseh vrst najbrž s svojimi zamislimi res želijo zavarovati okolje, vendar pogosto delujejo v nasprotju z nacionalnim interesom graditve avtocest do leta 1999." Karajoče pa obenem dobrodušno pokroviteljske besede državnega sekretarja za ceste je treba razumeti takole: zagovorniki ohranjanja naravnega okolja ne razumejo življenja. Morda res nimajo slabih namenov, ampak v svoji naivni slepoti in nevednosti delujejo v nasprotju z nacionalnim interesom.

Predsednik družbe za avtoceste Slovenije trepeče, da bi nas v "neizprosni evropski gospodarski tekmi obšel eden od šestih evropskih cestnih koridorjev." Žalostna država, v kateri poteka neizprosna gospodarska tekma na cesti! Je pa predsednik zadovoljen, da je Evropska zveza dobro sprejela naš avtocestni program. Evropska zveza, včerajšnja Evropska gospodarska skupnost, ki je imela z oglaševanjem svojih domnevni prednosti grenke izkušnje, je prav zato spremenila ime. Ker vse bolj postaja politična zveza, bi bilo dobro, da si osvežimo pravila dosledne demokracije: veliki in močni muzicirajo, majhni in šibki pa plešejo. In se pri plesu močno utrudijo. Slovensko izvirno hrepenenje po avtocesti je samo v celofan zavita volja močne zahodne Evrope, ki ji je še posebej všeč, da ji bomo cestni koridor plačali sami. Gradnja je nujna, najbolj nujna za tiste, ki bodo razpolagali s tisoč milijoni dolarjev, kolikor jih bodo potegnili Slovincem iz žepov za uresničitev svojega "nacionalnega interesa".

Nesrečne evropske države brez cestnih koridorjev preprosto ne vedo, kaj jih čaka: razpad podjetništva. Še posebej hudo bo, če so razpršeno poseljene, kajti gospodarstvo se jim bo zato sesulo, razvoj se bo skoncentriral samo v nekaterih središčih in njihov gospodarski prostor bo najbrž razpadel na notranje nepovezane vplivna območja sosednjih držav.

Besednjak, s katerim so nekoč tržili realsocialistične izmišljene. Zveni

nekako tako, kot bi Ljubljani grozilo s potresom. Če ne čez pol leta, pa čez petsto let. Važno je v ljudeh zbuditi nelagodje, ki ga lahko pozdravijo samo avtoceste.

V postmoderno dobo, ki ima jasna merila o bivanjskih vrednotah, stopamo z eno od največjih neumnosti moderne: s poveljevanjem cestnega prometa, prepoznanega, razglašene in razvpitega onesnaževalca Zemlje. Namesto da bi ga oblast brzdala in mu kot neizpodbitnemu uničevalcu narodnega bogastva stopila na vrat, ga državljanom svoje miniaturne države prodaja kot "nacionalni interes". Prodaja, kajti kupiti si ga bodo morali sami. In namesto da bi goriva dražila zato, da bi ljudi spodbujala k čim manjši rabi osebnega avtomobila, ki ga je Winston Churchill že pred več kot 30 leti imenoval prekletstvo stoletja, jih draži zato, da bo zbrani denar namenila gradnji novih cest. To je v najboljšem primeru samo lažanje simptomov, nikakor ne zdravljenje vzrokov. Udejanja pa se vedno kot vlnudno povabilo k še gostejšemu prometu in še večjemu onesnaževanju.

V svetu je razpoloženje do cestnega prometa vedno bolj negativno. Ko bo zgrajena slovenska pot vanj, bo prišlo spoznanje, da po njej razen težkih tovornov ne bo mikalo nikogar več. Pač, na hitro skozi ena vrata države noter in pri drugih ven, mogoče proti hrvaški jadranski obali. Za hitro prečkanje in površne vtise je avtocesta najboljša. Zato le z vsemi silami uresničujmo nacionalni interes in postanimo smrdljivo prometno vozlišče,

kraj, s katerega želiš odpotovati, ne kamor bi si želel priti.

Sprenevedavo navdušenje za avtoceste si daje duška celo z izumljanjem nemogočih besednih zvez, kakršna je žekoločka inačica avtoceste. Mediji prekipujejo od hvalnic hitrejšemu žkomuniciranju - kako nora beseda za sedenje za volanom in pritiskanje na plin! Veliki možje bodočih slovenskih avtocest radi povedo, da "ekologija ovira nacionalni interes gradnje avtocest", nikoli pa jim ne uide, da bodo avtoceste zmalile velik del slovenske krajine. Kot pribito namreč drži, da je vse, kar je povezano z avtocestami, z ekologijo na smrt sprto.

Plagiat preživite neumnosti razvitih

Gradnja avtocest v majhni državi, kot je naša, je časovna zabloda, plagiat ene od preživetih neumnosti razvitega sveta. Če bi se ji odpovedali in ostali pri cestah, ki jih že imamo, jih izboljšali za normalen promet in dali Evropi vedeti, kaj želimo narediti iz sebe, bi na najbolj naraven način obrzali onesnaževanje okolja s prometom. Za iznajdljive Slovenija ne bi bila zavržena, nasprotno, brez hitrih cest bi res lahko bila oaza svežine v utrujeni Evropi.

Toda predsednik ima prav, njegova država nima pogleda v prihodnost. Mar ni kratkovidno, da bo s to megalomansko in neznansko drago samoplačniško gradnjo, s skrbnim in prizadevnim uničevanjem slovenske prirode, vode in zraka za deset let zaposlila gradbenike in železarje, prodajalce nafte pa še za veliko dlje. Ko se bodo nahranili in primerno hipertrofirali, bo delo končano. Takrat bodo, kot je v navadi, od države zahtevali, naj jih reši iz zadreg brezposelnosti. Ona pa bo iznašala kak nov "nacionalni interes", recimo iz Ljubljanskega barja narediti veliko parkirišče in morda še enega na koleh nad Cerkniškim jezerom. S takim požrtvo-

valnim služenjem nacionalnim interesom bi nas utegnili razviti do uničenja. Zato bi bilo pametneje že kar takoj dati bencinski tolar vsem, ki se kanijo rediti ob njem, toda s pogojem, da se ne lotijo gradnje novih cest, ampak da zgolj skrbijo za brezhibnost teh, ki že so! V slovenskem praktičnem življenju ne bi bilo odvračalo več priznanja sedanosti in navzočnosti in malo manj vdanosti v fatalizem, ki sanjari le o prihodnosti. Slednja pa je samo izgovor za sedanje nemoč.

● Med poskokom v kapitalizem nas tako slepi proizvajanje, da smo povsem zatrli misel za ohranjanje. Še vedno - kako moderno in obenem preživeto! - razumemo svet kot stvar, ki je samo za to, da jo rabimo. To je groba, nerodna raba, zloraba. Nočemo razumeti, da je okrog nas živo in neživo, ki opravlja funkcijo že zgolj s tem, da samo je; da gozd trdo dela za nas, pa če se ga niti ne dotaknemo. Ne moremo doumeti, da je slabo, če moramo reki, močvirju in gozdu pomagati. Dobro je, če jim damo možnost, da si sami pomagajo. A za to je treba pokazati nekaj zdrave konservativnosti, se odpovedati nenehnemu spreminjanju naravnega okolja in si priznati, da v tako majhni državi pač ni vse združljivo z vsem. Kako misel je treba nameniti tudi samozadostnosti, načinu življenja, ki ne priznava, da je vse samo rast, širjenje, proizvajanje, potrošnja in dosežki v fizičnem.

Blaga, ki ga trošimo, že 4 milijarde in 700 milijonov let ne izdelujejo več. Ko se je delilo, smo ga Slovenci dobili samo dobrih 20 tisoč kvadratnih kilometrov. Kaj pa potem, ko vam ga bo zmanjkalo, gospodje razvijalci? (Ima pa me, da bi rekel razbojnik.)

JANEZ PENCA

Nova država - nova igra

V Mokronogu je bil 9. januarja prvi turnir v letošnjem državnem prvenstvu v igri Križemkrazem

Križemkrazem je ustvarjalna miselna igra z besedami, ki jih igralci sestavljajo iz naključno izbranih črk in po določenih pravilih postavljajo v mrežo. Nivo igre in uspeh sta odvisna od besednega zaklada posameznega igralca in seveda od taktike pri postavljanju besed. Povedano drugače, križemkrazem je lahko domača družabna igra, je lahko krožek v osnovni šoli, tekmovanje v klubu itd., v vseh primerih pa bogati jezikovno znanje in iskri duha.

V svetu je igra dokaj razširjena (v Ameriki ji npr. pravijo scrabble), vendar se je ne da kar presaditi, saj jo je potrebno prilagoditi zahtevam jezika, recimo frekvenci posameznih črk v rabi jezika (črka A je npr. prevladujoča, F s 4, N z 2 itd.) in raznim drugim značilnostim v tolikšni meri, da lahko mirno zapišemo, da gre za novo igro. Z njo se je začel ukvarjati že ugankarski list Križemkrazem, ki je 1985-1988 izhajal v Trebnju. Ideja je našla odmev v Petru Skrbšu iz Zg. Poljskave pri Sl. Bistrici, sicer profesor glasbe, ki je v svoji okolici začel igro preizkušati v praksi. Pred dve-

ma letoma se je igra začela spet pojavljati na straneh revije Ugankarski Domenek, tokrat bolj ambiciozno. Tako je Slovenija v lanskem decembru dobila že prvega prvaka, Petra Skrbša, ki je na desetih turnirjih nabral maksimalno število točk.

Letošnje tekmovalno leto so križemkrazemci začeli v Mokronogu (osnovna šola jim je prijazno ponudila prostor). Na turnirju je sodelovalo 15 tekmovalcev, ki so se glede na doseženo število točk razvrstili takole: Plinarič, Prašnikar, P. Skrbš, Pauman, Rihtarič, B. Skrbš, Dodič, Škvorc, Kežar, Milovanovič, Bajec, Mrvar, Jeglič, Kastelic in Kralj.

Turnir je vodil Pavle Gregorc. Kot pokrovitelj se je izkazal mirenki TOM.

Povejmo še to, da med tekmovalci ni bilo nobenega Dolenjca. Za vse tiste, ki jih igra zanima, objavljamo naslov, kjer lahko dobijo podrobne informacije: Ugankarski Domenek, 61001 Ljubljana, p.p. 199, tel. 13-24-318.

STANE PEČEK

SREČANJE UPOKOJENCEV BOLNIŠNICE

Splošna bolnišnica Novo mesto tudi ob koncu leta 1993 ni pozabila svojih upokojencev, priredila nam je pri srčen sprejem. Direktor dr. Tone Starc je ob sprejemu pojasnil uspehe in težave bolnišnice, še posebej glede gradnje novega objekta. Razveselila nas je vest, da so izgledi za preselitev oddelkov z levega brega v nove prostore na desnem bregu Krke že v letošnjem letu. To bo pomembna pridobitev za Dolenjsko, Belo krajino in okolico, ki bo tudi sovpadala z jubilejem - 100-letnico obstoja bolnišnice. Predstojnik Kirurškega oddelka dr. Leopold Morela nas je seznanil z novimi dosežki zdravljenja. Medicinska sestra Zvonka Jerin pa je podala izčrpano satirično kroniko kirurškega oddelka iz minulega leta, kar je bilo še posebej zanimivo. Med številnimi udeleženci je bil prvič kot upokojenec navzoč tudi primarij dr. Alojz Boh, organizator otroškega oddelka in njegov predstojnik celih 35 let. Srečanje je potekalo v prijetnem in zabavnem vzdušju z občutkom, da vodstvo in kolektiv bolnišnice ceni naše minulo delo. Za prijeten večer se celotnemu kolektivu zahvaljujemo, še posebej pa smo hvaležni tisti, ki smo bili med letom deležni zdravstvenih storitev in nege.

JOŽE PEKOLJ

ZAHVALA EKIPI

Sem starejša občanka iz Trebnja. Po izdrtju zob sem imela večkrat komplikacije, zato me je bilo strah, ko sem opazila, da bom zopet morala k zobozdravniku. Prišla sem k dr. Poliču, takrat pa sta delali tudi sestri Zajc in Kerkor. Njihov prijazen sprejem me je pomiril. Vse se je srečno končalo. Za to bi se rada zahvalila zobozdravniku dr. Poliču in obema sestram in jim zaželela, da bi bili še naprej tako prijazni.

VIDA RENKO

BETONAL d.o.o.
Kolodvorska 1
68210 TREBNJE

Razpisujemo prosta dela in naloge

VODJA NABAVE IN PRODAJE

Od kandidata pričakujemo:

- da ima srednjo ali višjo izobrazbo gradbene ali druge ustrezne tehnične stroke.
- da ima delovne izkušnje na področju komercialne in nabave,
- da obvlada vsaj en tuji jezik.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov:

BETONAL, d.o.o., Kolodvorska 1, 68210 TREBNJE - ZA RAZPISNO KOMISIJO.

O izboru bomo kandidate obvestili v 14 dneh po opravljeni izbiri.



ALMEKS d.o.o.

Tel. 068/27-558

vam sporoča, da je odprta nova trgovina »SARA« z otroškim programom do 2 let na Partizanski 13 v Novem mestu.

Veseli bomo vašega obiska!

Milica Klinc

Z veliko žalostjo so krajanj soteške fare in okoliških vasi sprejeli vest, da je od nas za vedno odšla Milica, rojena v znani in napredni odvetniški družini Globevnik iz Novega mesta, kjer se je tudi šolala. Ker je bila zelo nadarjena, so jo starši dali še v ljubljanske višje šole, kjer je vse opravila z odliko. Članica Sokola je bila že od mladih let. Z lahkoto je obvladovala vse veščine sokolskega ženskega naraščaja. Že takrat jo je privabljal zelena Krka. Mogoče bi si Milica veliko lažje ustvarila življenje v mestu kakor na deželi. Toda ljubezen ne pozna meja, in ko je dobila spoznanje svojega moža Ladislava, se je z njim poročila v zelo znano in čislano gostilno na Gorenje Polje, ki jo je omenjal v svojih zapisih že Trdina. Zapisal je, da kdor se hoče dobro in poceni najesti in popiti kaj dobrega vina, naj se poda na Polje.

Kako srečni so bili ostareli starši njenega moža, ko je gospa Milica, komaj da si je dobro ogledala okoličje, že podprla domačijo s pridnostjo in razumnostjo! Poprijela je za vsako delo. To je bilo zgodaj spomladi leta 1939. Mogoče je takrat še podvomila, da kmečkega dela ne bo zmogla. Nam mlajšim pa bo za vedno ostala v spominu, ker smo jo iz dneva v dan videvali pri kmečkih opravilih. Trdo delo in dobro srce pa so opazile tudi vaške žene in dekleta. Med njimi je gospa Milica (tako smo jo vedno klicali) spletla veliko prijateljskih vezi. Ženske in dekleta so jo zaradi njenih kuharskih sposobnosti vabile na vsa vaška slavlja, na poroke, krste, birme in še kam, ker je znala spraviti ljudi v dobro voljo. Tudi ob raznih boleznih so prišle k njej po nasvete. In kako elegantno in s ponosom je prihajala v našo farno cerkev! Prav ob takih trenutkih si je nabrala moči, da je vztrajala v žalosti in veselju.

Vsakega svojega otročička, ki je privekal na svet, je v topli materini priporočilu priporočala, da bi bil zdrav tudi takrat, ko bo odrasel, poslušal njene nauke in da bo njen v duši, saj je zrastle pod njenim srcem. Mnogo bolečin je prestala, ko je posvečala vso skrb bolnemu prvorojencu Jožku. Vse zaman, a Milica je upala in upala. In glej: upanje in zaupanje v nekaj višjega je prišlo v njeno srce. V poznih večernih urah se je predajala razmišljanju, ki je bilo podobno molitvi.

Na slovenski narod je prišla huda preizkušnja - vojne. Našo domovino so zasedli sovražniki treh armad. Na vasi je utihnulo ubrano fantovsko petje. Pojavili so se prvi partizani. Tudi s Polja so odšli skoraj vsi fantje v gozdove. Pa ne s kakšnim ideološkim predznakom, vsi so bili katoličani. Klinceva hiša je začela OF podpirati že na samem začetku. Gospej Milici bi se še enkrat toplo zahvalili, da je rešila partizansko bojno patroljo dan ali dva po božiču. Nemški tanki so blokirali cesto, eden je bil v Strmolah, dva pa pri Soteski na Suhorju. Meni je dala gospa Milica volnene nogavice in topel šal, ki ga je vzela s svojega vratu.

Pokojna gospa Milica se je po vojni spet posvetila svojim njiavam in taratam, držala se je namreč reka: Kakor boš sejal, tako boš žet. Tista leta so bila za kmeta še posebej težavna. Z domačih njiv so jih pehali na združna polja.

Otroke je naučila delati in pošteno živeti. V veliko radost ji je bilo, kadar so jo obiskali vnuki. V srcu gospe Milice pa je bila vedno prisotna zavest, da se nekoč vrnejo tja, od koder smo prišli. Njej v spomin in nam za razmišljanje pa tele besede: "Ti, ki so umrli, niso nikoli odšli, so v srcih naših s svetlobo sonca obsijani, mrtvi niso v zemlji zakopani. So v drevesu, ki brsti, so v polju, ki rodi, so v gozdu, ki šumi..." V imenu bivših partizanov in aktivistov OF, hvala vsem kmečkim materam. Hvala tebi, Milica, za zgled, kako se varuje ognjišče.

TONE VIRANT



Pred bližnjo državno razstavo malih živali

Od 14. do 16. januarja

Razstava malih živali na Gosposkarskem razstavišču v Ljubljani je že postala tradicionalna. Lani in predlani je bila v Mariboru, letos pa jo v Ljubljani prireja Zveza društev gojiteljev malih pasemskih živali Republike Slovenije kot državno, in sicer v dneh od 14. do 16. januarja, vendar prvič z mednarodno udeležbo organizacij rejcev malih živali iz Avstrije, Madžarske, Italije in Češke republike. Ta razstava bo uvod v formalno že dogovorjeno Evropsko razstavo malih živali v Ljubljani prihodnje leto z udeležbo 28 držav.

Za letošnjo razstavo so udeležbo prijavile vse tri slovenske zveze: Zveza rejcev malih živali, Zveza kozjerejskih društev in Zveza rejcev činčil. Na razstavi bo 17 vrst živali, znotraj vsake vrste pa večje število pasem: male livečki (kunci, morski prašički, hrčki, vse vrste perutnine, ptice pevke, golobi); kozjerejski bodo ob raznih pasmah razstavljeni tudi mini koze - kamerunke; rejci činčil - činčile. Pasemske živali bo ocenjeval mednarodni sodniški zbor in za posamezno stopnjo kakovosti podelil naziv šampiona in diplomne.

Ob tej razstavi kaže poudariti gospodarski pomen rejce malih živali zaradi izkoriščanja krme v odročnih legah in neobdelanih površinah. Tudi izvozne koristi so ob dobri organiziranosti rejcev (kakršno so na primer dosegle madžarski in švicarski) lahko zelo velike. Švica izvažja kar sedem vrst plemenskih koz. V zadnjih nekaj letih je izvozila 50 tisoč plemenskih živali. Tako švicarski rejci dobro izkoriščajo sicer slabo izkoriščen alpski svet.

Ob tej priložnosti kaže rejce malih živali opozoriti, da ljubljanska Biotehniška fakulteta prireja na Rodici tečaje za sirjenje na domu (kravje in kozje mleko), takoj ko se prijavi 15 (petnajst) udeležencev. Prijavi se lahko pri kmetijskih svetovalcih. Polovico stroškov tečaja krije Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo.

Š. KUJAR

Našemu magistru Andrijaniču v slovo

Bil je siv in mrzel decembrski dan. Krka je v vijugastem loku spet objemala in stiskala svoje mesto kot ljubica zvesta... Takrat je ugasnilo plemenito srce našega magistra Borisa Andrijaniča, pokončnega in ponosnega moža in velikega človeka, ki je vtisnil s svojim delom in svojimi zaslugami globok in neizbrisen pečat v zgodovino dvajsetega stoletja Novega mesta in Dolenjske. Takrat so mu tako lepo v zadnje slovo zazvonili novomeški zvonovi...

Naš magister in prejšnji generalni direktor Krke je imel zelo rad naše mesto, zaljubljen je bil v dolenjsko pokrajino, občudoval in spoštoval njeno pestro, staro in častljivo zgodovino in kulturo. Rad je imel dolenjske ljudi, rad je imel nas, svoje sodelavce, in neskončno je imel rad vso svojo številno družino.

Kot mlad magister farmacije je najprej pričel delati v Andrijaničevi lekarni, kar pri svojem očetu, ki mu je gotovo vcepil v razum in srce "genetski zapis", ki ga je vodil in gibal vse življenje v svet farmacevtike, v snovanje razvoja, proizvodnje in trženja z zdravili, ki so tako pomembna za človeka in človeštvo, za njegov obstoj in za preživetje. Prav zaradi tega je (in bo) industrijska proizvodnja zdravil nenadomestljiva in gospodarsko zelo upravičena panoga.

Vihro druge svetovne vojne je magister Andrijanič preživel kot zavezanec in pokončen človek. Že takrat se je izkazal kot odličen organizator in strokovnjak. Deloval je v centralni upravi partizanskih bolnišnic in skrbel za dobavo zdravil in sanitetnega materiala. Njegovi znanzi se radi spominjajo njegovih "čudežnih kombinacij", s katerimi mu je uspelo skoraj vedno dobiti prepotrebna zdravila in drug material.

Po končani drugi svetovni vojni je v svoji bivši lekarni leta 1954 osnoval manjši farmacevtski laboratorij. Ta "embrio" se je vedno bolj in bolj razširjal in razvijal v veliko in sodobno tovarno zdravil, v današnjo Krko, ki je postala ena izmed največjih in najpomembnejših slovenskih tovarn nasploh. Njen pomen pa močno narašča tudi v svetovnem merilu. V petdesetih letih je bila Dolenjska močno zaostala, gospodarsko nerazvita in daleč od centrov moči. Andrijanič se je tega globoko zavedal, zato je usmerjal vso svojo moč in ogromno energijo v razvoj tovarne Krke pa tudi Novega mesta in naše pokrajine. Povsod, resnično povsod smo videli in občutili andrijaničevski ustvarjalni nemir, zanos, njegovo ne-

zlomljivo voljo in trmasti ponos. Razvijal je Krko, prepičeval je dolenjske gospodarstvenike, bančnike in predvsem številne politike (sam to nikoli ni želel postati), da so načrtovali in gradili nove zgradbe, nove ceste, nove tovarne, banke, športne centre, kulturne domove, da so urejali infrastrukturo mesta z okolico, izboljševali komunalne storitve, da so skrbeli za varstvo okolja.

Tisti časi so bili drugačni od današnjih. Takrat je veljala predvsem politična moč in centralistično odločanje in določanje nekaterih smeri razvoja. Takrat je bilo (predvsem v našem gospodarstvu) zelo malo izobraženih in sposobnih ljudi, ljudi ki bi obvladovali managerski posel, in ljudi vizionarjev, ki bi bili sposobni iz "ptičje perspektive" voditi in usmerjati gospodarstvo. V takšnem času je ustvarjalno deloval v Novem mestu veliki organizator, industrijski manager in vizionar Boris Andrijanič. Bil je tako po-memben, prepričljiv, tako človeški, da smo ga imeli za svojega drugega očeta ali pa kar za "strica Borisa".

Rad se spominjam, da sem kot mlad diplomirani inženir pričel delati v tekstilni industriji na Štajerskem. Tam sem bil eden redkih ljudi s fakultetno izobrazbo (poleg mene sta to bila še zdravnik in župnik). Ker sem "moral" delati po navodilih "strokovnjakov", ki niso bili šolani, sem bil večkrat razočaran, ker sem le znanju (ne pa politiki) dajal veliko veljavo. Ko sem se odločil, da bom zamenjal službo, sem se oglasil tudi v novomeški Krki. V svoji pisarni me je takrat sprejel generalni direktor mr.ph. Boris Andrijanič. Takrat sem se prvič v svojem življenju pogovarjal z univerzitetno izobraženim direktorjem slovenske tovarne. Natanko se spominjam visokega in razumnega moža, ki me je izpod svojih mogočnih očal opazoval in poslušal. Razveselilo ga je, ko sem mu povedal, da sem doma iz Trebnja in da sem pred svojo diplomo hodil na novomeško gimnazijo. Razgovor sva kar na kratko odpravila, direktor mi je povedal, da v Krki potrebujemo predvsem fakultetno izobražene ljudi, da jih potrebujemo kar precej, in to takoj. Že teden dni po tem pogovoru sem prišel na delo v Krko, tja me je (z vso takratno mojo prtljivo) pripeljal Krkin šofer Jakšetov Metod kar z Andrijaničevim osebnim avtomobilom.

Od takrat naprej sem stalno delal na področju razvoja in sem se z Andrijaničem pogostokrat srečeval. Bil je odličen organizator,

strateg in resničen vizionar. Bil je tudi zelo strog, nepopustljiv, oster, zahteven; veliko novih načrtov, projektov in poročil je bilo potrebno opraviti tako rekoč čez noč. Delali smo po cele dneve, petke in svetke. Naš "glavni" je velikokrat skliceval sestanke ob nedeljah dopoldan. Na sestanke smo seveda vsi poklicani redno prihajali, manjkati ni smel nihče. Naš šef nas je povsod "zasledoval", usmerjal in "krotil". Na vsakega od nas je gledal na poseben način, od vsakega je hotel iztisnit čim več za Krko koristnih učinkov. Bil je tudi izredno duhovit in pronicljiv človek. Razložil nam je več svojih misli in modrosti; posebej značilna pa je bila tista: "Vedeti moramo, da gre osel samo enkrat na led, pametni pa se morajo na njem naučiti drsati!"

Vedno in zelo prisebno je obvladoval različne situacije in uveljavljal raznovrstne pristope pri vsakodnevnih, predvsem poslovnih in poslovnih stvareh. V različnih situacijah je vedno bliskovito reagiral, včasih tako hitro, da nam je jemalo sapo. Z značilno intencijo je hitro zaznaval nove možnosti in načine za razvoj, za komercialne posle, za nove naložbe itd. S svojo pojavo, s posebej značilnim in izrazitim obrazom, s širokim nasmehom, s stisnjenimi ustnicami in prodornimi očmi je kot šahovski vele mojster vedno bliskovito vlekel najboljše in odločilne poslovne poteze za napredek Krke in Novega mesta. V šali smo mu večkrat dejali, da ima za posel značilen "nos", ki bi ga bilo potrebno patentirati.

Svoje sodelavce pa Andrijanič ni samo priganjal k delu, tudi spoštoval in visoko cenil jih je, zlasti njihovo znanje. Vsak dan nas je na najrazličnejše načine hrabil in spodbujal, da smo vsi garali za Krko in se zanjo borili. On in mi z

njim smo morali vedno znova in znova dokazovati, da smo Dolenjci sposobni ljudje, da spada Novo mesto med pomembna in razvita mesta v Sloveniji, da tudi mi nekaj znamo in veljamo, čeprav smo "s podeželja" in daleč od Ljubljane in njenih centrov družbene in politične moči (ki jih je še danes čutili). Andrijanič se je zavedal, da je gospodarstvo pomembnejše od vsakršne politike. Zato je skupaj z nami snoval in gradil nove obrate; vesel je bil ko smo uveljavljali nove tehnologije in nove proizvode v proizvodnji zdravil in učinkovin, navduševali so ga Krkini izumi in patenti. Z velikim ponosom je govoril o Krkinih uspehih v trženju, o izvoznih rezultatih in številnih poslovnih uspehih Krke.

Pri vsem tem zagnanem in ustvarjalnem delu pa je Andrijanič krasilo plemenito in globoko čuteče srce. Spoštoval je vse svoje sodelavce, ne oziraje se na njihov status. Bil je zelo družaben, duhovit človek. Njegov široki nasmeh in njegovo čustveno razpoloženje se je čudežno razlivalo na vse prisotne, ki so ga tudi zato spoštovali in imeli radi.

Ko smo se v velikem številu zadnjikrat poslavljali od našega Andrijaniča, so v tistem popoldanskem dnevu tako turobno odmevale poslovne besede sedanjega generalnega direktorja Kovačiča, ki je našo skupno žalost ponazoril, rekoč, da se danes reka Krka ovija okrog Novega mesta kot ena sama velika solza.

Pokojni gospod magister Boris Andrijanič je v svojem življenju veliko storil za našo Krko, za naše Novo mesto, njeno pokrajino in svojo drago družino.

Njemu na čast ob koncu posvečam globoko in lepo misel iz Svetega pisma, kjer je zapisano: "Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo, če pa umre, obrodi veliko sadu". (Jan 12, 24)

Prof. dr. MIHA JAPELJ



BORIS ANDRIJANIČ JE CENIL DELAVCE: Boris Andrijanič je bil zelo priljubljen med Krkinimi delavci, saj je z njimi vedno rad pokramljal, pa tudi kot direktor je znal prisluhniti njihovim potrebam in željam. Na fotografiji, ki smo jo našli v arhivu, je mag. Andrijanič med Krkinimi upokojenkami.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 13. I.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.05 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 TEDENSKI IZBOR
8.45 OD KNEIPA DO KOFETA S SME-
TANCO IN NAZAJ, študijski film
9.40 45 LET AFS FRANCE MAROLT, 2.
del
10.00 ŠOLA PODJETNIŠTVA, izobraž.
serija, 5/8
10.40 PO SLEDEH NAPREDKA
11.10 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.00 SVET POROČA, ponovitev
15.35 OSMI DAN
16.20 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM:
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 ČETRTEK V CIRKUSU, 5. oddaja
21.25 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz.,
14/21
23.05 TEKMECI SHERLOCKA HOLME-
SA, angl. naniz., 12/26

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.00 Teletekst
15.00 Video strani - 15.20 Kinoteka - James Cag-
ney: Mož s tisoč obrazi (amer. film, ČB) - 17.20
Sova (ponovitev): Burleske Charlieja Chaplina;
17.40 Tekmeči Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 11/
26) - 18.35 Že veste? - 19.05 Poslovna borza - 19.15
Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov -
19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Habsburžani
(avstrijsko-nemška nadalj., 1/4) - 20.55 Umetniški
večer: Portret Radeta Šerbedžije; 21.55 Alica (ev-
ropski kult. magazin)

A KANAL

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v
angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč
svetlobe (ponovitev 78. dela amer.
nadalj.) - 12.00 Matlock (amer. naniz.) - 12.50 Vi-
deo strani - 16.50 A shop - 17.00 Ustava (4. del dok.
serije) - 18.00 Luč svetlobe (79. del amer. nadalj.) -
18.45 Rock starine (ponovitev 48. oddaje) - 19.15
Risanke - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.00
Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 V ognju (politični
triler) - 22.40 Rock starine (49. oddaja) - 23.10
Poročila - 23.30 Matlock (amer. naniz.) - 0.20 A
shop - 0.30 CMT

PETEK, 14. I.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.45 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.45 TEDENSKI IZBOR
9.45 SILAS, nemška nadalj., 2/12
10.10 TOPAZ, amer. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostni-
ke
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 MORILSKI PROGRAM, franc. film
21.50 GLASBENI UTRINEK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 KO SE SRCA VNAMEJO, 6. epizo-
da amer. naniz.
23.15 TEKMECI SHERLOCKA HOLME-
SA, angl. naniz., 13/26
0.10 ZADNJE POLETJE, madžarski film

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.30 Tedenski izbor:
Pričevanja o zvestobi: Sovenci v Argentini: Beg;
16.35 Četrtek v cirkusu - 17.30 Sova (ponovitev):
Hiša naprodaj (amer. naniz., 14/21); 17.55 Tekmeči
Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 12/26) - 18.50
Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport -
20.05 Večerni gost: Zlatko Šugman - 21.05 Oči kri-
tike - 22.05 Portret Francisca Araize

A KANAL

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v
angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč
svetlobe (ponovitev 79. dela amer. nadalj.) - 11.50
A shop - 12.00 Matlock (amer. naniz.) - 12.50 Vi-
deo strani - 16.20 A shop - 16.30 V ognju (ponovitev
filma) - 18.00 Luč svetlobe (80. del amer. nadalj.) -
18.45 Elizije: Rajko in njegovi (ponovitev) - 19.15
Risanke - 19.25 CMT - 20.00 Risanke - 20.10
Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Udari in
igraj (amer. drama) - 22.10 Poročila - 22.30 Mat-
lock (amer. naniz.) - 23.20 A shop - 23.30 Kdo me
je umoril? (amer. krim.) - 01.00 Erotični film - 02.30
Video strani

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

SOBOTA, 15. I.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.30 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.00 TEDENSKI IZBOR:
8.00 RADOVEDNI TAČEK
8.15 LONČEK, KUHAJ!
8.25 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc.
risanka, 3/13
8.50 KLUB KLOBUK
9.40 TOK TOK
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 ČAROVNICA, KI TO NI BILA, kanadski
film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.50 VEČERNI GOST: ZLATKO ŠUGMAN,
ponovitev
15.25 MORILSKI PROGRAM, ponovitev franc.
filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TERRA X, nemška dok. serija, 8/8
18.00 RPL
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 KRIŽKRAJ
21.25 TV POPER
21.40 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM:
UMETNE ROŽE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA:
22.50 TEKMECI SHERLOCKA HOLME-
SA, angl. naniz., 14/26
23.45 OTROK V NOČI, amer. film

SLOVENIJA 2

10.45 - 1.40 Teletekst
11.00 Video strani - 11.10 Antologija slovenske
glasbe - 12.15 Svet. pokal v alpskem smučanju:
smuk (m) - 13.30 Košarka NBA - 14.40 Sova (pono-
vitev): Ko se srca vnamejo (6. epizoda amer. naniz.);
15.00 Tekmeči Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 13/
26) - 16.00 Športna sobota: Kri, znoj in slava (6. del
športnega filma); 16.55 Finale slov. pokala v košarki
(ž) - 18.50 Vodne pustolovščine (angl. poljud-
nozan. serija, 8/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport
- 20.05 Pa ga je... (angl. nadalj., 3/4) - 20.55
Žametna šapa (angl. poljudnoznan. serija, 2/7) -
21.25 Pogled in zadeni - 22.30 Sobotna noč

KANAL A

9.00 CMT - 9.50 A shop - 10.00 Kino, kino, kino
(ponovitev oddaje o filmu) - 12.00 Udari in igraj
(ponovitev filma) - 13.30 A shop - 18.00 Kdo me je
umoril (ponovitev filma) - 19.30 Radio FM (5. dela
amer. naniz.) - 20.00 Denar ne smrdi: Kvaliteta ima
svojo ceno (oddaja o modi) - 20.30 Radio FM (6.
del amer. naniz.) - 21.00 Surova pogodba (amer.
akcijski film) - 22.45 CMT

NEDELJA, 16. I.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.35 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKI PROGRAM
8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.35 PRVA LJUBEZEN, ponov. švedske
nadalj., 1/6
10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz.,
1/11
11.00 NAŠA PESEM '93
11.30 OBZORJA DUHA
12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev,
8/24
13.00 POROČILA
13.55 LAHKIH NOG, angl. film
15.25 DEDIŠČINA SONČNIH BOGOV, pono-
vitev dok. serije, 5/6
16.00 CALEBOVE HČERKE, kanadska nadalj.,
3/10
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.10 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 SLAVA V 20. STOLETJU, angl. dok. seri-
ja, 2/8
22.25 DNEVNIK 3, VREME
22.45 SOVA
ZADEVA SEZNEC, franc. nadalj., 2/4
TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA,
angl. naniz., 15/26

SLOVENIJA 2

8.45 - 23.10 Teletekst
Opomba: slalom (m): 10.20 1. tek, 12.50 2. tek; ve-
leslalom (ž): 9.20 1. tek, 12.05 2. tek
9.00 Video strani - 11.30 Pogled in zadeni - 14.30
Tedenski izbor: Joseph Conrad (franc. nadalj., 6/6);
15.25 Križkraj - 16.25 Športna nedelja - 19.30
Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Alpe-Donava-
Jadran - 20.35 Kristof Kolumb (amer. film) - 22.30
Športni pregled - 23.00 Video strani

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha -
8.15 Ris (risanke in spoti) - 9.00 Male živali - 9.15
Surova pogodba (ponovitev filma) - 11.00 Ameri-
ških deset (ponovitev) - 11.30 Dance session
(ponovitev 15. oddaje) - 12.00 Nedeljski nagovor
patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena
oddaja) - 13.00 Video strani - 18.00 CMT - 19.05
Tropska vročica II (ponovitev 15. dela amer. na-
dalj.) - 20.00 Tropska vročica II (19. del) - 20.55
Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.40 Ameriški
lovec (amer. film) - 23.10 CMT

PONEDELJEK, 17. I.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.30 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.20 TEDENSKI IZBOR
11.20 VRNITEV ANTILOPE, 13/13
11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE
Z NAMI
12.15 TERRA X, nemška dok. serija, 8/8
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 ALPE-DONAVA-JADRAN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.50 OČI KRITIKE, ponovitev
15.50 VIDEOMODA - SLAVNE MANEKENKE
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SEDMA STEZA
20.35 GOSPODARSKA ODDAJA: 10.000 OB-
RATOV
21.15 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
NA PROGRAMU, amer. naniz., 2/7
TEKEMCI SHERLOCKA HOLMESA,
angl. naniz., 16/26

SLOVENIJA 2

12.45 - 0.10 Teletekst
13.00 Video strani - 13.35 Tedenski izbor: Forum,
Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.35 Nedeljskih 60;
15.35 Obzorja duha - 16.05 Sova (ponovitev): Tek-
meči Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 15/26) -
17.00 Zadeva Seznec (franc. nadalj., 2/4); 17.55
Tekmeči Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 15/26)
- 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik 2,
vreme, šport - 20.05 Plamenice (švedska drama), 2/
3) - 20.55 Studio City - 22.40 Diamanda Galas -
Sodni dan

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddajamov
angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč
svetlobe (ponovitev 80. dela) - 11.50 A shop - 12.00
Verdi (1. del italij. nadalj.) - 12.45 Helena (pono-
vitev) - 16.20 A shop - 16.30 Ameriški lovec (pono-
vitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (81. del amer. na-
dalj.) - 18.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) -
19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.35 MT - 20.10
Poročila - 20.30 Mrčes (amer. film) - 22.10 Scala
(dok. film) - 22.40 Poročila - 23.00 Verdi 1. del italij.
nadalj.) - 23.45 A shop - 23.55 CMT

TOREK, 18. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.40 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz.,
1/11
11.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
12.10 PLAMENICE, švedska drama, 2/3
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
PRVA LJUBEZEN, švedska nadalj., 2/6
RISANKA
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 PRIČEVANJA O ZVESTOBİ - SLOVEN-
CI V ARGENTINI: MEDDOMJE
21.30 OSMI DAN
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
DOBER DAN, RAZRED, angl. naniz., 3/6
TEKMECI SHERLOCKA HOLMESA,
angl. naniz., 17/26

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.50 Teletekst
14.30 Video strani - 14.55 Zgodbe iz školjke - 15.45
Tedenski izbor: Sedma steza; 16.05 Gospodarska
oddaja; 16.45 Ljudje in zemlja; 17.15 Sova (pono-
vitev): Dober dan, razred (angl. naniz., 3/6); 17.45
Tekmeči Sherlocka Holmesa (angl. naniz., 17/26)
- 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna
borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Želez-
ni Gustav (nemška nadalj., 6/7) - 21.10 Svet na
zaslonu - 22.10 R + R (izobraž. oddaja) - 22.40
Videošpon

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v
angleščini) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč
svetlobe (ponovitev 81. dela amer. nadalj.) - 11.50
A shop - 12.00 Verdi (2. del italij. nadalj.) - 16.10
A shop - 16.20 Mrčes (ponovitev filma) - 18.00 Luč
svetlobe (82. del) - 18.45 Jazzbina (ponovitev 49.
oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 A shop - 19.35 CMT
- 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Ljudje proti
italij. vojni film) - 22.10 Jazzbina (50. oddaja) -
22.45 Poročila - 23.00 Verdi (2. del italij. nadalj.) -
23.50 A shop - 00.00 CMT

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

SREDA, 19. I.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.20 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 TISOČ IN ENA AMERIKA. amer.
risana serija, 3/26
10.00 VIDEOŠPON
11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.30 ŽAMETNA ŠAPA, angl. poljudno-
znan. serija, 2/7
12.00 SLAVA V 20. STOLETJU, angl. dok.
serija, 2/8
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.50 TEDENSKI IZBOR
13.50 SVET NA ZASLONU
14.50 ŽELEZNI GUSTAV, nemška nadalj.,
6/7
15.50 MERIDIANI, TARČA
ISTRSE PRIPOVEDI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
DOBRI BOG NA ČEREH, angl. film
22.00 GLASBENI UTRINEK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA

SLOVENIJA 2

15.15 - 23.15 Teletekst
15.30 Video strani - 15.35 Tedenski izbor: Televi-
zijska konferenca; 16.50 Videomoda: Slavne
manekenke - 17.20 Sova (ponovitev): Dober dan,
razred (angl. naniz., 3/6); 17.50 Tekmeči Sherlocka
Holmesa (angl. naniz., 17/26) - 18.45 Šola
podjetništva (izobraž. serija, 6/8) - 19.15 TV nocoj
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Športna sre-
da - 22.30 Svet poroča

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v
angl.) - 10.00 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svet-
lobe (ponovitev 82. dela) - 11.50 A shop - 12.00
Verdi (3. del italij. nadalj.) - 16.10 A shop - 16.20
Ljudje proti (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe
(83. del) - 18.45 Male živali - 19.00 Risanke - 19.10
A shop - 19.20 CMT - 20.00 Risanke - 20.10
Poročila - 20.30 Dance session (16. oddaja o plesu)
- 21.00 Verdi (3. del italij. nadalj.) - 21.40 40 let DW
(dok. oddaja) - 22.10 Poročila - 22.30 A shop - 23.00
CMT

94,6 MHz
**RADIO
SRAKA**

ČETRTEK, 13. I.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober
dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na
obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice -
12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila -
13.20 Čestitke - 17.00 Obrtniki in
podjetniki - Večerni program - 22.00
ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Ry
Cooder - portret.

PETEK, 14. I.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober
dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični
nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice -
12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila -
13.20 Čestitke - 15.30 Grmski vulkan -
17.15 Srakin vikend TV, izbor -
19.00 do 24.00 Večerni program.

SOBOTA, 15. I.

6.00 Dobro jutro - 8.15 Izbor viže
dneva - 10.00 Čestitke - 12.30 Lovci
na obisku - 14.00 Čestitke - 15.00 Ci-
trarka v studiu: Cita Galič - 16.00
Lestivica 13 domačih - 17.00 Kon-
taktna oddaja - 18.00 Obisk: ansam-
bel Slovenija - 20.00 Čestitke - 21.00
do 1.00 Srakina veselica.

NEDELJA, 16. I.

8.00 Dobro jutro - 11.00 Grozna 60.
leta - 13.00 Evergrini ob kosilu - 14.00
Srakin študentski čvek - 15.30 Kultur-
ni komentar - 16.00 13 nemogočih -
17.00 Alter scena - 18.00 Etno glas-
ba - 18.30 Gost v studiu - 20.00 Črno
belo v zvoku - Jazz - 22.00 do 24.00
Fusion jazz (New Age).

PONEDELJEK, 17. I.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober
dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični
nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice -
12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila -
13.20 Čestitke - 16.15 Srakin TV iz-
bor - 17.10 Svetovalna oddaja - 19.00
do 24.00 Večerni program.

TOREK, 18. I.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober
dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični
nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice -
12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila -
13.20 Čestitke - 17.00 Svetovalna odda-
ja; borza dela - 20.00 do 24.00
Večerni program.

SREDA, 19. I.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober
dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični
nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice -
12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila -
13.20 Čestitke - 17.00 Svetovalna odda-
ja; borza dela - 20.00 do 24.00
Večerni program.

Stopite na topla tla...

trgovina talnih oblog



Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel: 068/322-337 * int. 220

vam nudi pestro izbiro:

* itisonov
* toplih podov
* vseh vrst plute
* preprog

* parketov
* lakov za parket
* lepil
* izravnalnih mas

PODJETJE ZA NOTRANJO IN ZUNANJO TRGOVINO
CBE 21, 68330 Metlika, SLOVENIJA, tel.: 068/59-102



Trgovina »TEKSAS« vam nudi ugoden na-
kup tekstila in galanterije:

Sp. žensko in moško perilo	1,5 DEM
ž. sp. majice	3,5 DEM
m. sp. majice	2,55 DEM
spalne srajce	9 DEM
nedrčke	2,4 DEM
pajkice	5,5 DEM
zavese	20 DEM
otr. sp. majica + hlačke	3,55 DEM
kravate	6 DEM
posteljnina komplet	22,5 DEM
pri	13,5 DEM
in še vrsto drugih artiklov!	

Popust pri večjih količinah!
Obiščite nas v naši prodajalni v Metliki, CBE, od 8. do 18. ure.

TERCA NEPREMIČNINE

Šentrupert d.o.o.
Baragov trg 1
68210 Trebnje

KUPIMO

— dvosobno stanovanje v nižji etaži v Novem mestu;

PRODAMO

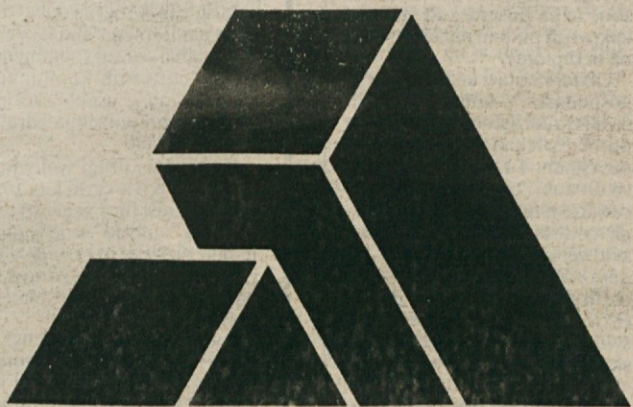
— starejšo stanovanjsko hišo na čudoviti lokaciji v Mokronogu z
možnostjo širitve;
— manjšo stanovanjsko hišo z drvarnico in pripadajočim kmetij-
skim zemljiščem v Kamnem potoku pri Trebnjem;
— kmetijsko zemljišče, njivo IV. raz. v velikosti 7967 m2 v Medved-
jem selu pri Trebnjem;
— samostojno sobo s predprostorom in sanitarijami, velikost 19,22
m2, opremljeno (dvoposteljno) in urejeno, primerno za študente,
v Ljubljani na Celovski cesti v Šiški. Centr. kurjava, topla voda in
int. telefon.

Vse informacije na tel. (068) 45-670
fax. 45-671 od 7. do 15. ure.

»Ljubi Dolenjci!«

Za vas in za vaše ljube
smo na Trdinovem vrhu
postavili oddajnik.
Po 69. kanalu pridemo tudi
k vam domov.

KANAL A — Televizijska postaja



kanal

Oplemenitite svoj denar !



"Tolarsko varčevanje je donosnejše od deviznega."

Tako ugotavljajo finančni strokovnjaki. Strinjamo se.

Vaše prihranke v slovenskih tolarjih ne bomo plemenitili zgolj po običajni obrestni meri. Hkrati Vas bomo nagradili še:

- s stimulacijo na višino zneska in
 - premijskimi obrestmi.
 - Revalorizirali jih bomo sproti in jih tako obvarovali pred inflacijo.
- Lahko pa se odločite tudi za
- depozit z devizno klavzulo.

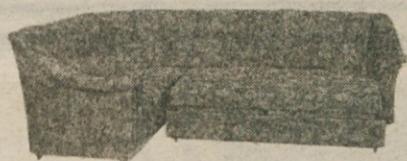
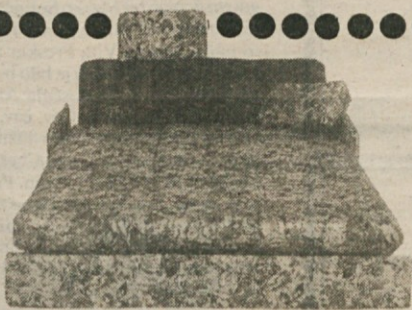
Če želite varčevati sproti, sta Vam na voljo dve privlačni možnosti:

- premijsko in obročno varčevanje.

76 ljubljanska banka
LJUBLJANSKA BANKA D.D. LJUBLJANA

ZOOM Promotien

Novi načini varčevanja. Vredno preudarka.



To je samo del tega, kar vam nudimo! Vabimo vas, da se ogledate v prodajno razstavnem salonu na Dvoru.



TOW

**SUHA KRAJINA
COMMERCE d.o.o.
Dvor 53 a
TEL.: 068/87-470, 87-602**

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu **41**

**vsak dan
ob 19. in ob 21. uri
NOVICE,**

**vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30**

**vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in**

**mladinska oddaja MKC TV
vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED**

InterMarketing

PODIJETJE ZA GRAFIČNO IN MARKETIŠKO DEJAVNOST, LJUBLJANA
61117 Ljubljana, Stegne 19, p.p. 10, tel. 061/15-91-318, faks. 061/15-91-634

Iščemo

Več terenskih komercialistov za delo
s pravnimi osebami na območju Dolenjske in Zasavja.
Delo je honorarno.
Za uspešne nudimo možnost redne zaposlitve.
Provizija je stimulativna.



**TANIN SEVNICA ODKUPUJE ZA
POTREBE SVOJE PROIZVODNJE
LES PRAVEGA KOSTANJA**

PO NOVIH ODKUPNIH CENAH, IN SICER 2.200 SIT ZA PRM
IN 2.900 SIT ZA M³. VES LES, PRIPELJAN DO 31. 1. 1994, VAM
BOMO PLAČALI V 15 DNEH.
VSE OSTALE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA TELE-
FONSKI ŠTEVILKI 0608/41-349 oziroma 41-044 ALI NA SE-
DEŽU TOVARNE.



Posebna ponudba pri Nissanu Nižje cene vseh modelov vozil kot na primer

SUNNY 1.4 LX 3D kat iS	namesto 23.960 DEM le	22.960 DEM
SUNNY 1.6 SLX 4D kat iE	namesto 28.400 DEM le	27.400 DEM
100 NX 1.6 kat T-bar	namesto 34.900 DEM le	29.900 DEM
PRIMERA 1.6 SLX 4D kat	namesto 32.690 DEM le	29.900 DEM
PATROL 2.8 TD SWB	namesto 53.000 DEM le	45.000 DEM

Vozila Nissan imajo urejeno homologacijo, triletno garancijo in široko servisno mrežo.
Generalni zastopnik pri nas je **NISSAN ADRIA** Ljubljana, telefon (061) 301-355

Pooblaščen trgovci na področju Slovenije

• AVTONISS, Ljubljana, tel.: 061 312 022, 317 472 • KRULC, Moravce tel.: 061 731 143 • MAGISTER, Radovljica, telefon: 064 715 015 • MORATTO, Tolmin, telefon: 065 81 659 • VIDRIH, Otočec - Novo Mesto, telefon: 068 85 180 • ZIERER, Sevnica, telefon: 0608 81 389 • LES, Ptuj, telefon: 062 771 161 • KOS, Polzela, telefon: 063 701 060 • ŠTAJERSKI AVTODOM, Maribor telefon: 062 33 741 • AVTOHISA, Murska Sobota, tel.: 069 32 209 • MG, Muta, telefon: 0602 61 760 • AVTOBUM, Kočevje, telefon: 061 853 321 • PANADRIA TYRES, Koper, tel.: 066 37 228, 37 229 • AVTOHISA, Nova Gorica, telefon: 065 26 242 • AVTOSERVIS FABJAN, Branik, telefon: 065 57 012

NISSAN

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST

To bo koristilo nam vsem!

PTT pripravlja nov telefonski imenik Republike Slovenije, ki bo izšel v maju 1994.

V Vaše in naše dobro bo, da bodo podatki, objavljeni v imeniku, točni. Če doslej niso bili, Vas prosimo, da najkasneje do 1. februarja sporočite pravilne podatke, morebitne spremembe in popravke v Uredništvo telefonskega imenika poslovne enote PTT-ja. Vaše omrežne skupine!

Le tako Vas bo lahko našel prav vsak, ki Vas potrebuje!

Kontaktne telefoni so:

PE PTT Ljubljana (061) 132 13 14
PE PTT Novo mesto (068) 323 509
PE PTT Trbovlje (0601) 22 732
PE PTT Koper (066) 33 477

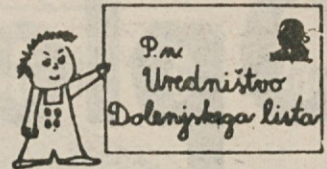
PE PTT Maribor (062) 26 650
PE PTT Celje (063) 21 901
PE PTT Nova Gorica (065) 28 444, 32 623
PE PTT Murska Sobota (069) 22 355
PE PTT Kranj (064) 241 444

Sporočite točne podatke o svoji telefonski številki. Koristilo bo nam vsem!

TELEFONSKI IMENIK SLOVENIJE 1994/95

PTT

MLADI DOPIŠNIK



DRUŽINSKI DAN

Konec decembra smo imeli osmošolci družinski dan. To je šolski dan z drugačno vsebino. Menda so naše šole v občini doslej edine v Sloveniji, ki so vpeljale to obliko dela z mladimi. Ta dan smo se pogovarjali o družini in družinskem življenju z zdravnico, duhovnikom, socialno delavko in zakonskim parom. V zdravstvenem delu smo se pogovarjali o tem, kako vpliva življenje v družini na zdravje. Duhovnik nam je govoril o smislu družine in o odnosu v njej. Poudaril je, da morajo biti vezi med starši trdne, pri vzgoji pa morajo najti srednjo pot. V socialno-psihološkem delu smo govorili o odnosih med starši in otroki. Vsak je napisal na listek, kaj ga v družini moti, npr.: da starši brskajo po njegovih predalih, zvečer ne sme ven, ne sme piti alkohola, ne sme v disko. Povedati je moral razlog, zakaj mu to ni všeč, starši pa so ga prepričevali o nasprotnem. Na koncu je vsak malo popustil.

MOJCA PUST

8. c, OŠ Trebnje

ZDRAVILO PROTI LENOBNI

Včasih, ko leni otroci nočejo delati domačih nalog, se veliko sprašujejo, le kaj jim je. Nekateri so tako leni, da jim sploh ne pomaga, če jih mamec prosi, moledujejo ali vpijejo. Jaz pa sem odkrila zdravilo proti lenobi. Po vsej verjetnosti bom z njim obogatela. Recept pa je naslednji: v lonec damo nagrito korenje, dve jajčni lupini, zalijemo z vodo in kuhamo štirindvajset ur. Vmes zalivamo z jezikovo juho. To pa smo skuhal iz grdih besed naših lenuhov. Nato dodamo še zmrznjene rože in prašek, narejen iz možganov pridnih in pametnih opic. To je vse. To zdravilo naj pijejo vsi lenuhi sveta večkrat na dan.

PETRA HOČEVAR

3. r., OŠ Krmeli

GLASBENI FESTIVAL V GLOBOKEM

V Globokem smo imeli 24. decembra glasbeni festival. Nastopilo je 24 pevcev, 12 z nižje in 12 z višje stopnje, ob glasbeni spremljavi našega učitelja Vilka Ureka. Na nižji stopnji je zmagala Jožica Petan s pesmijo Naša oma. Drugouvrščen je bil Marko Šetinc s pesmijo Štirindvajset ur na dan. Tretje mesto pa je dosegla Vita Preskar z Malim Lumpom. Pri starejših je bilo bolj napeto. Tretje mesto je dosegla Anita Strgar, zapela je pesem Čav, čav, amore, čav. Drugo mesto si je prislužil Matjaž Rožman s pesmijo O ne, Chery. Prvoouvrščen pa je bil Jani Petan. Pesem, ki jo je zapel, je bila Na božično noč. Nagrade so si vsi pošteno prislužili. Dva mlada solista, eden z nižje in eden z višje stopnje, se bosta udeležila festivala v Čateških Toplicah.

TADEJA SUMRAK

in JANA BARKOVIČ

6. r., OŠ Globoko

SREČANJE Z MARIJO VOGRIC IZ KOPRA

Proti koncu decembra nas je obiskala pisateljica Marija Vogrič iz Kopra. Z njo smo se spoznali tako, da so ji štiri učenke iz 7. c razreda pisale pismo in ji v njem zastavile nekaj vprašanj o njenem življenju in delu. Za pismo so se odločile, ker smo imeli za domače branje med drugimi tudi njeno knjigo Prva ljubezen in nikjer niso našle njenega življenjepisa. Prvo uro nas je seznanila s svojim delom in nam nekaj povedala o svojem življenju. Drugo uro pa nam je govorila o filmu z ekološko vsebino, za katerega je napisala scenarij in ga tudi režirala.

SONJA PRPAR

7. c, OŠ Trebnje



ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni je dotrpelo utrujeno, plemenito srce ljube mame

ANE PETROVIČ

roj. 1903

Zahvaljujemo se dr. Kresetovi za vso pomoč, g. župniku za obiske med boleznijo in opravljen pogrebni obred, ge. Rolih, patronažni sestri in sosedom za podarjene vence in sveče. Hvala Mirnopečanom in vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Štefka z Anico in Suzano z Andrejem, zet Gedr z Gaby in Frankom, pravnuki Jella, Jan, Iris, Meike in Sarah

V SPOMIN

Boleča je resnica, ki nas spominja na žalostni 9. januar 1993, odkar te več ni med nami, dragi

MATEJ ŽURA

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi



V SPOMIN

Ati, v hladnem grobu boš zdaj spal, ker življenje celo si garal. V naših srcih ostala je praznina, ostala nam je le misel nate živa. Še naprej te bomo radi imeli in s tabo, ati, v srcih še naprej živeli.

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi ati, mož, brat in stric

FRANC BRKOPEC

z Male Cikave

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Žalujoci: vsi njegovi



ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil

FRANC VIDMAR

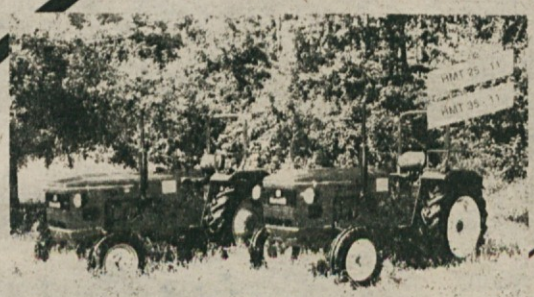
iz Stranj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, za pokojnika darovali cvetje, sveče, nam izrekli sožalje in ga pospremili k zadnjemu počitku. Posebej hvala osebu DSO Novo mesto, g. župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi



**M-KZ KRKA
NOVO MESTO
PE AGROSERVIS**
Pot na Gorjance 8
68000 Novo mesto



NUDIMO VAM TRAKTOR

ZETOR: MATIC HMT 35:11

PO UGODNI CENI.

TRAKTOR PLAČATE IN ODPELJETE!

**POKLIČITE NAS
NA TELEFON:
068-324-480 in
068-321-479.**

»KOVINAR« NOVO MESTO
Ljubljanska 28
68000 NOVO MESTO
tel. 22-316

objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji:

- VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite ali prinesite osebno v 8 dneh po objavi na naš naslov.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa.



MATURANTI

Španija 7 dni
Španija 8 dni

MATURANTI

280 DEM.
310 DEM

Odhodi so iz Novega mesta.

Na voljo tudi ostali programi: Italija, Grčija, Nizozemska...

MANA
turistična agencija

Pohitite s prijavi!

Partizanska 7, Novo mesto
Tel. (068)-321-115 in 28-136



TUDI PRI VAS DOMA
na 69. kanalu.

DOMAČI PRAZNIKI

Domači prazniki so nekaj posebnega. Tudi mi smo v soboto imeli kolone. Bilo je veselo in živahno. Imeli smo zelo hudomušnega mesarja. Ko je bilo dela z mesom konec, je zaigral na harmoniko. Tudi jaz sem raztegnil meh in zaigral nekaj melodij. Potem smo se pozno ponoči razšli.

TADEJ HRIBAR
liter.-novin. krožek
OŠ Veliki Gaber

ZAHVALA

Le nekaj dni pred svojim 90. rojstnim dnevom nas je nenadoma zapustil naš dragi oče, stari oče in pradedek

ANTON VIDE

Groblje 21, Šentjernej



Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vaščanom za vso pomoč, izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje in sveče ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja tudi GD Groblje, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je zapustila naša hčerka, sestra in teta

FRANČIŠKA ŽAGAR

iz Podloga 6 pri Dragatušu



Ob nenadni izgubi se zahvaljujemo za vsestransko pomoč sorodnikom in sosedom. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen obred, pevkam iz Otovca in vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 54. letu starosti zapustila draga žena, mama, sestra in teta

MARIJA REBSELJ

rojena Vodopivec

iz Drame 9

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence, sveče in sv. maše. Posebna zahvala Splošni bolnici Novo mesto, kolektivu KZ Krka, p.e. Brazda Šentjernej, Konjenišnemu klubu Šentjernej, g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem ter vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 56. letu zapustila naša draga mami

MARIJA ŠTIMPFEL

iz Šmarjeških Toplic 32



Ob boleči izgubi bi se radi zahvalili vsem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje ter darovali sveče in cvetje. Posebno bi se radi zahvalili vsem prijateljem, sosedom in sorodnikom. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 44. letu nas je zapustil naš sin, brat in stric

ALOJZ KIRN

Šmaver 14



Najpristrčneje se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, sorodnikom in vsem, ki so nam stali ob strani in pomagali v teh težkih trenutkih. Hvala za podarjeno cvetje in vence vaščanom, Komunalnemu podjetju Trebnje, Gasilskemu društvu Gorenje Vrhe za častno spremstvo, pevcem iz Dobriča, g. župniku pa za lepo opravljen cerkveni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: oče Franc, hčerka Anica z družino ter ostali sorodniki

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA STARIČ

Uhanova mama

iz Ornuške vasi 2, Trebelno



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom, posebno Puceljvim za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za prijazne zadnje obiske in opravljen obred ter cerkvenemu pevskemu zboru za zapete žalostinke.

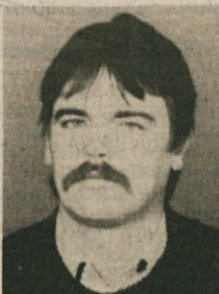
Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 29. letu starosti nas je zapustil

JANEZ HRASTAR

iz Zagrada pri Škocjanu



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti. Lepa hvala tudi gasilcem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, g. župniku pa za opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: njegova Marjana, hčerkici Sandra in Mateja, mama, sestre z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Tiho, kakor je živel, se je v 83. letu poslovil od nas naš

JOŽE UDOVIČ

iz Repč pri Trebnjem



Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala GD Repče in ostalim gasilskim društvom za lepo organiziran pogreb. Prav tako hvala govorniku, pevskemu zboru ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Dragi dedi,
kakor mirno in tiho si živel,
tako mirno in tiho si odšel.

Peto januarsko jutro nam je nepričakovano iz družinskega kroga vzelo našega dragega moža, očeta, tasta in dedija

VILIJA MOVRINA

z Dol. Kamenc



Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih urah stali ob strani, pokojnega ob koncu življenjske poti zasuli s cvetjem, se poslovili od njega, z nami sočustvovali, darovali sveče, izrazili ustno ali pisno sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala velja dr. Starcu, dr. Kramarju in dr. Gornikovi za dolgoletno zdravljenje, AMD Novo mesto, UNZ Novo mesto, ZZZB NOV, Gasilskemu društvu Dol. Kamence, LB DB, d.d., Novo mesto, govornikom za besede slovesa, pevcem za lepo zapete pesmi in g. župniku M. Virantu ter p. Felicijanu za lepo opravljen obred. Žalostni smo, ker smo te izgubili, vendar ponosni, da smo te imeli. Mirno naj počiva tvoje telo.

V globoki žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za dom in otroke dala,
le sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.

Po dolgi in težki bolezni nas je v 59. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in tašča

ANGELA PETELIN

roj. MURN

iz Kalc Nakla 9 pri Podbočju



Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sv. maše in denarno pomoč ter za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja zdravstvenemu osebju Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in Zdravstvenega doma Kostanjevica za lajšanje bolečin. Hvala tudi g. kaplanu za opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je mnogo prežgodaj zapustil naš dragi mož, ati, tast, brat in stric

FRANC PUCELJ

Dobovo 2, Otočec



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, nam osebno ali pisмено izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sodelavcem Petrola Bršljin in Otočec, upravi TOE Brežice, Hotelu Grad Otočec, podjetju Miko in Speker, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter govornikom za ganljive besede slovesa. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali!

Žalujoci: žena Saška, sin Borut s Suzano, hčerka Damjana z možem Jožetom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 45. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, očka, sin in brat

IVAN - JANEZ BAN

Pod Trško goro 10



Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, podjetjema Revoz in Labod za podarjeno cvetje in denarno pomoč, sošolcem 5. c in razredniku učitelju Andrejčiču ter Geodetskemu oddelku Občine Novo mesto. Veliko zahvalo izrekamo g. proštu za svečano opravljen cerkveni obred in ganljive besede pri odprtju groba, dežurni zdravnici in osebju šok sobe na Kirurgiji, sosedom in stanovalcem naše ulice za vso pozornost in molitve na domu. Še enkrat vsem prisrčna hvala!

Vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 13. januarja - Veronika Petek, 14. januarja - Srečko Sobota, 15. januarja - Pavel Nedelja, 16. januarja - Marcel Ponedeljek, 17. januarja - Anton Torek, 18. januarja - Marjeta Sreda, 19. januarja - Boštjan

LUNINE MENE

19. januarja ob 21.27 - prvi krajec

kino

BREŽICE: 13. in 14.1. (ob 20. uri) kriminalni film Odrasli si privoščijo. 15. in 16.1. (ob 18. uri in 20.15) in 17.1. (ob 20. uri) kriminalni film Vz-hajajoče sonce.

ČRNOMELJ: 14. in 15.1. (ob 20. uri) ameriška psihološka drama Begunec. 15.1. (ob 17. uri) in 16.1. (ob 17. in 20. uri) risani film Aladdin.

KRŠKO: 13.1. (ob 18. uri) ameriška akcijska komedija Zadnja velika avantura. 14.1. (ob 20. uri) in 16.1. (ob 18. uri) ameriška akcijska drama Begunec. Od 18. do 20.1. (ob 18. uri) ameriška komedija Sam doma.

METLIKA: 13.1. (ob 20. uri) in 16.1. (ob 17. in 20. uri) ameriška psihološka drama Begunec. 14.1. (ob 17. uri) risani film Aladin.

NOVO MESTO: Od 14. do 17.1. (ob 16. in 18. in 20. uri) pustovski film Zadnja velika pustolovščina. 18. in 19.1. (ob 18. in 20. uri) življenjski film Tina.

UGODNE CENE kmetijske mehanizacije: kiper prikolic in trosilcev, nakladalk 12 m3 in 16 m3, cistern Creina 1200, 2700 l, Durante s topom (2200 l), kosilnic BCS, gozdarskih vilov in cepilcev, traktorjev Zetor, Massey, Ferguson itd. ☎ (064)622-575. 163

TRAKTOR TORPEDO 4506, letnik 1983, prodam. ☎ (068)52-472. 167
MANJŠI ŠROTAR za koruzo in tropinovec prodam. ☎ 45-095. 168
TRAKTOR UNIVERZAL 445 z zadnjim pogonom, letnik 1993, prodam. ☎ 43-564. 179

ŽITNI KOMBAJN LANZ, širina kose 210 cm, ugodno prodam. ☎ (068)87-096. 180

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ 552, dobro ohranjen, s plugom in frezo prodam. ☎ 27-020. 195

kupim

HRASTOVO in bukovo hlodovino od-lupujem. ☎ (068)58-068, Dragovan. 86
PŠENICO in ajdo odkupujem. ☎ (068)78-034. 93

R 4, letnik 1988/89, kupim. ☎ (068) 23-585. 93

motorna vozila

JUGO 45 AX, letnik 1988, registriran do 7/94, prodam. ☎ 43-541. 56
TOVORNI AVTO TAM 80 T 3, kaso-nar s cerado, letnik 1985, na novo registriran, vozen z B kategorijo, prodam. Silvo Peček, Zavarše 21, 63231 Grobeljino, ☎ (063)744-285. 66

GOLF TD, 5V, kovinske barve, letnik 1986, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ 52-508. 68

JUGO 45, letnik 1985, prevoženih 33.000 km, garažiran, prodam za 1.900 DM. ☎ (068)44-594. 77

R 4, letnik 1989, prodam. ☎ 26-019. 77

FORD ESCORT 1800 D, letnik 1991, in jugo 45, letnik 1987, prodam. ☎ (068)27-412. 84

JUGO 45 koral, letnik 1988, malo vo-žen, prodam. ☎ (068)32-069. 89

MERCEDES 123, 300 D, prodam. Ce-sarjeva 19, ☎ (068)25-700. 97

WARTBURK, letnik 1990, rdeč, pro-dam. ☎ 50-047. 101

KLEPARSKO ravnilno mizo prodam. ☎ (068)84-151. 108

R 5, letnik 1991, prodam. ☎ (068)47-601, po 17. uri. 110

TAVRIJO, letnik 1990, poceni prodam. ☎ 24-184, zvečer. 116

R 4 GTL, letnik 12/85, prodam. ☎ 87-265. 117

R 4 GTL, letnik 1987, bele barve, dobro ohranjen, prodam. ☎ 43-734. 121

AUDI 80, letnik 1990, metalne rdeče barve, z veliko dodatne opreme, ugodno prodam. ☎ 53-248. 122

R 4 GTL ali lado samaro kupim. ☎ (068)52-246. 125

Z 126 P, letnik 1988, prodam. ☎ 44-167. 126

JUGO 45, letnik 1986, registriran do 10/94, prodam. ☎ 73-205. 129

Z 750, letnik 1984, ohranjen in registri-ran, prodam za 550 DM. Janec Mavsar, Igljenik 4, Novo mesto. 131

GOLF D, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ 76-452. 132

GOLF JX D, letnik 1989, rdeč, garaži-ran, ugodno prodam. ☎ (068)57-488, po-poldan. 133

ALFA ROMEO 33, 1.5, letnik 1986, prodam. ☎ 65-725, po 16. uri. 135

GOLF, letnik 6/85, S paket, temnomo-dre barve, prodam. ☎ (068)25-909. 139

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ 27-219. 140

Z 101, letnik 12/88, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za R 5 z doplačilom. ☎ (068)65-526, v večernih urah. 146

ŠKODO FAVORIT, letnik 11/91, re-gistrirano do 29.11.1994, prodam. ☎ 78-788. 148

PASAT GL 1600, odlično ohranjen, let-nik 8/90, poceni prodam. ☎ 85-046. 150

UNO 45, letnik 8/88, 56.000 km, ugod-no prodam. ☎ 24-393. 153

R 4 GTL, letnik 1983, in R 4 GTL, letnik 1987, oba registrirana za celo leto, prodam. Rozman, Rdeči Kal 28, Dobrič. 157

R 4 TL, letnik 1980, odlično ohranjen, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 158

GOLF D, letnik 1985, dobro ohranjen, prodam za 5.800 DM. ☎ (068)76-300. 160

ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, pro-dam. ☎ 23-343. 164

Z 750, letnik 1981 in štedilnik na drva širine 60 cm, prodam. ☎ 42-353, popoldan. 171

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1982, prevoženih 97.000 km, prodam. ☎ (068) 57-229. 171

JUGO 55 ALI 60 do letnika 1992 ku-pim. Janko Potokar, Lokve 41, Črnomelj, ☎ (068)52-508. 172

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 1/95, rdeč, prodam za 5.800 DM. ☎ (068)24-849. 173

JUGO 45, letnik 1988 in letnik 1987, prodam. ☎ (068)45-296. 174

GOLF JGL D, letnik 1985, S - paket, zelo ohranjen, prevoženih 98.000 km, pro-dam za 6.200 DM. ☎ (068)42-426. 176

126 P, letnik 1982, dobro ohranjen, vreden ogleda, prodam za 1.000 DM. ☎ (068)50-291. 182

Z 750, letnik 1981, prodam. Marjan Žu-pančič, Oražnova 6, ☎ (068)60-010, do-poldan. 183

JUGO KORAL 45, letnik 1989, prevo-ženih 31.000 km, garažiran, prodam. Benči-na, Ilirska 3, Šentjernej. 188

GOLF D, letnik 1988, nekaramboliran, dobro ohranjen, prodam. Jože Hudoklin, Ir-ča vas 32, Novo mesto. 193

SUZUKI VITARO z dodatno opremo, letnik 1990, prodam ali zamenjam za osebni avto. ☎ (068)87-292. 196

GOLF JX D, letnik 1986, dobro ohran-jen, prodam. ☎ (068)51-480. 198

JUGO 45, letnik 1989 in letnik 1987, prodam. ☎ (068)45-279. 200

LADO SAMARO 1300, letnik 1990, troje vrtat, prevoženih 17.000 km, prodam. ☎ 65-210. 202

TOYOTO COROLO 1.3, letnik 1990, 27.000 km, prodam. ☎ (068)25-538. 203

GOLF CADDY, letnik 1984, prodam. Jerman, Jelše 3, Otočec, ☎ 23-410, interna 200. 207

SUZUKI ALTO, star leto in pol, pro-dam po zelo ugodni ceni. ☎ (068)85-045. 210

126 P, letniki 1986, prevoženih 39.000 km, registriran do 18.5.1994, ugodno pro-dam. ☎ (068)52-911, po 15. uri. 211

MERCEDES 200 D, letnik 1982, 119.700 km, redno vzdrževan, v odličnem stanju, rdeč, prodam. ☎ (068)61-083. 219

PRODAM R 5, star 3 mesece, ali za-menjam za R 4. ☎ 28-642, v soboto in nedeljo 25-562. 219

obvestila

NAROČILA za kilske piščance spreje-mamo. ☎ 85-645. 76

NAROČILA ZA PIŠČANCE, enod-nevne in večje, bele težke in rjave nesnice sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 143

8 TEDNOV STARE rjave nesnice in bele težke, cepljene, bodo v prodaji od 5.2. do 15.2.1994 vsak dan v Šmarjeti 15. ☎ 73-058. 186

Tesnim okna in vrata po ugodni ceni. ☎ (068) 24-897. 186

posest

NJIVA in dva gozda pri Brestanici na-prodaj. ☎ (063)832-342. 47

STARO HIŠO na parceli 16 a na Gor. Prekopi, s hišno številko, vodo in elektriko ter asfaltiranim dovozom, poleg gozda, pro-dam. ☎ (068)42-208. 62

HIŠO pri Krškem prodam ali zamenjam ☎ (0608)75-736. 90

OB REKI KOLPI ob asfaltni cesti pro-dam kmetijo z novo hišo in gospodarskim poslopjem. Sifra: »LAHKO BOM PONO-SEN« 95

PAŠNIK, 2500 km2, na sončni legi, in njivo, 1500 m2, prodam. Joži Ovnik, Dolga Njiva 23, Velika Loka, ☎ (068)48-564. 96

VINOGRAD na Okrogu pri Šentruper-tu ugodno prodam ali dam v najem. ☎ (068)40-358. 100

VINOGRAD Z ZIDANICO in opre-mo, v okolici Šentjerneja - Stara vina, pro-dam. ☎ 76-452. 136

VINOGRAD na žici, 12 a, na Radovici prodam. Bračiča, Gotna vas 40, Novo me-sto. 147

V BIRČNI VASI prodam ali zamenjam večjo njivo. ☎ 27-905. 185

GRADBENO PARCELO cca 10 - 15 a, v okolici Dolenjskih Toplic ali Novega mesta kupim. ☎ (068)84-817. 194

prodam

JAZBEČARJE odličnih staršev, stare 5 mesecev, prodam pod ceno. ☎ (068)51-943. 52

LOVSKO PAST za kuno in lisico pro-dam. ☎ (064)715-822. 54

NOV DVOSED, raztegljiv, sesalec za prah in kopalniško kad prodam. ☎ 27-165. 58

FRAJTONARICO, starejši tip, in kla-virke, nove, 48 basov, prodam. ☎ 78-221, po 15. uri. 59

GUME Sava Semperit 155/13, nove, ugodno prodam. ☎ (0608)70-170. 60

SPALNICO, klubsko mizico ter sesalec za prah ugodno prodam. ☎ (068)21-145. 61

STROJE ZA ČIŠČENJE vseh vrst tal-nih oblog prodam ali zamenjam za avto. ☎ (063)855-188. 64

RDEČE VINO prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (068)42-864. 65

PRAŠIČE, težke od 120 do 140 kg, hra-njene z domačo krmo, in odjoke prodam. ☎ (068)73-337. 67

PEČ za centralno kurjavo, rabljeno, 3500 Kcal, prodam. ☎ 42-492. 69

CVIČEK, 700 l, in domače žganje, 80 l, ugodno prodam. Franc Pileg, Cerklje ob Krki 44. 74

NOVO OTROŠKO GORSKO KO-LO in nov francoski otroški avtosedež pro-dam. Železnik, Koštalova 25, ☎ 22-416. 75

20 ŠPIROVCEV, dolžine 8 m, obrezane (12 x 14), prodam. ☎ 73-750. 78

FRAJTONARICO, B, Es, As, Melodi-ja, skoraj novo, nerabljeno, ugodno prodam. ☎ (0608)70-170. 81

FRAJTONARICO original Rutar, B, Es, As, z dodatnimi gumbi, popolnoma no-vo, z garancijo (1 in 20 let), ugodno prodam. ☎ (0608)70-170. 85

4 TONE kvaliteta sena ugodno pro-dam. Bukovec, Uršna sela, ☎ (068)65-677, zvečer. 87

CIRKULAR, enofazen in CO2 aparat, skoraj nov, ugodno prodam. ☎ (0608)32-069. 88

KROMPIR za nadaljnje sajenje, lanski uvoz, petland dil (belomesnat), jerla, sante in dežire, ugodno prodam. Anton Krašovec, Šentvid pri Stični 64, ☎ (061)785-097. 92

DVE OVCI, breji, z mladiči ali brez njih, prodam. ☎ 43-618. 94

PRIKOLICO z naletno zavoro, dimen-zije 160 x 200, in cisterno za olje, 3800 l, prodam. ☎ 27-842. 98

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 410 l, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ 43-790. 99

UTEČENO DEJAVNOST (izdelova-nje usnjenih copat) s stroji, primerno za za-četnike, prodam. ☎ (068)21-466. 104

PRAŠIČA, težkega 130 kg, krmljenega z domačo krmo, prodam. ☎ (068)26-059. 104

20 L. OCVRKOV prodam po ugodni ceni. ☎ 24-127. 106

CISTERNO CREINA, 2200 l, prodam. ☎ (068)78-224. 109

NOVO mizarsko delovno mizo (vrištat) prodam. ☎ 27-142. 111

SINGER gospodinjski šivalni stroj pro-dam. ☎ 25-857. 112

VINO, belo in rdeče, obračalnik za seno in vzdiljiv štedilnik prodam. ☎ 73-092. 113

DVOJE NOVIH PLATIŠČ za Z 101 ali Z 128, snežne verige za Z 750 in dve novi zimski gumi Trajal (13/135) prodam. ☎ 76-067. 114

SEMENSKI KROMPIR jerla in dežire prodam. Dostava na dom. ☎ (064)49-118. 119

VEČJO KOLIČINO kolja za vinograd prodam. ☎ (068)49-329. 127

TRI KRAVE, 100 l žganja in žagan les za gruč prodam. Grlica, Jelše 5, Mira Peč. 137

RABLJEN ŠTEDILNIK (4 plin, 2 električni) prodam. ☎ (068)86-146. 144

ŠTIRI RABLJENE GUME Semperit Top Grip 185/65/14 ugodno prodam. ☎ 23-562. 145

DVA PRAŠIČA, težka 130 kg, in pujske prodam. Zupančič, Strelac 5, Šmarješke Toplice, ☎ 73-272. 150

DVE TELICI in kravo za zakol ter fička, letnik 1984, prodam. Rokavec, Dol. Poni-kve 17. 152

ČEŠNJEVO HLODOVINO ugodno prodam. Marija Vovk, Valantičeva 17, ☎ 23-174, zvečer. 155

100 L žganja prodam. Rozman, Rdeči Kal 28, Dobrič. 156

GRADBENO BARAKO (3 x 4 m) z dodatnim nadstreškom prodam. ☎ (068) 65-613, popoldan. 159

SMREKOVE DESKE, debeline 2 in 2,5 cm, prodam. ☎ 48-522. 162

GENERALNO OBNOVLJEN pralni stroj in zamrzovalno skrinjo, 210 l, potrebno popravila, ter odlično ohranjeno trajnože-čo peč. ☎ 25-685. 166

SUHA cerova drva (metre), prodam. ☎ 43-796. 175

MLADO KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. Mihalič, Brusnice 18, ☎ 85-831. 177

KOSTANJEVO KOLJE in žetveno napravo za BCS prodam. Jože Mohar, Potov Vrh 29, Novo mesto, ☎ 26-889. 184

PRAŠIČA, težkega 160 kg, krmljenega z domačo krmo, prodam. ☎ 85-776, zvečer. 187

SEMENSKI KROMPIR dežire in san-te prodam. Cena 25 SIT. ☎ (068)57-260. 189

BANJO, 6-strunski, prodam. ☎ (068) 26-026. 190

NOTEBOOK 286/12 Mhz, 20 Mb HDD, 4 Mb RAM, koprocesor VGA LCD display, prodam. ☎ (068)26-026. 191

KRAVO in obračalnik Sip 220 prodam. ☎ 25-860. 197

HIDRAVLICNO STISKALNICO, primerno za avtomehanično delavnico, in krivilni stroj za stavbno kleparstvo prodam. ☎ (068)49-475. 201

PUJSKE, težke od 40 do 60 kg, in 500 - l vina (cviček) po 80 SIT prodam. ☎ (068)73-552. 204

VIDIA LISTE za cirkular, od 200 - 500, ugodno prodam. ☎ (061)556-808. 206

NAGROBNE SVEČE vam ugodno do-stavimo tudi na dom. ☎ (068)22-690. 209

SREBRNOSIVE pritlikave pudlje z ro-dovnikom, cepljene, prodam. ☎ (061)612-704. 212

PRAŠIČA, težkega 170 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ 42-773. 215

DNEVNO SOBO in dve knjižni omari ugodno prodam. ☎ 21-246. 216

razno

V CENTRU NOVEGA MESTA od-dam poslovni prostor, (6 m2). ☎ (068)22-738. 45

PODJETJE V MIROVANJU odsto-pam za minimalno plačilo. ☎ (068) 51-943. 53

V VARSTVO vzamem otroke. ☎ 24-845. 82

PROSTORE ZA BIFE in trgovino - skladišče, stanovanje s parkiriščem, oddam. Šentjernej, ☎ 42-128. 128

PROSTOR, primeren za bife, na lepi lo-kaciji, oddam. Naslov v oglašnem oddelku. 138

BISTRO v bližini Dolenjskih Toplic damo v najem. Pogoj je delni odkup inven-tarja. ☎ 84-561 ali 87-490. 140

V CENTRU NOVEGA MESTA od-dam pisarniški prostor. ☎ 21-120. 169

Odslej brezplačni mali oglasi

Mali oglasi v obsegu do 15 besed so odslej za nedoločen čas v Dolenjskem listu za naročnike brezplačni.

RADIO UNIVOX
podjetje za RTV produkcijo,
Bračičeva 20, Kočevje
vabi k sodelovanju

pri pripravi radijskega programa
"KOČEVSKI VAL" novinarje,
dopisnike, napovedovalce, vo-
ditelje, tehnične, športne in kul-
turne delavce, lektorje, glasbe-
nike, pisatelje, pesnike, humo-
riste, skratka vse, ki jih zanima
dinamično in ustvarjalno delo na
radiu.

Vaše prijave pričakujemo
na telefon: (061) 854-321
in 855-321.

Iščemo marljive in sposobne
prodajalce (trgovske potnike)
za prodajo češkega piva in
drugih prehranskih dobrin.
S prodajalci želimo pokriti ce-
lotno tržišče Slovenije.

GESLO: Kolikor delaš,
toliko zaslužiš!

Prijave pošljite na naslov:
DA-TRE, d.o.o., Ob Dravi
3a, 62250 PTUJ.

ELEKTRONIK
Kettejev drevored 5,
pri Športni dvorani

nudimo vam na 25 obrokov
šivalne stroje

QUELLE 24 DEM na mesec
OVERLOCK stroje QUELLE
58 DEM na mesec.

Vse inf. po tel.: 068/22-409.
Odprto od 9. do 18. ure,
sobota od 9. do 12. ure.

NOVO V KRŠKEM

Andreja d.o.o., CKŽ 30.
Posredujemo pri prodaji in
nakupu nepremičnin, od 9.
do 17. ure.
Tel. 0608/70-416.

SPOSOBNEGA GROSISTA,
podjetje ali posameznika, z
lastnim prevozom in manjšim
skladiščem iščemo za eksklu-
zivno zastopanje in trženje
kave RINOCAPPE v vaši regiji.

Pražarna JANCO KRANJ,
Kolodvorska 3
tel.: (064) 21-10-26.

Ford Avto-hit

Novo mesto, Vel. Cikava 22
tel./fax 068/26-077

FORD FORD FORD

FIESTA	18.250 DEM
ESCORT	22.950 DEM
MONDEO	29.650 DEM
TRANZIT	33.721 DEM

Originalni rez. deli
in dodat. oprema
Servisne storitve
Rabljeni vozila vseh znamk.
OBISČITE NAS!

RADIATORJI

Izdelovanje radiatorjev vseh di-
menzij po 7.500 SIT za tekoči
meter.
Tel.: 068/65-407.

Tonson

IZOBRAŽEVANJE

Vpisuje v tečaj angleškega
jezika za predšolske otroke
na OŠ GRM v Novem mestu
Pohitite! Število prijav je omejeno
Informacije na tel/fax 068 85 882

DELIMEX d.o.o. Novo mesto

telefon/fax: 068/20557

Nudimo naslednje prevozo-
ne storitve:

- Dostava blaga bruto teže 1800 kg 10 m volumna, doma in v tujini.
- Expres dostave doma in v tujini.
- Posredovanje večjih prevozov.
- Selitveni prevozi.

SE PRIPOROČAMO

RAČKA, d.o.o.

68000 Novo mesto

tel/fax: (068)21-058

računalniški sistem

AVTO CENTER RENAULT
BOGDAN KRAŠNA

ŠKOCJAN 22
Tel./fax. (068) 76-270



RENAULT

NOVO NOVO NOVO

R-5; 1,4; 60 KM, CA-
TAL. že za 1.073.812
SIT

R-CLIO; vsi modeli; do-
bava takoj
R-TVINGO; dobava ta-
koj.

- Celoten RENAULT pro-
gram
- Kvaliteten in zanesljiv
servis
- Leasing
- Staro za novo
- Krediti

Pokličite nas, ali še bolje, pri-
dite v Škocjan!

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu in okoli-
ci, Smolenji vasi, Prečni, Sto-
pičah, na Otočcu, v Jurki va-
si, Podborštu pri Trebnjem,
Trebnjem, Šentjerneju in na
Raki pri Krškem
- stanovanja v Novem mestu,
Trebnjem, Krškem in Črnom-
lju
- trgovino z mešanim blagom v
obratovanju v Novem mestu
- gostinski objekt v obratova-
nju v Vrčicah pri Semiču
- parcele za gradnjo v Potoku
pri Novem mestu, Žužem-
berku, Stopičah, na Trški go-
ri, Selih pri Dolenjskih To-
plicah in v Semiču
- kmetije v Trsteniku pri Mirni,
Raztezu pri Brestanici in
Podborštu pri Trebnjem
- vikende na Golušniku, Ga-
čah, Semiču, Lebstanu pri
Škocjanu, Zaloki nad Šen-
trupertom, Šmavru, Tanči
gori, Srednji vasi pri Črmoš-
njicah in na Brezovici pri
Metliki
- kmetijska zemljišča in goz-
dove v Novem mestu na Bro-
du, Stopičah, Gor. Težki vo-
di, Ravniku pri Šentrupertu,
Mokronogu, Brezju pri Raki,
Koritih pri Dobrniču in na
Trški gori
- v najem oddamo stanovanje
v Novem mestu, pisarne na
Glavnem trgu, poslovne pro-
store v Gotni vasi, Šentjerne-
ju, v okolici Dol. Toplic (go-
stilno in za druge dejavnosti),
Kostanjevici in drugod

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)



RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

- finančno-informativni sistem
- materialno poslovanje
- veliko drugih računovodskih
programov

ter
prodaja, inštalacije in servi-
siranje računalniške opreme
in

prodaja programskih pake-
tov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije
na telefon: (063) 27-217
fax: (063) 28-511
(Zlatko Gruber)



Znižanje celotnega
programa zimske
obutve od 5—15%

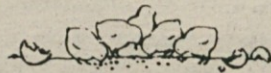
in
predsezonsko
znižanje
pomladanske
obutve do 30%

Odprto vsak dan od 9.—12.
in
od 15.—19. ure,
ob sobotah od 9.—12. ure.

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za eno-
dnevne piščance, bele, težke,
rjave in grahaste nesnice.

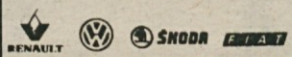
Inf. po tel. (068) 24-496 ali na
naslov: Valilnica HUMEK, Irča
vas 18, Novo mesto.



AVTOSERVIS

MURN

Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791



TELSAT d.o.o.
ANTENSKI SISTEMI

CPB13,68280 BRESTANICA (0608)70-465
SAT.ANTENE Z MONTAŽO ŽE ZA 4390M

SATELITSKE ANTENE

že od 469 DEM
Na obroke
064-421-108
064-422-585
0609-617-778
Sat trade d.o.o.

FRANCOZ NAD FRANCOZI

PEUGEOT

SPC TERZIN

SERVISNO PRODAJNI CENTER

Peugeot 405 po stari ceni.
Dobava takoj.

tel./fax. (068) 44-533
Obrtna cona, 68210 Trebnje



Stritarjeva 2, 68000 Novo mesto
Tel.: 068/21-134

V trenutkih,
ko se srečujete
z izgubo
svojih najbližjih,
vam stojimo ob strani mi.
Nudimo vam kompletne storitve
v zvezi s pokojniki!
Dežurna služba 0.—24. ure.
068/21-134, 20-373

FREECOM SAT
antene

za satelite ASTRA ali vrtljive
avtomatske za 5 satelitov.

Nismo najcenejši,
smo najkvalitetnejši!

ANTENE
MARKO GERDEN d.o.o.
tel. (068) 44-129, Trebnje.

NOHTI

Z najsodobnejšo nego vam
pogrizene in lomljive nohte
podaljšamo in ojačamo. Se
priporoča Frizerstvo IVICA,
Mirna Peč, tel.: 78-071.

»FORD« Groznik
Trebnje, tel./fax. (068) 44-701

- prodaja — servis
- rezervni deli — kleparstvo
- ugodno — zanesljivo

NANCA

Trgovina
na Zibertovem
hribu v Novem
mestu
tel. (068) 28-875



Sposojanje po-
ročnih oblik in
dodatkov.
Se priporočamo!

EMINENT

Dol. Kamence 25a
Novo mesto

AVTOSALON, Partizanska 21

Kombi GRACE 2.5 D, 3 sedeži, dodatno
opremljen. Cena do reg. 2.180.000 SIT.

- staro za novo
- ugodni štiriletni krediti
- leasing

☎ in fax (068) 23-902, 28-950

**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

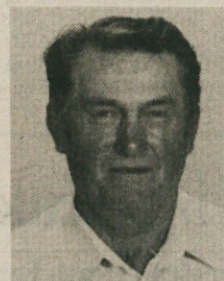
Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebnih
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi
material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna
zemlja

ZAHVALA



Mrtvi niso mrtvi vsi,
mrtvi živijo v nas in
bodo drugi umrli
z nami in v nas.
(T. Pavček)

V 71. letu nas je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

STANKO ROJC

iz Krmelja

Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivu OŠ Krmelj, kolektivu Elektro Krško - nadzornišvo Mokronog, pevcem iz Mokronoga za zapete žalostinke, ge. Justa Flajs za poslovilne besede, g. župniku za opravljen obred in sorodnikom za pomoč in oporo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

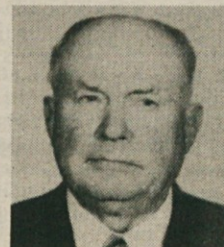
Žalujoci: žena Ivanka, sinova Marjan in Stani z družino, sestra Marija in ostali sorodniki

ZAHVALA

V 83. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce našemu

JOŽETU KASTELCU

iz Šentjošta 9



Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Kirurškega oddelka intenzivne nege SB Novo mesto, duhovnikom Ediju Eberletu, Viktorju Kastelcu, Cirilu Plešču in proštu Jožetu Lapu, Pevskemu zboru Dušan Jereb in požrtovalnim vaščanom.

Žalujoci: žena Ana in otroci z družinami
Šentjošt, 3. januarja 1994

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

IVAN JAKLIČ

Dol. Suhor 2, Suhor



Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in tolažilne besede v težkih dneh slovesa, g. Jožetu Geršiču za organizacijo in poslovilne besede pred domačo hišo, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, gasilec GD Suhor za izkazano čast in vestno opravljeno pogrebno nalogo, govornikom za plemenite besede pri odprtem grobu, in sicer: g. Antonu Zupančiču, ki je govoril v imenu ZB in upokojencev Suhor, g. Antonu Kralju od Gubčeve brigade, g. Stanetu Željku od Gasilskega društva Suhor. Hvala pevcem upokojenskega zbora iz Črnomlja za čuteče zapete pesmi ter vsem, ki so prišli od blizu in daleč, darovali cvetje in sveče in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, skrbne mamice, nepozabne babi, babi-pra, sestre in tete

EMILIJE MILICE KLINC

rojene GLOBEVNIK

z Gorenjega Polja 11

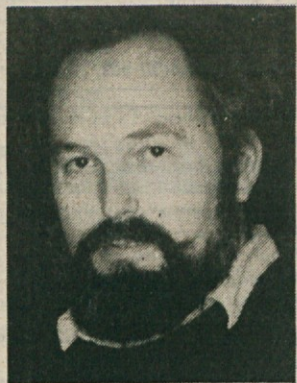
se iskreno zahvaljujemo za sočustvovanje vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in sovaščanom. Najlepša hvala vsem, ki ste ji darovali cvetje in sveče ter se poklonili njenemu spominu. Lepo se zahvaljujemo za besede slovesa g. Bertu Gimplju, g. Tonetu Virantu ter g. župniku za pogrebno svečanost. Vsem, ki jo ohranjate v blagem spominu, iskrena hvala.

V globoki žalosti: mož Ladislav, hčerki Milica in Marjanca z družinama in sin Marko z družino

Gorenje Polje, Novo mesto, Ljubljana, 10. januarja 1994

portret tega tedna

Janko Avsenak



ločili drugi. Ko je bil pred dvema letoma zaradi težje bolezni priklenjen na posteljo, je prejel pismo, s katerim so ga obvestili, da je ostal brez službe. Tudi njega, tako kot mnoge druge sodelavce, je dosegla krška recesija. Podjetje je šlo v stečaj.

Dve leti potem, ko se je Janko Avsenak znašel na cesti, ima spet stalno zaposlitev. Postal je predsednik občinske ZKO, za katero je občinski izvršni svet končno le odobril denar, ki zadošča za eno delovno mesto. Razdelili so ga na dve polovici, kateri sedaj zasedata predsednik in sekretarka. Se krški kulturi zaradi tega obeta nov razcvet? Samo zaradi tega ne, saj so samo vzpostavili tisto, kar imajo drugje že urejeno.

"Prepričan sem, da je življenje v manjših krajih odvisno od enega ali več zanesenjakov, ki so aktivni povsod, od gospodarstva do kulture, in je od njihovega dela odvisno vse, celo usoda gasilskega društva. Delo teh ljudi je treba spodbujati in usmerjati, kajti žal je tako, da ko entuziazem teh ugasne, z njim zamre vse," pravi Janko Avsenak, ki lahko te besede zlahka podpre z dokazi. Da pa je v kulturnem življenju kraja marsikaj odvisno od programa, ki ga ljudem ponudiš, je živ dokaz krški kulturni dom, ki v zadnjem času na gostovanju gledaliških in glasbenih skupin ter na družabne prireditve privablja vse več ljudi.

"Privlačnost pasivnega ugodja, radia in televizije, je danes močna, zato moramo ponuditi dobro alternativo, ki bo ljudi pritegnila in jih navezala," pravi Janko, ki ima sam s kulturnim delom že kar precej izkušenj. V nekaj mesecih, kar poklicno zaseda delo usmerjevalca in spodbujevalca kulturnega življenja v krški občini, revolucionarnih rezultatov seveda še ne more biti, saj je treba vsako rast spodbuditi pri koreninah. V Krškem, to je treba priznati, so se nekatere korenine, vzemimo samo glasbeno področje, kar močno razrasle, nekatere pa so, kot likovno življenje in amaterska gledališča, nežne in tanke ali celo že uvele. In tja bo moral Janko usmeriti svojo kanglico.

T. JAKŠE

Prva nagrada - 25.000 tolarjev šla v Ljubljano

Dobitniki nagrad noveletne nagradne križanke Dolenjskega lista

NOVO MESTO - Rekordnih 953 rešitev smo prejeli za tokratno novoletno nagradno križanko, kar dokazuje, da ni bila težka, nagrade pa vabljive.

Prva nagrada - 25.000 tolarjev bo šla v Ljubljano, prejela pa jo bo Ana Berglez, Pot na Fužine 37, drugo - 15.000 tolarjev je zreb naklonil Tomažu Hodniku, Novo mesto, Ragovska 9/A, tretjo - 10.000 tolarjev pa Polonci Slapšak, Senovo, Titova 4.

Tolažine knjižne nagrade bodo prejeli: Marija Mežan, Straža, Ulica talcev 32, Franc Smole, Ljubljana, Fabianjeva 33, Suzana Volaj, Novo mesto, Drska 46, Samo Strniša, Dolenjske Toplice, Zdraviliški trg 15, Veno Sovič, Črnuče, Dunajska 390, družina Barbo, Mirna Peč, Češence 34, in Maja Saje, Novo mesto, Slavka Gruma 12. Čestitamo!

Lovil je ščuko, ujel pa soma

Novomeščan Drago Foršček je na Otočcu v Krki ujel 140 cm dolgega in 18,5 kg težkega brkača - soma

OTOČEC - Prve dni letošnjega leta se je ribiška sreča nasmešnila Novomeščanu Dragu Forščku, ki je na Otočcu ujel 140 centimetrov dolgega in 18,5 kilogramov težkega soma. Rekli bi, nič nenavadnega, če to ne bi bilo sredi zime, ko se velikega brkača loti zimski spanec.

Drago Foršček se je v ponedeljek, 3. januarja, proti večeru skupaj s

Velikanski somi na Otočcu niso nekaj izjemnega. Po nepotrjenih podatkih je konjski hlapec grofa Margherija na prelomu tega stoletja z ostmi zabodel 74-kilogramov težkega soma, ki naj bi bil približno toliko težak kot znani in sporni kostanjeviški som iz leta 1935.

hčerko Nevo odpravil na lov ščuk, ki v tem letnem času rade prijemajo. Damova blestiva je le nekajkrat zažvižgala skozi zrak, že se je na bles-

Zadela z usti izpolnjena kartica

Že kar prva kartica nagradne akcije "Podarim - dobim" je Vlasti Županc in njene-mu fantu Alešu prinesla drugi največji dobitek - razkošno yamaha in kombinezon

NOVO MESTO - Ena od največjih nagrad na prvem letošnjem zrebanju "Podarim - dobim" je končno priromala tudi na Dolenjsko. Razkošno motorno kolo Yamaha YZF 750 SP in kombinezon Dainese GTR DIV Delta teama iz Krškega je dobila 23-letna Vlasta Županc z Mestnih njiv 5 v Novem mestu.

Župančičevi so delavska družina. Stanujejo v skromnem dvosobnem stanovanju v 4. nadstropju enega od starejših stanovanjskih blokov v soseski Mestne njive. Vlasta je bila ves čas šolanja odlična učenka in Titova štipendistka, 29. decembra lani pa je po 4 letih diplomirala na pravni fakulteti. Ves čas šolanja se je preživljala skromno, saj od mame, ki je bila kot strežnica zaposlena v novomeški bolnišnici, ni bilo mogoče pričakovati velike pomoči.

Pa končno je prišla še nagrada, ki je vredna dobra dva milijona tolarjev. Pri nagradi ne moremo izpustiti ime njenega fanta Aleša, ki si ga je Vlasta izbrala potem, ko ga je prvič srečala kot težkega bolnika na vozičku z neozdravljivo mišično atrofijo. Poslata sta neločljiv par, čeprav Vlasta ve, da se bolezen lahko le poslabša.

Tudi kartico "Podarim - dobim" sta si kupila skupaj. Vlasta za Aleša, Aleš za Vlasto. Vlastino, ki je prinesla tako velik dobitek, je izpolnil Aleš s



Vlasta Županc

svinčnikom v ustih. Kartici sta oba kupila prvič.

V nedeljo zvečer je bila Vlasta pri svojih starših na Mestnih njivah. Kmalu po večerji so legli v posteljo,

saj imajo televizor pokvarjen. Malo po 9. uri zvečer se je že slišalo ropotanje po vratih. Sosedja Brulčeva, ki je zrebanje spremljala prek televizije, je prva prinesla veselo novico. "Sprva smo mislili, da se je komu zmešalo, ko pa je čez pet minut poklical še Aleš iz Ljubljane, sem verjela, da je res," danes še komajda verjame Vlasta. "Rada bi nagrado zamenjala za denar in Alešu kupila računalnik, ki si ga tako želi. Vse, kar bo ostalo nam, bo pomagalo k lepšemu skupnemu življenju."

J. PAVLIN

● Osrečiti je največja sreča. (Fontaine)

● Slovenci imajo zelo radi samomorske športe, kot so alpinizem, letenje z zmaji in smuk. (Pečjak)

● Raj ni razprodan, raj je zapravljen. (M. Logar)

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

NOVOTEHNA KARTICA ZVESTOBE

Imetnik NOVOTEHNE KARTICE ZVESTOBE lahko postane vsak kupec, ki v eni od Novotehninih prodajaln v Novem mestu, Krškem, Trebnjem ali Metliki, kupi blago v vrednosti najmanj 5.000 SIT. Ob prejemu kartice Vam bodo vanjo vpisali vrednost prvega in nato vsakega Vašega naslednjega nakupa. Ko bo po 12. nakupu kartica polna, Vam bodo na osnovi izračunane vrednosti povprečnega nakupa podarili blago, ki ga boste sami izbrali. Če bo vrednost izbranega blaga presežala podarjeno vrednost, boste lahko manjkajoči znesek doplačali.

To je darilo, ki ga Novotehna podarja Vam, svojim zvestim kupcem.

studio

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado OLINKI LOGAR iz Kranja. Nagradjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (2) Ob sanjavi Krki - ANS. RUBIN
- (1) Beli božič - ANS. HENČEK
- (9) Ur'ca zamujena - ANS. STOPAR
- (5) Kaj mi nuca planinca - ANS. ROM POM POM
- (3) Se spominjaš življenja - SLOVENSKI ODMEV
- (4) Dober nasvet - ANS. MIRO KLINC
- (-) Primi se za gumb - ANS. STOPAR
- (6) Hej, šofer - ANS. VIGRED
- (8) Klic kukavice - ANS. SIMONA LAGNARJA
- (7) Novo življenje - ANS. PETRA FINKA

Predlog za prihodnji teden: Spomin na prvo ljubezen - ŠALEŠKI FANTJE

KUPON ŠT. 2

Glasujem za

Moj naslov

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Na sliki: Srečni ribič Drago Foršček s svojo trofejno ribo (Foto: Z. B.)

brata Draga in Braneta Suhyja, ki sta iz iste globočine pri Otočcu pred kakimi dvajsetimi leti potegnili še za kakšen kilogram težjo ribo. Potem pa še ribiča Tomaža Šavlja, ki je 1. maja 1992 le za nekaj ur prežgodaj izpod otoških kaskad potegnul na suho 151 centimetrov dolgega in po oceni 25-kilogramskega soma. Ker je bil som še v času lovopusta, ga je spustil nazaj v vodo, tako da verjetno še danes krasijo Krko.

SLAVKO DOKL

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKLODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Vse je pošteno plačala

Kuma iz hrvaškega Žumberka se je v Metliki napila vina. Namakala je kruh v vino in ga pojedla, pri tem pa trdila, da je vino popil kruh in ne ona.

Domov grede se je peljala zadaj na vozu, tako da so ji noge visele v prazno. Vsa omamljena je gledala Metliko, pri tem pa govorila: "Majka Metliko, šta ideš za menom? Što sam pójela in pópila, sve sam pošteno plátila!"

Vražji pob

V letih 1913 in 1914 so gradili belokranjsko progo od Novega mesta do Metlike.

V Rožnem Dolu je mladi France, ki je nosil trasirno palico, nenadno izginil z delovišča. Ko se je čez čas vrnil, ga je živčno vprašal inženir, Čeh po rodu:

"František, zadržani kluk (vražji pob!), gde si bil?"

"Srat sem šel, gospod inženir!"

"A co si sral?" je hotel vedeti oni.

"En drek, gospod inženir!"

Jaz da bi preklinjal? Nikoli!

Guštin iz Metlike je kar mimogrede klel. Iz navade.

Ko je leta 1932 izšla okrogznica, ki je prepovedovala kletvine, je žandarmerija Guština naznanila sodišču. Dobil je povabilo, naj pride na sodnijo, v sobo št. 10. Tam pa se je razburil:

"Jebemo stvor, gospod sodnik, da bi jaz preklinjal? Ja, prmejduš, rad bi vedel, kateri hudič je mene ancajgov? Jebenti boga, da bi jaz preklinjal?! Nikoli!"

I. V.

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

En Dolenjec za cel blok Gorenjcev - Koliko časa še gradbišče na Novem trgu? - Še vedno smrdi iz Revoza - Premalo športa - Pohvala Tomu, Krki in očesnemu oddelku

Tokrat ni bilo treba dolgo čakati na prvi klic. Že pred šesto nas je iz Domžal poklicala upokojenka Ana Škofljanc, ki nam je zaželela, da bi tudi v novem letu tako lepo pišemo, kot smo do sedaj. Zaupala nam je, da so Gorenjci "ohrni" tudi pri časopisih, zato ima Dolenjca naročenega le ona, bere pa ga cel blok. Na koncu nam je potožila, da tudi ona ni dobila koledarja. K sreči nam zaloga še ni povsem pošla, pa smo ga Ani in vsem tistim, ki so nas prejšnji četrtek klicali, poslali že naslednji dan. Tudi Marjan Šuštar iz Trebnjega je pohvalil naš časopis, le pri poročilih o prometnih nesrečah da se nam prikrade kakšna napaka. O športu bi se po njegovem mnenju morali bolj razpisati.

Precej bolj kritičen pa je bil Novomeščan, ki nam je nasul kar nekaj vprašanj. Zanimalo ga je, koliko let že mečkajo z gradnjo na Novem trgu in koliko časa bo Pionir še premikal svoje planke okoli gradbišča in oviral

mestni promet; sprašuje se, če je gradnja sploh v skladu s prvotnimi načrti in zakaj so v škarpo ob Ljubljanski cesti vzdali nekakšne strelne line. In še nekaj bi rad vedel: kdaj bodo tisti, ki jih plačujemo, da bi delali red v mestnem prometu, v resnici opravljali ta posel, kot se spodobi; doslej so namreč za vse pozive ostali gluhi.

Knafljeva Marija iz Grmovel je brala o obrtnikih, ki so jih oprostili plačila davkov. Če je to po zakonu, naj bo, pravi, in se obenem zgraža nad državo, ki pobira dohodnino od mladine, ki je na čakanju.

Kar dve bralki sta se odzvali na članek v Dolenjskem listu, ki govori o izboljšanju stanja v Revozovi lakirnici. Martina Krnc iz Zabje vasi sprašuje, kakšno stanje je bilo prej, če še vedno tako močno smrdi po lakih. Za merjenje onesnaženja okolja ne potrebujemo dragih merilnih naprav in institutov, zadostuje že nos, da je vsakomur jasno, da Revoz še vedno spušča v zrak marsikaj, česar ne bi smel. Tudi bralka z Zibertovega hribov tarna nad smrdom in pikami laka iz Revoza.

Marjan iz Potočne vasi je najprej mislil, da pesek na novomeških cestah moti le njega, ko pa se je pogovarjal z znanci, se je odločil, da nas pokliče. Cestarji sipajo pesek preko vsake mere, potem pa ga ne počistijo. Pravi, da se precej vozi po Sloveniji, vendar časa takega še ni videl.

Črnomaljskega gostilničarja zanima, zakaj je na Belokranjski cesti že dva meseca odprt jašek, pred katerim so postavili le dva znaka. Čeprav je cesto delala jugoslovanska vojska, mora tudi sedaj nekdo poskrbeti zanjo. Hudomušni Belokranjci so se znašli po svoje. Nekdo je v jašek vtaknil smreko in nanjo obesil zastavo iz starih časov, vedno za "štos" pripravljene Črnomaljci pa so nanjo obesili še nekaj okraskov.

Človeku kar odleže, ko se oglasi

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristihnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristihnil.